

Årsrapport 2015

Generalforsamling

i Aktieselskabet Arbejdernes Landsbank mandag den 7. marts 2016.

Dagsorden

1. Valg af dirigent.
2. Beretning om bankens virksomhed i det forløbne år.
3. Forelæggelse af den reviderede årsrapport med revisionspåtegning, jf. vedtægternes § 21, stk. 2, og godkendelse heraf.
4. Forslag om anvendelse af overskud inden for de i vedtægternes § 22 fastsatte rammer eller om dækning af underskud i henhold til den godkendte årsrapport.
5. Behandling af fremkomne forslag.
6. Valg af medlemmer til bestyrelsen.

Af bestyrelsens nuværende generalforsamlingsvalgte medlemmer indstiller bestyrelsen enstemmigt til, at

Per Christensen
(Formand)

Lars Andersen
Torben Møger Pedersen

Claus Jensen
(Næstformand)

Mette Kindberg

genvælges af generalforsamlingen. Bestyrelsesmedlemmerne Harald Børsting, Arne Grevsen og Niels Sørensen er ikke på valg, da de udtræder af bestyrelsen. Til nyvalg foreslås Lizette Risgaard, Kim Lind Larsen og Ole Wehlast.

Af bankens Årsrapport 2015 og bankens hjemmeside www.al-bank.dk fremgår yderligere informationer om de foreslåede kandidater, deres kvalifikationer samt oplysninger om ledelseshverv i andre virksomheder.

7. Valg af revisor

GERT R. JONASSEN
Ordførende direktør

JAN W. ANDERSEN
Bankdirektør

Indhold

Sund vækst i et presset marked	4
Hovedtal for koncernen	6
Nøgletal for koncernen	7
Ledelsesberetning	
2015 for koncernen Arbejdernes Landsbank	9
Forventninger til 2016	9
Resultatopgørelse	10
Balance	11
Likviditet	11
Kapitalforhold	11
Forretningsmodel	13
Kapitalstruktur	15
Corporate Governance og lovpligtig redegørelse for virksomhedsledelse	15
Risikostyring	24
Finanstilsynets pejlemærker	24
Regnskabsmæssige skøn og vurderinger	26
Begivenheder efter regnskabsperiodens udløb	26
Redegørelse for samfundsansvar – CSR	27
Visions- og strategiarbejdet i 2015	28
Ny strategi 2019: Klar til fremtiden	32
Organisationsdiagram	33
Oversigt over bankens udvikling	34
Påtegninger	
Ledelsespåtegning	36
Intern revisions erklæringer	37
Den uafhængige revisors erklæringer	38
Årsregnskab og koncernregnskab	
Resultatopgørelse og totalindkomst	40
Balance	41
Bevægelser på egenkapitalen	42
Pengestrømsopgørelse	44
Oversigt over noter	45
Ledelse, organisation mv.	94

Sund vækst i et presset marked

Med et resultat på 330 mio. kr. før skat har koncernen samlet set præsteret et tilfredsstillende resultat – primært som følge af en god vækst i kerneforretningen.

De opløftende tendenser i dansk økonomi har haft en positiv afsmittning på Arbejdernes Landsbank. Med et samlet årsresultat på 330 mio. kr. før skat leverer banken et tilfredsstillende resultat. Blandt andet som følge af en god vækst i kerneforretningen, som er bedre end forventet, samt en fortsat stærk netto kundetilgang på ca. 7.000 nye kunder. En omklassificering af hybrid kernekapital til egenkapital medvirker til, at renteudgifter af den hybride kernekapital også påvirker egenkapitalen og dermed isoleret set medvirker til en forbedring af årets resultat med 67 mio. kr. før skat.

Vi har med en nedskrivningsprocent på 0,3 opnået et tilfredsstillende niveau og vurderer, at de kommende års nedskrivninger stabiliserer sig på niveauet 0,4-0,6 pct. - delvist som følge af bankens vedholdende fokus og tætte opfølgning på de mere skrøbelige kundeengagementer i banken.

Ved halvåret 2015 var forventningen til årets resultat i størrelsen 350-400 mio. kr. før skat i lighed med årets start. Markedet er stadig udfordret af effekten af det meget lave renteniveau og pres på marginalerne samt de store udsving på de finansielle markeder, som påvirker beholdningsresultatet mere negativt end forventet og bevirker, at det samlede resultat er under det forventede niveau.

Vi er „BoligKlar“

2015 var i særdeleshed begunstiget af en klar udvikling på boligområdet. Det var særligt i første halvår de ekstraordinært lave renter, der løftede sindsstemningen og humøret blandt boligejerne til nyt rekordniveau og skabte en stor konverteringsbølge.

Vi dedikerer en stor del af ressourcerne til netop boligområdet og til at kunne tilbyde kunderne ekstraordinær hurtig service og sagsbehandling. For eksempel lancerede vi i 2015, som det eneste pengeinstitut i branchen, det nye

koncept BoligKlar. Konceptet går i al sin enkelthed ud på, at i alle de tilfælde, hvor en kundes boligkøb kræver det, stiller vi op til et boligmøde med en times varsel og leverer svar på finansieringen inden for 24 timer.

Aktiviteten på boligområdet medførte en nettovækst på udlånssiden på 10 pct. på både ejerbolig- og andelsboligområdet. Antallet af boligsager steg med 63 pct. i forhold til 2014, ligesom vi øgede realkreditporteføljen til kunder med ejerboliger med over 32 mia. kr. Blandt andet som følge af et rekordstort antal låneomlægninger – særligt i første halvår – men også på grund af årets mange bolig-handler. Efterspørgslen efter bankens andelsboliglån, især i storbyerne, fortsatte desuden på et højt niveau.

Danskernes foretrukne bank for 7. gang i træk!

Vores langsigtede strategi om at drive ansvarlig bankforretning og holde fast i personlig rådgivning i kombination med nye digitale løsninger blev desuden bekræftet i en af landets mest omfattende bankanalyser foretaget af Voxmeter. Her kårede de danske bankkunder os nemlig til „Danskernes foretrukne bank“ blandt de 20 største banker i Danmark – for syvende år i træk. Det gør os stolte, og alle bankens medarbejdere skal have stor tak for den helt suveræne præstation.

Bankens unikke position blandt danskerne får os på ingen måde til at læne os tilbage. Tværtimod. I et marked, hvor konkurrencen spidser til, bliver det vigtigere for os end nogensinde, at vi kan fortsætte med at gøre kunder tilfredse. Vi har udbygget filialnettet med Ringsted og Holbæk i 2015 og står stærkt med vores landsdækkende filialnet.

Sideløbende med vores klare strategi om at være nærværende i lokalmiljøerne arbejdede vi i 2015 målrettet med at udvikle og investere i nye digitale services, så både vores kunder og banken høster fordele af den hastige udvikling inden for ny teknologi. Vi har eksempelvis været en af de

aktive medspillere i udviklingen og lanceringen af den nye Swipp-app, der giver brugerne mulighed for nemt, sikkert og hurtigt at overføre op til 25.000 kroner per dag med deres mobiltelefon i over 14.000 butikker landet over. Vi har også spillet en væsentlig rolle i udviklingen af det nye og innovative boligsite www.bolighed.dk, som over 800.000 danskere besøgte, og hvor antallet af boligvisninger nåede op på fem millioner i 2015.

Der er ingen tvivl om, at vi i årene fremover fortsat vil bruge mange ressourcer på at udvikle nye, digitale services. I Arbejdernes Landsbank skal vi nemlig både være til stede personligt og digitalt.

Udviklingen i koncernens driftsresultat

- Basisindtjeningen udgør 1.884 mio. kr., hvilket er en tilfredsstillende stigning på 7,3 pct. i forhold til 2014
- Netto renteindtægter er forøget med 70 mio. kr. til 1.241 mio. kr.
- Nedskrivninger på udlån mv. udgør 103 mio. kr. mod 230 mio. kr. i 2014. Årets nedskrivningsprocent af de samlede udlån og garantier opgjort før nedskrivninger udgør 0,3 pct., hvilket anses som værende tilfredsstillende
- Beholdningsresultatet ekskl. anlægsbeholdningen udgør -151 mio. kr. mod 3 mio. kr. i 2014. Resultatet er udtryk for et fondsmarked, hvor negative renter og afdækning af renterisiko presser afkastet på den meget store fondsbeholdning
- I 2015 har banken betalt 46 mio. kr. til Indskydergarantifonden og 2 mio. kr. til Afviklingsformuen i regi af Finansiell Stabilitet
- Kapitalprocenten faldt til 13,4 mod 15,6 i 2014, idet anlægsaktier i forsikringselskaber skal fratrækkes kapitalgrundlaget fuldt ud fra 2015, jf. CRR-forordningen. Den egentlige kernekapitalprocent på 12,8 viser, at banken kun i beskedent omfang har efterstillet kapital som del af sit kapitalgrundlag
- Solvensbehovet udgør 9,5 pct. mod 9,4 pct. i 2014
- Koncernen har i lighed med en række andre kreditinstitutter ændret på egenkapitalen, idet den udstedte hybride kernekapital på 829 mio. kr. nu klassificeres som en egenkapitalpost

Forventninger til 2016

Vi er overbeviste om, at Arbejdernes Landsbank – med sit synlige værdigrundlag, klare strategi og danskernes udprægede tillid og opbakning – fortsat vil indtage en tydelig position på det danske bankmarked. Det vil dels bidrage til at tiltrække og fastholde kunder, ligesom det vil sikre kunderne rådgivning og service tilpasset den enkeltes behov.

Vi forventer i 2016 at opnå et resultat før skat i niveauet 400 mio. kr. Det indstilles til generalforsamlingen, at der udloddes udbytte på 10 pct. svarende til 30 mio. kr.

Jeg vil gerne på bestyrelsens og direktionens vegne sige tak til bankens aktionærer, rådgivende repræsentantskab, lokalråd og kunder for et godt og konstruktivt samarbejde i 2015. Og til koncernens medarbejdere vil jeg sige tak for et flot og stor indsats i et produktivt år. Det kan vi alle sammen være stolte af og bruge som et solidt afsæt for en positiv udvikling og bæredygtig vækst i 2016 og fremover.

Per Christensen

Formand for bestyrelsen

A/S Arbejdernes Landsbank - Koncernen

Hovedtal

	2015 1.000 kr.	2014 1.000 kr.	2013 1.000 kr.	2012 1.000 kr.	2011 1.000 kr.
Resultatopgørelse - efter Basisindtjeningsmodellen					
Netto renteindtægter	1.241.183	1.170.728	1.174.921	1.125.548	1.076.055
Netto gebyr- og provisionsindtægter mv.	497.745	454.773	410.378	355.347	329.848
Basisindtjening, ekskl. handelsindtjening	1.738.928	1.625.501	1.585.299	1.480.895	1.405.903
Handelsindtjening	144.897	130.473	102.805	95.700	87.436
Basisindtjening i alt	1.883.825	1.755.974	1.688.104	1.576.595	1.493.339
Personaleomkostninger	-718.383	-725.796	-699.863	-673.004	-631.096
Administrationsomkostninger og afskrivninger	-576.708	-568.510	-570.894	-503.449	-505.792
Basisresultat før nedskrivninger	588.734	461.668	417.347	400.142	356.451
Nedskrivninger på udlån mv.	-102.900	-230.351	-235.493	-277.193	-209.896
Basisresultat	485.834	231.317	181.854	122.949	146.555
Beholdningsresultat, ekskl. anlægsbeholdning	-151.300	3.360	289.822	378.919	-195.251
Anlægsbeholdning	43.406	142.870	86.940	84.022	87.876
Resultat før sektorløsninger	377.940	377.547	558.616	585.890	39.180
Bidrag til sektorløsninger	-48.114	-44.602	-41.603	-26.015	-34.756
Resultat før skat	329.826	332.945	517.013	559.875	4.424
Skat	-45.459	-37.967	-93.651	-103.274	33.647
Resultat	284.367	294.978	423.362	456.601	38.071
Øvrige hovedtal					
Netto rente- og gebyrindtægter	1.822.474	1.667.257	1.580.141	1.496.559	1.439.446
Kursreguleringer	-240.542	25.135	278.719	344.709	-226.729
Udgifter til personale og administration	-1.195.059	-1.177.574	-1.152.574	-1.093.067	-1.074.817
Resultat af kapitalandele i associerede og tilknyttede virksomheder	102.421	115.396	112.645	128.035	110.755
Udlån og andre tilgodehavender til amortiseret kostpris	19.768.336	18.330.380	18.148.528	17.751.986	17.001.600
Obligationer til dagsværdi	15.401.974	14.566.631	12.748.674	13.843.097	13.034.557
Indlån inkl. puljer	32.313.977	29.640.734	28.145.612	24.106.931	22.943.120
Udstedte obligationer til amortiseret kostpris	250.000	262.158	262.158	3.090.796	3.631.912
Egenkapital	5.279.627	5.049.098	3.929.360	3.607.213	3.157.260
Aktiver i alt	42.070.389	40.123.218	37.648.464	36.839.247	34.633.710
Eventualforpligtelser i alt	5.051.038	4.370.452	3.226.520	3.130.635	4.076.221

A/S Arbejdernes Landsbank - Koncernen

Nøgletal

		2015	2014	2013	2012	2011
Nøgletal						
Solvens						
Kapitalprocent	pct.	13,4	15,6	14,9	14,6	13,5
Kernekapitalprocent	pct.	13,4	15,6	14,0	13,6	12,4
Indtjening						
Egenkapitalforrentning før skat	pct.	6,4	7,4	13,7	16,6	0,1
Egenkapitalforrentning efter skat	pct.	5,5	6,6	11,2	13,5	1,2
Indtjening pr. omkostningskrone	kr.	1,23	1,21	1,33	1,37	1,00
Resultat pr. 1.000 kr. aktie	kr.	947,9	983,3	1.411,2	1.522,0	126,9
Afkastningsgrad	pct.	0,7	0,8	1,1	1,3	0,1
Markedsrisiko						
Renterisiko	pct.	-1,0	-1,0	-1,8	-1,0	0,3
Valutaposition	pct.	1,6	3,0	4,4	3,3	7,0
Valutarisiko	pct.	0,0	0,1	0,1	0,0	0,2
Likviditet						
Udlån plus nedskrivninger i forhold til indlån	pct.	65,5	66,5	69,0	78,1	77,9
Overdækning i forhold til lovkrav om likviditet *)	pct.	199,4	229,9	261,2	261,2	242,4
Kredit						
Summen af store eksponeringer **)	pct.	10,6	20,8	46,4	35,4	53,7
Årets nedskrivningsprocent	pct.	0,3	1,0	1,1	1,3	1,1
Årets udlånsvækst	pct.	8,1	1,0	2,3	3,6	0,4
Udlån i forhold til egenkapital		3,7	3,6	4,6	4,9	5,4
Egenkapital						
Indre værdi	kr.	1.476,9	1.400,0	1.309,8	1.202,4	1.052,4
Foreslået udbytte pr. 1.000 kr. aktie	kr.	100	150	200	350	80
Medarbejdere						
Det gennemsnitlige antal beskæftigede i regnskabsåret omregnet til heltidsbeskæftigede		1.075	1.082	1.076	1.061	1.053

*) Definitionen af overdækning ift. lovkrav om likviditet er ændret i 2013. Overdækningen beregnes efter største værdi af 10 % - og 15 % kravet. Nøgletallet for 2013-2015 er beregnet efter 15 % kravet, øvrige år efter 10 % kravet.

***) Definition af store eksponeringer er ændret i 2014. Sammenligningstal 2011-2013 er ikke tilpasset.

Ledelsesberetning

2015 for koncernen Arbejdernes Landsbank

Koncernen opnåede i 2015 et resultat før skat på 330 mio. kr., hvilket ikke lever op til de forventninger, som blev meldt ud i årsrapporten 2014 og halvårsrapporten 2015, som begge indikerede et niveau i størrelsen 350-400 mio. kr. før skat. Som følge af omklassificering af hybrid kernekapital til egenkapital, er de forbundne renter og skattepåvirkningen heraf ikke længere en del af driftsresultatet, hvilket isoleret set har forbedret resultatet før skat med 67 mio. kr. Denne omklassificering indgik ikke i budgetforudsætningerne. Budgettet skal derfor holdes op mod et korrigeret resultat på 263 mio. kr. Årsagen til budgetafvigelsen skal henføres til et utilfredsstillende afkast af bankens handelsbeholdning, mens basisindtjeningen før nedskrivninger er i overensstemmelse med budgettet.

Basisindtjeningen er med 1.884 mio. kr. steget markant i forhold til 2014, mens det samlede omkostningsniveau er holdt i ro. Basisresultatet før nedskrivninger er ligeledes steget markant med 27,5 pct. til 589 mio. kr. og viser, at de kundevendte forretninger klarer sig godt. 2015 har været et hektisk år med mange konverteringer af realkreditlån, hvilket er med til at forklare den flotte fremgang. Nedskrivningerne udgør 103 mio. kr. mod 230 mio. kr. i 2014 og er et godt tegn på, at de økonomiske forhold er forbedrede.

Beholdningsresultatet, som også omfatter bankens anlægsbeholdning, er på -108 mio. kr. mod et positivt resultat på 146 mio. kr. i 2014. Det finansielle marked har i 2015 ikke udviklet sig, som banken forventede. Resultatet på 284 mio. kr. efter skat og en forrentning af egenkapitalen på 5,5 pct. anses for at være tilfredsstillende i lyset af et vanskeligt finansielt marked og et fortsat lavt renteniveau, som ikke begunstiger Arbejdernes Landsbank med et traditionelt stort indlånsoverskud.

2015 har været endnu et år med flot kundetilgang. Tilgangen kan netto opgøres til ca. 7.000 kunder i lighed med 2014, som udover vækst i markedsandel tilfører koncernen nye forretninger. Bankudlånet viser nu tegn på vækst, og en nettovækst på 7,8 pct. er tilfredsstillende, når mange kunder fortsat har fokus på en hurtig gældsafvikling. Bankindlån og puljer fortsætter tidligere års imponerende vækst og lander på 9,0 pct. i 2015 mod 5,3 pct. i 2014.

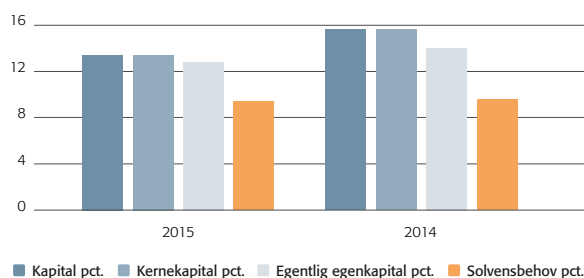
Resultatdisponering

Det er indstillet til generalforsamlingen at udlodde udbytte på 10 pct., svarende til 30 mio. kr.

Solvens

Kapitalprocenten er faldet til 13,4 mod 15,6 i 2014. Kernekapitalprocenten udgør ligeledes 13,4 mod 15,6 i 2014. Den egentlige kernekapitalprocent på 12,8 viser, at banken kun i beskedent omfang har hybrid kernekapital som del af sit kapitalgrundlag. Solvensbehovet udgør 9,5 pct. mod 9,4 pct. i 2014.

Solvensforhold

Forventninger til 2016

For verdensøkonomien og for dansk økonomi er der i 2016 udsigt til fortsat økonomisk vækst, hvor USA top- per med omkring 2,5 pct., mens Danmark til sammenligning forventer en BNP-vækst på 1,8 pct. Den danske konkurrenceevne er forbedret, som følge af flere år med lave lønstigninger. Boligpriserne har fundet et mere stabilt leje og nyder godt af det meget lave renteniveau. Det giver anledning til optimisme og tro på en stigning i privatforbruget, og det øger koncernens muligheder for at realisere sit vækstpotentiale yderligere. Risikoen er naturligvis, at vækstbilledet forværres, og at et meget højt gælds niveau hos flere husholdninger medfører en udfladning af vækstkurven. I relation til udviklingen på det finansielle marked er udsigterne mere broget. Der er udsigt til, at ECB fastholder sin nuværende pengepolitik, mens der vil være en tendens mod et svagt stigende renteniveau, startende i USA. Aktiemarkederne får et udfordrende år, primært som følge af forventningen om rentestigninger.

Vores egne aktiviteter er rettet mod kundevækst og vækst i forretningen på et bæredygtigt grundlag med fokus på at forbedre basisindtjeningen. Rentemarginalen vil fortsat være under pres som følge af konkurrencesituationen. Intelligent omkostningsstyring, hvor der investeres i digitalisering og kontrolleret vækst skal kendetegne 2016. Niveaue for nedskrivninger på udlån og garantier forventes at blive fastholdt på 2015-niveau, hvor de seneste års fokusering på afdækning og inddæmning af svage eksponeringer vil mindske behovet for yderligere nedskrivninger. Beholdningsresultatet vil afhænge af udviklingen på de finansielle markeder, og vi forventer her et afdæmpet,

men positivt resultat. Koncernens forventninger til 2016, udtrykt ved resultatet før skat, er i størrelsen 400 mio. kr. svarende til en egenkapitalforrentning før skat i størrelsen 8 pct.

Resultatopgørelse

Med udgangspunkt i Basisindtjeningsmodellen, jf. side 6 i årsrapporten, kan udviklingen i driftsresultatet for 2015 på koncernniveau beskrives ved følgende:

Basisindtjening

Basisindtjeningen udgør 1.884 mio. kr., hvilket er en meget tilfredsstillende stigning på 7,3 pct. i forhold til 2014. Nettorenteindtægter er forøget med 70 mio. kr. til 1.241 mio. kr. Grundet omklassificering af hybrid kernekapital til egenkapital er det alene 41 mio. kr., som kan henføres til øget vækst i kunde- og forretningsomfang. Netto gebyr- og provisionsindtægter er steget med 43 mio. kr. til 498 mio. kr., og vi glæder os over en stigende låneefterspørgsel. Det lave renteniveau har medført stor travlhed med opfyldelse af kundernes behov for konvertering af realkreditlån. Handelsindtjeningen er steget med 11,1 pct. til 145 mio. kr. og er primært et resultat af den stigende handelsaktivitet i forbindelse med vores kunders konverteringer.

Udgifter til personale og administration mv.

Personaleomkostningerne udgør 718 mio. kr. mod 726 mio. kr. i 2014, som var belastet af en post på ca. 13 mio. kr. vedrørende et ændret beregningsgrundlag for lønsums-afgiften 2012-2013.

Antal medarbejdere opgjort som gennemsnitlige antal heltidsbeskæftigede er faldet til 1.075 i 2015 mod 1.082 i 2014.

Administrationsomkostningerne på 577 mio. kr. viser en beskeden vækst på 1,4 pct., som kan henføres til stigende udgifter til IT-udvikling, hvor resultaterne af digitaliseringen bliver mere og mere tydelige. Koncernen kan i lighed med resten af sektoren ikke afløfte moms på en række af vores omkostninger, hvilket i sig selv bidrager til et højt omkostningsniveau.

Nedskrivninger på udlån mv.

Nedskrivninger på udlån mv. udgør 103 mio. kr. mod 230 mio. kr. i 2014. Årets nedskrivninger på udlån og garantier svarer til 0,3 pct. p.a. af de samlede udlån og garantier opgjort før nedskrivninger, hvilket anses som værende tilfredsstillende. Målet for de kommende år er kvalitets-sikring af kreditvurderingsgrundlaget og fokus på sikkerheder. Udsigten til et mere stabilt boligmarked, også uden

for de større byer, kombineret med et fortsat lavt renteniveau skal medvirke til at normalisere nedskrivningerne på omkring 0,4-0,6 pct.

Beholdningsresultat

Beholdningsresultatet ekskl. anlægsbeholdningen udgør -151 mio. kr. mod 3 mio. kr. i 2014. Resultatet er udtryk for et fondsmarked, hvor negative renter og afdækning af renterisiko presser afkastet på den meget store fondsbeholdning. Resultatet af anlægsbeholdningen udgør 43 mio. kr. mod 143 mio. kr. i 2014. Resultatet er påvirket af øgede fundingudgifter som følge af en øget kapitalbelastning for finansielle aktier. Hertil kommer, at banken i 2014 solgte sin aktiepost i Nets Holding, som isoleret set medførte en gevinst på 42 mio. kr.

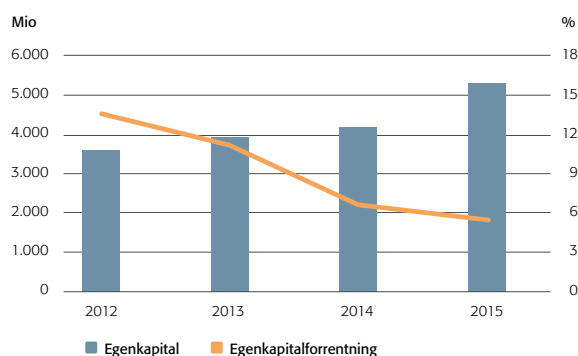
Bidrag til sektorløsninger

Bankens bidrag til Indskydergarantifonden ophører forventeligt ved udgangen af 2015. Den finansielle sektor skal opbygge en ny Afviklingsformue i regi af Finansiell Stabilitet, som forventes at skulle udgøre ca. 7 mia. kr. ved udgangen af 2024. Bankens bidrag forventes at udgøre 3-5 mio. kr. pr. år med forbehold for, at de endelige fordelingsnøgler ikke er endeligt på plads. I 2015 har banken betalt 46 mio. kr. til Indskydergarantifonden og 2 mio. kr. til Afviklingsformuen.

Årets resultat

Koncernens resultat før skat viser et overskud på 330 mio. kr. mod et overskud på 333 mio. kr. i 2014. Årets resultat efter skat viser et overskud på 284 mio. kr. mod et overskud på 295 mio. kr. i 2014. Egenkapitalens forrentning er opgjort til 6,4 pct. før skat og 5,5 pct. efter skat.

Egenkapital og forrentning heraf

Balance

De samlede aktiver udgør ved udgangen af december 2015 42,1 mia. kr., hvilket er en stigning på 2,0 mia. kr. i forhold til december 2014.

Indlån

Det samlede indlån inkl. opsparing i puljeordninger udgør 32,3 mia. kr., hvilket er en stigning på 2,7 mia. kr. i forhold til december 2014. Stigningen kan henføres til både privatkunder med 1,4 mia. kr. og erhvervs-kunder mv. med 0,8 mia. kr., som fortsat viser banken stor tillid. Opsparing i bankens pensionspuljer er steget med 0,5 mia. kr. og udgør nu 1,6 mia. kr.

Udlån

Koncernens udlån udgør ultimo 2015 19,8 mia. kr., hvilket er en stigning på 1,5 mia. kr. i forhold til ultimo 2014. Fortsat kundevækst og de medfølgende forretninger bidrager til væksten, men udsigten til øget økonomisk stabilitet medfører også øget lånelyst hos vores kunder.

Værdipapirbeholdning

Koncernens værdipapirbeholdning udgør 17,3 mia. kr. i form af obligationer, aktier og investeringsbeviser mv. Hovedparten, 15,4 mia. kr., er placeret på obligationsmarkedet, hvoraf 13,6 mia. kr. har Investment grade (Standard & Poors rating BBB- eller bedre).

Banken har en betydelig beholdning af anlægsaktier på 1,6 mia. kr., som domineres af aktier i ALKA Forsikring og LR Realkredit.

Likviditet

Bankens likviditet er god, og overdækningen i forhold til lovkravet på 15 pct. er på 199,4 pct. Bankens egen målsætning er altid at ligge mindst 100 pct. over lovkravet. Det nuværende niveau viser en overdækning på 2,5 mia. kr. i forhold til lovkravet og en overdækning på 0,5 mia. kr. i forhold til bankens egen målsætning.

Der er på europæisk niveau indført nye regler for likviditetsstyringen, som implementeres over de kommende år. De nye regler omfatter liquidity coverage ratio (LCR) for kreditinstitutter, som indføres frem til 2018. Ultimo 2015 skal nøgletallet være mindst 60 pct. Pr. 1. januar 2016 og 1. januar 2017 stiger nøgletallet med 10 procentpoint, og pr. 1. januar 2018 med 20 procentpoint til slutmålet på 100 pct. Arbejdernes Landsbank har ultimo december 2015 et nøgletal på 152,3 pct. og opfylder således også klart dette

likviditetsmål. Nye regler om Net Stable Funding Ratio (NSFR) er ved at blive implementeret. Indberetningstidspunktet for første officielle indberetning er endnu ikke fastlagt, men det bliver forventeligt i 2018.

Bankens udlånsportefølje er mere end fuldt finansieret af indlån og bankens egenkapital. Banken er således ikke afhængig af det korte pengemarked og har ikke et finansieringsbehov i det kommende år for at overholde minimumskravet om altid at kunne klare sig i op til 12 måneder uden adgang til de finansielle markeder. Baseret på bankens likviditetsprognose forventer banken fortsat at have et tilstrækkeligt højt likviditetsberedskab gennem hele 2016.

Kapitalforhold

Egenkapital

Banken har omklassificeret sin udstedte hybride kernekapital til egenkapital efter en fortolkning af de underliggende bestemmelser for sådanne kernekapitalinstrumenter og efter Finanstilsynets anvisninger. Det betyder, at den af banken udstedte hybride kernekapital og det tilhørende renteelement nu er en del af egenkapitalen. Korrektionen er sket med virkning fra det tidspunkt i 2014, hvor betingelserne er opfyldt. Omklassifikationen indgår derfor også i primo egenkapitalen for 2015.

Egenkapitalen udgør 5.280 mio. kr. ved udgangen af 2015 og er forøget med 231 mio. kr. siden ultimo 2014. Ændringen indeholder, udover årets overskud på 284 mio. kr., en forøgelse af opskrivningshenlæggelserne på ejendommene med 43 mio. kr., udbetaling af udbytte på 45 mio. kr. i marts 2015, rente på hybrid kernekapital med 67 mio. kr. samt skat heraf på -16 mio. kr.

Kapitalgrundlag

Omklassificeringen af hybrid kernekapital til egenkapital har ingen påvirkning af koncernens kapitalgrundlag, som pr. 31. december 2015 udgør 4.143 mio. kr., og kernekapitalen efter fradrag udgør ligeledes 4.143 mio. kr. Den egentlige kernekapital udgør 3.969 mio. kr.

Ny lovgivning

I 2014 trådte det nye kapitaldækningsregelsæt CRD IV/CRR i kraft. CRR indeholder en lang række præciseringer og opstramninger af de hidtidige kapitaldækningsregler. Det overordnede formål med CRR er at styrke de europæiske kreditinstitutters kapitalforhold. Reglerne indeholder en lang række overgangsordninger, der løber helt frem til 2022, som skærper kravene til kapital og kapital-sammensætning de kommende år. Banken forholder sig

til de øgede krav i vores fremskrivningsmodeller for at være på forkant med eventuelle behov for kapital. I forlængelse af Basel III pågår der i BIS (Bank for International Settlements) fortløbende arbejde, der skal sikre yderligere styrkelse af institutternes kapitalforhold.

Banken er bekendt med følgende væsentlige tiltag, som kan/vil få betydning de kommende år:

IASB (International Accounting Standards Board) har udsendt den endelige version af IFRS 9 (International Financial Reporting Standards), som introducerer en mere fremadskuende måling af værdiforringelse på finansielle aktiver, baseret på forventede tab i aktivets levetid i modsætning til den aktuelle tilgang, som baseres på konstaterede tab. Der er en forventning i sektoren om, at overgangen til det nye regelsæt vil medføre en øget korrektivkonto, men at det endnu er for tidligt at oplyse om beløbsmæssige forventninger hertil. IFRS 9 vil gælde fra 1. januar 2018 under forudsætning af godkendelse i EU.

MREL (minimum requirement for own funds and eligible liabilities) samt **TLAC** (Total Loss Absorbency Capacity) er begge begreber, der skal sikre, at pengeinstitutter i krise kan afvikles uden tab for skatteyderne. Begge begreber dækker over, at pengeinstituttet skal have tilstrækkeligt med passiver, der kan konverteres til ny aktiekapital i tilfælde af en situation, hvor instituttet ikke kan overleve uden en ny kapitaltilførsel. Det bliver således senior långivere, der i en såkaldt bail-in situation får deres lån konverteret til nye aktier i kreditinstituttet. Afhængigt af hvordan de nye krav bliver endeligt udformet, kan det medføre ændringer i bankens kapital- og fundingstruktur. Der er sendt flere forskellige forslag i høring vedrørende ny metode til beregning af markedsrisiko, men det er endnu for tidligt at sige noget om hvilket forslag, der vedtages, og hvilke effekter, det i givet fald vil få for banken.

BIS har sendt første udkast til en ny standardmetode for opgørelse af kreditrisiko i høring. Banken anvender standardmetoden, men det er endnu for tidligt at sige noget om i hvor høj grad, den vil øge koncernens kapitalbehov.

LCR (Liquidity Coverage Ratio) eller likviditetsgrad er et nyt minimumskrav til forholdet mellem kortfristede

aktiver og passiver, der skal sikre en tilfredsstillende likviditetsgrad, og som er i gangsat pr. 1. oktober 2015.

NSFR Net Stable Funding Ratio eller krav om stabil funding er et nyt nøgletal, der skal sikre, at kreditinstitutterne overholder visse minimumskrav i forbindelse med deres langfristede likviditetsfremskaffelse.

Kreditlempelser og non-performing loans

En eksponering har kreditlempelse, hvis der foretages en fuldstændig eller delvis refinansiering af en lånekontrakt eller en ændring af lånevilkårene, som ikke ville være foretaget, hvis ikke låntager havde været i økonomiske vanskeligheder. Eksempler på lempelige lånevilkår i koncernen er rentenustilling, rentelempelelse, ydelseshenstand eller rentesatser og afdragsprofiler, som ikke gives til kunder med en tilsvarende risikoprofil. En kreditlempelse skal være i overensstemmelse med koncernens kreditpolitik. Koncernen anvender kreditlempelse for, i økonomiske nedgangstider, at tage vare på kundeforhold, hvor der er en realistisk mulighed for, at kunden igen vil være i stand til at opfylde sine forpligtelser.

Non-performing loans (NPL) defineres som udlån i restance i mere end 90 dage, eller hvis det vurderes usandsynligt, at debitor fuldt ud kan opfylde sin betalingsforpligtelse, uden at der realiseres sikkerhed. Herudover er der en række øvrige kriterier for, hvornår en eksponering med kreditlempelse skal klassificeres som NPL.

Koncernens udlån med henholdsvis kreditlempelse og NPL udgør i alt 1.144 mio. kr. og 2.093 mio. kr. ultimo 2015.

Banken følger lovudviklingsarbejdet tæt og forholder sig aktivt til de områder, som, vi vurderer, har særlig betydning for banken. Således at vi i god tid kan forholde os til behovet for tilpasning af likviditets-, funding- samt kapitalforhold til kommende nye krav.

Solvens

Koncernens kapitalprocent udgør 13,4, hvoraf kernekapitalprocenten udgør 13,4. Ved udgangen af 2014 udgjorde kapitalprocenten 15,6, hvoraf kernekapitalprocenten bidrog med 15,6. Ændringen på de 2,2 procentpoint kan primært henføres til indfasede regler i CRR-forordningen omkring fradrag i kapitalen for aktier i forsikringselskaber, herunder ALKA. En vurdering af konsekvenserne ved den fortsatte regelindfasning, hvor især kvalitetskravene til kapitalen løbende skærpes, kan illustreres ved at placere bankens nuværende kapital og risikovægtede aktiver i det setup, som vil gælde i 2016 og 2019, hvor CRR-forordningen er fuld indfaset.

	2015	2016	2019
Egentlig kernekapitalprocent (CET1 pct.)	12,8	12,2	10,8
Kernekapitalprocent	13,4	13,4	13,3
Kapitalprocent	13,4	13,4	13,3

De samlede risikoeksponeringer udgør 30,9 mia. kr. ultimo 2015, svarende til en stigning på 7,0 pct. i forhold til ultimo 2014. Udviklingen i det risikovægtede poster fremgår af note 5. Bankens fremskrivninger til 2020 under forskellige makroøkonomiske scenarier, kombineret med kapitalbevarings- og solvensforbedringsplaner bekræfter, at banken har den fornødne finansielle styrke til at være komfortabel i forhold til egne solvensmål.

Solvensbehov

Ultimo december	Koncernen	
	2015 i pct.	2014 i pct.
Kreditrisiko	6,4	6,4
Markedsrisiko	2,2	2,0
Operationel risiko	0,9	1,0
Øvrige risici	0,0	0,0
I alt solvensbehov	9,5	9,4

Solvensbehovet udtrykker den kapital, koncernen selv finder er nødvendig i forhold til den risikoeksponering, vi har. Den bygger på Finanstilsynets 8+ model, hvorefter

et institut ikke kan have et solvensbehov mindre end 8 pct. Forskellen mellem solvensbehovet og bundgrænsen på 8 pct. udtrykker således den merkapital, vi skal besidde i relation til vores risikoeksponering. Solvensbehovet er identisk på koncern- og bankniveau, idet banken funder sine datterselskaber 100 pct.

Forretningsmodel

Generelt

I Arbejdernes Landsbank bygger vi vores forretning på sunde værdier som ansvarlighed, nærvær og enkelthed – både over for vores 260.000 kunder, 1.100 ansatte og i alle de forskellige tiltag, vi sætter i verden. Vi tilbyder relevante og konkurrencedygtige finansielle produkter og ydelser kombineret med kompetent rådgivning til private, foreninger og små og mellemstore erhverv. Bankens realiserer solide forretningsmæssige resultater og står i dag styrket med alle forudsætninger og muligheder for fremtidig bæredygtig vækst.

Forretningsgrundlag

Arbejdernes Landsbank ønsker at skabe værdi for danske familier, mindre og mellemstore virksomheder samt fagbevægelsen ved at levere finansielle serviceydelser på et højt fagligt og etisk niveau.

Det er Arbejdernes Landsbanks mål, at vi:

- Skal være et selvstændigt, landsdækkende pengeinstitut med et komplet finansielt servicekoncept, der retter sig mod privat-, erhvervs- og foreningskunder
- Skal have beslutningstagere tæt ved kunderne og effektive arbejdsprocesser, der sikrer banken en hurtig og kompetent forretningshåndtering
- Har en social ansvarlighed (CSR-politik), som er en integreret del af virksomheden

Ved at fremstå som en serviceorienteret og teknologisk innovativ bank med et landsdækkende filialnet med 71 filialer og hovedvægt på personlig rådgivning, ønsker banken at være kundens bankforbindelse gennem hele deres livscyklus. Nye kunder skal opleve banken på samme vis, og vi ønsker, at vores kunder har lyst til at anbefale os til deres bekendte. Det er vores mål, at rådgivningen altid skal skabe værdi for kunden, og at serviceniveauet hører til et af landets absolut højeste. På det værdigrundlag driver vi en sund bank med en solid økonomi og med stor respekt for vores kunders tid og penge.

Banken rådgiver og servicerer både private kunder, foreninger og organisationer samt mindre og mellemstore erhverv med en sund økonomi. På udlånssiden sigter banken mod primært helkunde forhold. På privatkundesiden fokuserer banken på udlån til økonomisk stærke og stabile privatkunder, hvori indgår en naturlig sikringsakt af vort tilgodehavende, hvor det er muligt. På erhvervsiden er målgruppen primært mindre og mellemstore virksomheder, som er ejerledede, og som opererer inden for detailhandel, servicesektor, bygge- og anlægsvirksomhed, industri- og anden handels- og fremstillingsvirksomhed. Formidlingen af kredit og udlån til bankens kunder sker inden for rammerne af bankens vedtagne kreditpolitik.

Banken baserer sin forretningsmodel på at være indlånsfinansieret. Kundeindlån skal med andre ord i alt overvejende grad finansiere kundeudlånene, således at bankens afhængighed af ekstern funding er så lille som mulig. Bankens har altid været kendetegnet ved et stort indlånsoverskud og er som følge heraf aktive på de finansielle markeder for optimal placering af midlerne i værdipapirer. Bankens ønsker at varetage en professionel styring af afkast og risiko på bankens værdipapirer og beholdninger, med en forrentning som minimum ligger på niveau med anerkendte benchmark. Bankens har som følge heraf opbygget en solid viden og erfaring, som også kommer en række mindre banker til gode, når de benytter os som depotbank.

Bankens indtjening skabes som et resultat af servicering af vores kunders bankforretninger, hvor de primære kilder er rentemarginal på ind- og udlånsforretninger, og en række aktivitetsbetingede gebyrer, fx. formueforvaltning, udlånsvirksomhed og låneformidling af realkreditlån. Proaktivt fokus på bæredygtig vækst og konkurrencebevidsthed medvirker til at løfte forretningsvolumen og er grundlaget for en successiv forbedring af indtjeningen.

Bankens ønsker en lønsom indtjening baseret på en pris-sætning af bankens produkter, som afspejler de risici og den kapitalbinding, som banken påtager sig sammen med en helhedsvurdering af forretningsomfanget med kunder og modparter.

Bankens omkostningsstruktur afspejler også dette forhold, hvor personaleressourcen udgør den største omkostningsandel, som vi til dels accepterer med den strategi, vi har valgt, dog med det afsæt, at vi kontinuerligt skal være i en effektiviseringsproces med henblik på at flytte ressourcerne mod de kundevendte aktiviteter. Bankens har ligeledes valgt at anvende mange ressourcer på at være en del af de teknologiske landvindinger, som sikrer vores kunder optimale

forhold i deres måde at kommunikere med banken på og gennem anvendelse af bankens mange faciliteter.

Samarbejdsrelationer

Arbejdernes Landsbank benytter forskellige samarbejdspartnere og er tillige medejer af virksomheder, som tilbyder produkter og ydelser inden for bl.a. realkredit, investeringsprodukter, betalingsformidling og forsikring. Oplysninger om vores samarbejdspartnere fremgår på www.al-bank.dk/samarbejdspartnere. Bankens kunder får herigennem adgang til et bredt og fleksibelt produktudbud. Bankens datterselskab AL Finans supplerer bankprodukterne med tilbud om leasing, factoring og billån.

Bankens modtager formidlings- og garantiprovision for formidling af visse produkter og investeringsydelser, men vores kunder vil altid have mulighed for at vælge andre løsninger eller udbydere.

Organisation

Arbejdernes Landsbank har centralt placerede kompetenceområder, som fungerer på tværs af virksomheden. Det er med til at sikre en flad organisationsstruktur med hurtige beslutningsprocesser og direkte samspil mellem kunden, rådgiveren og de centrale specialistenheder. Bemandingen i bankens filialer er tilpasset de enkelte filialers kundegrundlag. Centrale specialistfunktioner udvikler og koordinerer bankens samlede indsatser inden for rådgivningsområderne pension, bolig og investering. Specialistfunktionerne fungerer som videns-base og sparingspartnere for både rådgivere og kunder. En vigtig del af funktionerne er at udvikle kunderådgivernes viden og kompetencer inden for pension, bolig og investering.

Bankens har en række stabsafdelinger, der understøtter de kundevendte afdelinger, og som løbende foretager opfølgning på bl.a. risici samt foretager rapportering til ledelsen og relevante myndigheder. Bankens compliancefunktion har til opgave at kontrollere, om Arbejdernes Landsbank lever op til sine forpligtelser som værdipapirhandler og sikre, at relevant lovgivning implementeres i koncernens systemer og efterleves af bankens medarbejdere, herunder kontrollere og vurdere om metoderne og procedurerne og de foranstaltninger, der træffes for at afhjælpe eventuelle mangler, er effektive. Compliancefunktionen er uafhængig af den øvrige organisation og er organisatorisk placeret i Juridisk kontor.

Teknologi

Den teknologiske platform er i al væsentlighed baseret på ydelser leveret af BEC (Bankernes EDB Central), som bankens er medejer af. Der lægges afgørende vægt på, at

IT-løsningerne medfører administrative forbedringer, forenklinger, effektiviseringer, øget selvbetjeningsgrad samt giver mulighed for at skabe nye forretninger. Digitalisering og IT-sikkerhed er aktuelle fokusområder, og der arbejdes til stadighed på at sikre, at den samlede system-, data- og driftssikkerhed er på et tidssvarende niveau. Den overordnede IT-strategi er, at banken i kraft af en effektiv og sikker databehandling skal sikre de forretningsmæssige mål og samtidig fremstå som en professionel og troværdig bank, samarbejdspartner og arbejdsplads.

Medarbejdere

I Arbejdernes Landsbank ønsker vi at skabe et sundt, trygt og inspirerende arbejdsmiljø for alle medarbejdere. For os er der ikke et modsætningsforhold imellem at opnå ambitiøse mål, blive udfordret fagligt og samtidig have en bæredygtig balance mellem arbejds- og privatliv. En gennemsnitlig anciennitet i filialnettet på 15 år vidner om en solid erfaring og indsigt, der medvirker til at skabe tryghed i hverdagen og fastholde det nære forhold til vores kunder. For at sikre, at vi i videst muligt omfang rammer denne balance, gennemfører vi blandt andet løbende trivsels- og ledelsesmålinger blandt samtlige medarbejdere. De målinger viser, at vi i Arbejdernes Landsbank har en meget høj arbejdsglæde og motivation blandt medarbejderne.

I en sektor, hvor de formelle krav til medarbejderne til stadighed øges, arbejder vi systematisk og målrettet med kompetenceudvikling, og vi dokumenterer løbende medarbejdernes kompetenceniveau igennem de lovpligtige certificeringer mv. Samtidig har alle medarbejdere en personlig udviklingsplan og en række personlige mål, som har til formål at understøtte den personlige adfærd og faglighed, der samlet set bidrager til bankens strategiske mål. Vores medarbejdere er endvidere omfattet af et overenskomstreguleret bonusprogram, som understøtter Arbejdernes Landsbanks strategi og bidrager til, at de overordnede mål nås.

Kapitalstruktur

Arbejdernes Landsbank er et ikke-børsnoteret aktieselskab, og aktiekapitalen udgør 300 mio. kr. Bestyrelsen er efter samråd med repræsentantskabet indtil 12. marts 2017 bemyndiget til ad én eller flere gange at udvide aktiekapitalen indtil 500 mio. kr. Aktiekapitalen består af 300.000 aktier á 1.000 kr. Det samlede antal stemmer udgør 300.000, svarende til at hver aktie giver én stemme. Bankens vedtægter indeholder bestemmelser om aktierens omsættelighed, der skal ske gennem bestyrelsen og

kun til pålydende værdi, og om hvilke organisationer og personer, der kan blive aktionærer:

- Lønmodtagerorganisationer og lønmodtagere, der er medlemmer heraf
- Politiske organisationer, som danske lønmodtagerorganisationer samarbejder med
- Kooperative virksomheder, brugsforeninger og andelsvirksomheder samt organisationer, virksomheder eller foreninger, som disse har oprettet eller opretter
- Arbejdernes Landsbanks Fond
- Offentlige og andre institutioner, organisationer eller virksomheder, hvori danske lønmodtagerorganisationer har erhvervsmæssig interesse

Arbejdernes Landsbank havde ved udgangen af 2015 flere end 23.400 aktionærer. Indkaldelse til generalforsamlingen annonceres i dagspressen og sendes til alle bankens aktionærer.

Selvom bankens udstedte hybride kernekapitalinstrumenter er omklassificeret til egenkapitalen, er der ikke knyttet nogen stemmeret ved generalforsamlingen til indehaverne af de hybride kernekapitalinstrumenter.

Udbyttepolitik

Bankens aktier er opgjort til kurs pari, og aktionærerne kan kun opnå afkast af investeringen gennem udlodning af udbytte. Det er derfor bankens målsætning at føre en udbyttepolitik, der tager udgangspunkt i årets resultat, men ikke tilsidesætter behovet for konsolidering. Ved beslutning om det enkelte års udbytte lægges vægt på kendte forhold, som tilsiger fokus på konsolidering, men også særlig vægt på, hvorvidt der er særlige konjunkturforskeligheder eller andre enkeltstående forhold, som har præget resultatet i positiv eller negativ retning. For 2015 er det foreslået, at der udbetales et udbytte på 10 pct. svarende til 30 mio. kr.

Corporate Governance og lovpligtig redegørelse for virksomhedsledelse

Den lovpligtige redegørelse for virksomhedsledelse dækker regnskabsperioden 1. januar- 31. december 2015. Bankens bestyrelse og direktion søger til stadighed at sikre, at ledelsesstruktur og kontrolsystemer er hensigtsmæssige og fungerer tilfredsstillende. Ledelsen vurderer løbende og mindst én gang om året – om dette er tilfældet.

Grundlaget for tilrettelæggelsen af ledelsens opgaver er blandt andet lov om finansiel virksomhed, værdipapirhandelsloven, OMX Nordic Exchange Copenhagens regler og anbefalinger for udstedere, Global Exchange Markets Listing and Admission to Trading Rules, Finansrådets ledelseskodex, bankens vedtægter samt god praksis for finansielle virksomheder. På dette grundlag udvikles og vedligeholdes løbende en række interne procedurer, som skal sikre en aktiv, sikker og lønsom styring af virksomheden.

Anbefalinger for god selskabsledelse

De gældende anbefalinger om god selskabsledelse, der senest er opdateret i november 2014, er offentligt tilgængelige på Komitéen for god Selskabsledelses hjemmeside: www.corporategovernance.dk. Anbefalingerne omhandler samspillet og kommunikationen mellem aktionærer, øvrige interessenter og selskabet, bestyrelsens opgaver og ansvar, bestyrelsens sammensætning og organisering, ledelsens vederlag, regnskabsaflæggelse, risikostyring samt revision.

Banken følger generelt principperne i anbefalingerne om god selskabsledelse. Skemaet til redegørelse for bankens efterlevelse af anbefalingerne om god selskabsledelse fremgår af bankens hjemmeside www.al-bank.dk.

Politik for det underrepræsenterede køn i ledende stillinger

I 2013 vedtog bankens bestyrelse en politik for det underrepræsenterede køn for at fremme, at der opnås en ligestilling mellem kønnene i ledende stillinger. I politikken er opstillet følgende overordnede mål:

- at skabe en passende fordeling mellem mænd og kvinder i bankens ledelse
- at følge op på udviklingen af kønssammensætningen i ledelsen
- at have mulighed for at vurdere og justere mål og midler
- at sikre fremdrift og resultater

Konkret er målet:

- at andelen af det underrepræsenterede køn øges, så det tilstræbes, at der i 2017 opnås den i lovgivningen anførte ligelige fordeling på 40/60 mellem kønnene
- at bankens medarbejdere skal opleve, at de har samme muligheder for karriere og lederstillinger

Fordelingen af kønnene i ledende stillinger i banken er ikke væsentligt ændret i forhold til tidspunktet for politikkens

vedtagelse den 27. marts 2013. Ved udgangen af 2015 var fordelingen 28/72. Rekrutteringer og forfremmelser sker, som fastsat i politikken, ud fra kriteriet om, at det er den bedst egnede, som ansættes. I det omfang, at der er to slutkandidater med ens faglige og personlige kvalifikationer, vælges kandidaten fra det underrepræsenterede køn.

For at fremme andelen af det underrepræsenterede køn har banken gennem karrieresamtaler og lederudviklingsforløb fortsat et stort fokus på udvikling af såvel kommende som nuværende ledere.

Ifølge bankens vedtægter består bestyrelsens sammensætning af op til 12 medlemmer, hvoraf op til 8 medlemmer årligt vælges af generalforsamlingen, og 4 er medarbejdervalgte i henhold til selskabslovens regler herom. De medarbejdervalgte repræsentanter vælges for en periode på fire år. Genvalg kan finde sted. Oplysninger om de enkelte bestyrelsesmedlemmer findes på side 19-22 i årsrapporten. For at kunne opstille som kandidat til bestyrelsen skal kandidaten opfylde kravene i de gældende regler og kodeks for bestyrelsesmedlemmer i en finansiel virksomhed, herunder bankens krav i henhold hertil. I forbindelse med indstilling til valg af bestyrelsesmedlemmer sker der en vurdering af, hvilken viden og professionel erfaring, der er behov for med henblik på at sikre tilstedeværelse af de nødvendige kompetencer i bestyrelsen. Samtidig arbejder bestyrelsen på at opnå en sammensætning, så dens medlemmer bedst muligt supplerer hinanden i forhold til alder, baggrund, køn mv. med henblik på at sikre et kompetent og alsidigt bidrag til bestyrelsesarbejdet i banken.

Der gælder ingen aldersgrænse for bestyrelsesmedlemmerne. Bestyrelsens medlemmer repræsenterer en bred forretningsmæssig viden og erfaring. Det er bestyrelsens ønske løbende at sikre kontinuitet og en sammensætning, der afspejler den fornødne kompetence og professionelle erfaring under hensyntagen til kompleksiteten af bankens aktiviteter. Ingen af bestyrelsens medlemmer deltager i den daglige ledelse af banken. De medarbejdervalgte medlemmer har samme rettigheder og ansvar som de generalforsamlingsvalgte medlemmer. Bortset fra de medarbejdervalgte bestyrelsesmedlemmer anses bestyrelsesmedlemmerne for værende uafhængige.

Bestyrelsens arbejde

Bestyrelsen tilser, at direktionen overholder de af bestyrelsen vedtagne målsætninger, strategier og forretningsgange. Orientering fra direktionen sker systematisk såvel ved møder som ved skriftlig og mundtlig løbende rapportering. Denne rapportering omfatter blandt andet udviklingen i

omverdenen, bankens udvikling og lønsomhed samt den finansielle stilling.

De generelle retningslinjer for bestyrelsens arbejde er fastlagt i en forretningsorden, som mindst én gang årligt gennemgås og tilpasses efter behov. Forretningsordenen indeholder blandt andet procedurer for direktionens rapportering, bestyrelsens arbejdsform samt en beskrivelse af bestyrelsesformandens opgaver og ansvarsområder. Bestyrelsen mødes efter en forud fastlagt plan, og derudover når det er nødvendigt. Der har i 2015 været afholdt 12 bestyrelsesmøder.

Der foretages årligt en evaluering af hvert medlem af bestyrelsen med henblik på at vurdere behovet for kompetenceudvikling hos det enkelte bestyrelsesmedlem og bestyrelsen som helhed.

Nominerings- og Aflønningsudvalget

Det er for koncernen lovpligtigt at have et nomineringsudvalg og et aflønningsudvalg. Bestyrelsen har vedtaget at lægge de to udvalg sammen. Nominerings- og Aflønningsudvalget består af tre bestyrelsesmedlemmer. Bestyrelsens formand er formand for udvalget. Ved arbejde med, og behandling af, temaer om aflønning, herunder bankens lønpolitik og andre beslutninger, som relaterer sig hertil, deltager en medarbejdervalgt repræsentant. Nominerings- og Aflønningsudvalget arbejder efter en af bestyrelsen fastsat arbejdsplan. Udvalgets opgaver er:

- Udarbejdelse af indstillinger i forbindelse med nyvalg og genvalg af medlemmer til bankens bestyrelse samt ansættelse af bankens direktion
- Vurdering af bestyrelsens størrelse, struktur, sammensætning og resultater i forhold til de opgaver, der skal varetages, og rapportere samt fremsætte anbefalinger til eventuelle ændringer herom til den samlede bestyrelse løbende og mindst en gang årligt
- Evaluering af den samlede bestyrelse i forhold til om bestyrelsen har den fornødne kombination af viden, faglig kompetence, mangfoldighed og erfaring, og om det enkelte medlem lever op til kravene i lov om finansiel virksomhed. Der rapporteres løbende og mindst en gang årligt til den samlede bestyrelse – herunder indstillinger om ændringer
- Evaluering af bankens direktion og fremsættelse af anbefalinger til bestyrelsen herom løbende og mindst en gang årligt
- Én gang om året at vurdere lønpolitikken, herunder retningslinjer for fratrædelsesgodtgørelser for så vidt angår bestyrelsen, direktionen, andre ledende medarbejdere og væsentlige risikotagere

- Én gang om året at udpege ansatte, hvis aktiviteter har en væsentlig indflydelse på virksomhedens risikoprofil
- Én gang om året at føre kontrol med, om lønpolitikken overholdes
- Vurdere resultatbaserede løn- og vederlagsordninger for koncernen med henblik på at tilgodese værdiskabelse for koncernens aktionærer og en sund og effektiv risikostyring
- Fastsættelse af direktionens aflønning i overensstemmelse med koncernens lønpolitik samt føre kontrol med aflønning af ledelsen af den del af organisationen, der forestår kontrol af overholdelse af grænser for risikotagning samt ledelsen af den del af organisationen, der i øvrigt forestår kontrol og revision

Revisions- og Risikoudvalg

Det er for koncernen lovpligtigt at have et revisionsudvalg og et risikoudvalg, og bestyrelsen har vedtaget at slå de to udvalg sammen. Revisions- og Risikoudvalget består af fire bestyrelsesmedlemmer, og direktør Lars Andersen er udvalgets formand. Revisions- og Risikoudvalget arbejder efter en af bestyrelsen fastsat arbejdsplan. Udvalgets opgaver er:

- Overvågning af regnskabsaflæggelsesprocessen
- Vurdering af om virksomhedens interne kontrolsystem, interne revisions-, risiko- og sikkerhedssystemer fungerer effektivt
- Overvågning af den lovpligtige revision af årsregnskab mv.
- Overvågning og kontrol af revisors uafhængighed, objektivitet og kompetence
- Vurdering af andre emner efter anmodning fra bestyrelsen
- Rådgivning af bestyrelsen om virksomhedens overordnede nuværende og fremtidige risikoprofil og strategi
- Bistå bestyrelsen med at kontrollere, at bestyrelsens risikostrategi implementeres korrekt i organisationen
- Vurdering af om de finansielle produkter og tjenesteydelser, som koncernen handler med, er i overensstemmelse med virksomhedens forretningsmodel og risikoprofil
- Vurdering af, om incitamenterne ved virksomhedens aflønningsstruktur tager højde for virksomhedens risici, kapital og likviditet samt sandsynligheden for fortjeneste og tidspunkterne herfor

I 2015 har udvalget afholdt 5 møder.

Revisionsrapporterne er gennemgået, og der er taget stilling til bankens anvendte regnskabspraksis. Udvalget har blandt andet drøftet ny model for rating af vores kunder

med eksponering mod banken, nyt system for operationel risiko, de nye likviditetskrav i form af LCR og bankens vision, sikkerhedsvurdering og Genopretningsplan i henhold til bekendtgørelse herom.

Whistleblowing

For at sikre at vigtige oplysninger ikke tilbageholdes, har koncernen Arbejdernes Landsbank oprettet en whistleblower-ordning, som skal give medarbejderne mulighed for at foretage indberetninger om kritisable forhold eller dispositioner, således at overtrædelser af den finansielle lovgivning kan afsløres. Der har ikke været indberetninger i 2015.

Vederlagspolitik

Hvert medlem af bestyrelsen modtager et fast årligt vederlag fastsat af Nominerings- og Aflønningsudvalget. I regnskabsåret 2015 udgjorde det samlede vederlag til bestyrelsen 2,0 mio. kr. Bestyrelsesmedlemmerne modtager honorar for bestyrelsesarbejdet, herunder ydes der honorar for deltagelse i Revisions- og Risikoudvalget nedsat af bestyrelsen. Honoraret tilgår for nogens vedkommende de organisationer, de repræsenterer. Bestyrelsesmedlemmer, som udtræder af bestyrelsen, modtager honorar frem til udtrædelsestidspunktet.

I 2015 er følgende udtrådt:

Tidligere formand i 3F, Poul Erik Skov Christensen, (udtrådt marts – honorar i 1.000 kr.: 48)

Direktionen

Direktionen ansættes af bestyrelsen, der fastsætter direktionens ansættelsesvilkår. Direktionen består af ordførende direktør Gert R. Jonassen og bankdirektør Jan W. Andersen. Direktionen er ansvarlig for bankens daglige virke. Rammerne for direktionens arbejde er fastlagt i en instruks for arbejdsfordelingen mellem bestyrelse og direktion. Direktionens medlemmer er ikke medlemmer af bestyrelsen, men deltager normalt i bestyrelsesmøderne. Aflønningen af direktionen fastlægges af bestyrelsen og består alene af en fast løn og pensionsordning samt fri telefon og bil. Direktionens samlede vederlag udgjorde i 2015 6,0 mio. kr., som tillige er specificeret i note 11 i årsrapporten. Direktionens ansættelsesforhold, herunder aflønning og fratrædelsesvilkår, vurderes at være i overensstemmelse med sædvanlig standard for stillinger af denne karakter og medfører ikke særlige forpligtelser for banken. Direktionsmedlemmerne har ret til fratrædelsesgodtgørelse i forbindelse med opsigelse, herunder efter overgang af kontrollen i Arbejdernes Landsbank til en eller flere tredjemænd.

Medarbejdere i ledelsesgruppen får vederlag i form af grundløn og pension, forsikringer, fri telefon og eventuel fri bil. Der udbetales ikke bonus til bankens direktion eller medarbejdere i ledelsesgruppen. Bankens øvrige medarbejdere aflønnes med en fast grundløn og er desuden omfattet af en bonusordning, som er reguleret via overenskomsten.

Aktionærerne

Banken søger løbende at informere aktionærerne om relevante forhold og at muliggøre dialog med aktionærerne. Dette sker blandt andet ved offentliggørelse af nyheder, i årsrapporter, halvårsrapporter samt på generalforsamlinger. Bankens hjemmeside www.al-bank.dk opdateres løbende med offentliggjort information.

BESTYRELSEN

PER CHRISTENSEN FORMAND	CLAUS JENSEN NÆSTFORMAND	LARS ANDERSEN	HARALD BØRSTING
			
Født 1957. Medlem af bestyrelsen siden 2014. Formand for bestyrelsen siden 2015. Formand for Nominerings- og Aflønningsudvalget.	Født 1964. Medlem af bestyrelsen siden 2013. Næstformand for bestyrelsen siden 2015. Medlem af Nominerings- og Aflønningsudvalget. Medlem af Revisions- og Risikoudvalget. Formand for Det rådgivende Repræsentantskab.	Født 1958. Medlem af bestyrelsen siden 2009. Formand for Revisions- og Risikoudvalget.	Født 1952. Medlem af bestyrelsen siden 2008. Medlem af Nominerings- og Aflønningsudvalget. Næstformand for Det rådgivende Repræsentantskab.
Forbundsformand for 3F	Forbundsformand for Dansk Metal	Direktør i AE – Arbejderbevægelsens Erhvervsråd	Fhv. formand for LO
Medlem af bestyrelsen i: A/S A-Pressen AKF Holding A/S Arbejderbevægelsens Erhvervsråd Bolind A/S Fagbevægelsens Erhvervsinvestering A/S Landsorganisationen i Danmark Pension Danmark A/S Pension Danmark Holding A/S	Medlem af bestyrelsen i: Arbejderbevægelsens Erhvervsråd Arbejderbevægelsens Kooperative Finansieringsfond A/S A-Pressen A/S Femern Landanlæg A/S Storebæltsforbindelsen A/S Øresundsforbindelsen Femern Bælt A/S Industriens Kompetenceudviklingsfond, IKUF Industriens Pensionsforsikring A/S Industriens Pension Service A/S Industriens Uddannelses- og Samarbejdsfond, IUS Industripension Holding A/S Landsorganisationen i Danmark Lindø Industripark A/S Sund og Bælt Holding A/S Ulandssekretariatet Øresundsbro Konsortiet I/S	Medlem af bestyrelsen i: DSB, Danske Statsbaner Investeringsfonden for Udviklingslandene IFU Industriens Pensionsforsikring A/S Industripension Holding A/S Investeringsfonden for Østlandene (IØ-Fonden)	Medlem af bestyrelsen i: Refshaleøen Holding A/S Refshaleøens Ejendomsselskab A/S Metroselskabet I/S Playua Atlantico S.A.
Kvalifikationer: <ul style="list-style-type: none"> ■ Ledelse, HR og strategi ■ Makroøkonomiske og regnskabsmæssige forhold ■ Finansiell regulering ■ Kreditmæssige forhold ■ Forretningsmodel og kundegrundlag 	Kvalifikationer: <ul style="list-style-type: none"> ■ Ledelse, HR og strategi ■ Makroøkonomiske og regnskabsmæssige forhold ■ Kreditmæssige forhold ■ Forretningsmodel og kundegrundlag ■ Operationelle risici og IT-området 	Kvalifikationer: <ul style="list-style-type: none"> ■ Ledelse, HR og strategi ■ Makroøkonomiske og regnskabsmæssige forhold ■ Markedsrisiko og likviditet ■ Finansiell regulering ■ Kreditmæssige forhold ■ Forretningsmodel og kundegrundlag ■ Operationelle risici og IT-området 	Kvalifikationer: <ul style="list-style-type: none"> ■ Ledelse, HR og strategi ■ Makroøkonomiske og regnskabsmæssige forhold ■ Finansiell regulering ■ kreditmæssige forhold ■ Forretningsmodel og kundegrundlag
Aktiebeholdning: 0	Aktiebeholdning: 5	Aktiebeholdning: 0	Aktiebeholdning: 2
Honorar (i 1.000 kr.): 240	Honorar (i 1.000 kr.): 224	Honorar (i 1.000 kr.): 198	Honorar (i 1.000 kr.): 132

BESTYRELSEN, FORTSAT

METTE KINDBERG	TORBEN MÖGER PEDERSEN	NIELS SØRENSEN	ARNE GREVSEN
			
Født 1957. Medlem af bestyrelsen siden 2008. Medlem af Revisions- og Risikoudvalget.	Født 1955. Medlem af bestyrelsen siden 2013. Medlem af Nominerings- og Aflønningsudvalget. Medlem af Revisions- og Risikoudvalget.	Født 1954. Medlem af bestyrelsen siden 2012.	Født 1956. Medlem af bestyrelsen siden 2015.
Næstformand for HK/Danmark	Adm. direktør i PensionDanmark A/S PensionDanmark Holding A/S	Administrationschef for Fødevareforbundet NNF	Næstformand for LO
Medlem af bestyrelsen i: Asx 7 ApS Fagbevægelsens Erhvervsinvestering A/S HK A-kasse Kommanditselskabet Christiansminde Landsorganisationen i Danmark NV Kraft A/S	Medlem af bestyrelsen i: Danish Society for Education and Business Danmark-Amerika Fondet DEA – tænketank for uddannelse og erhverv Foreningen til udvikling af bestyrelsesarbejde i Danmark Forsikring & Pension Gigtforeningen Bestyrelsesformand for PensionDanmark koncernens datterselskaber		Medlem af bestyrelsen i: Arbejderbevægelsens Erhvervsråd Arbejdsmarkedets Tillægspension A/S A-Pressen Højstrupgård A/S Lønmodtagernes Garantifond Lønmodtagernes Dyrtidsfond
Kvalifikationer: <ul style="list-style-type: none"> ■ Ledelse, HR og strategi ■ Makroøkonomiske og regnskabsmæssige forhold ■ Markedsrisiko og likviditet ■ Kreditmæssige forhold ■ Operationelle risici og IT-området 	Kvalifikationer: <ul style="list-style-type: none"> ■ Ledelse, HR og strategi ■ Makroøkonomiske og regnskabsmæssige forhold ■ Markedsrisiko og likviditet ■ Finansiell regulering ■ Kreditmæssige forhold ■ Forretningsmodel og kundegrundlag ■ Operationelle risici og IT-området 	Kvalifikationer: <ul style="list-style-type: none"> ■ Ledelse, HR og strategi ■ Makroøkonomiske og regnskabsmæssige forhold ■ Markedsrisiko og likviditet ■ Finansiell regulering ■ Kreditmæssige forhold ■ Forretningsmodel og kundegrundlag ■ Operationelle risici og IT-området 	Kvalifikationer: <ul style="list-style-type: none"> ■ Ledelse, HR og strategi ■ Makroøkonomiske og regnskabsmæssige forhold ■ Markedsrisiko og likviditet ■ Finansiell regulering ■ Kreditmæssige forhold ■ Forretningsmodel og kundegrundlag ■ Operationelle risici og IT-området
Aktiebeholdning: 0	Aktiebeholdning: 0	Aktiebeholdning: 1	Aktiebeholdning: 1
Honorar (i 1.000 kr.): 198	Honorar (i 1.000 kr.): 166	Honorar (i 1.000 kr.): 132	Honorar (i 1.000 kr.): 108

BESTYRELSEN, FORTSAT

JOHN MARKUSSEN	JESPER PEDERSEN	HENRIK THAGAARD	LASSE THORN
			
Født 1957. Medarbejdervalgt medlem af bestyrelsen siden 1997.	Født 1979. Medarbejdervalgt medlem af bestyrelsen siden 2014.	Født 1963. Medarbejdervalgt medlem af bestyrelsen siden 2008.	Født 1975. Medarbejdervalgt medlem af bestyrelsen siden 2014.
Kundekonsulent i A/S Arbejdernes Landsbank	Kunderådgiver i A/S Arbejdernes Landsbank	Afdelingsdirektør i A/S Arbejdernes Landsbank	Fællestillidsrepræsentant i A/S Arbejdernes Landsbank
Kvalifikationer: <ul style="list-style-type: none"> ■ Ledelse, HR og strategi ■ Makroøkonomiske og regnskabsmæssige forhold ■ Markedsrisiko og likviditet ■ Finansiell regulering ■ Kreditmæssige forhold ■ Forretningsmodel og kundegrundlag ■ Operationelle risici og IT-området 	Kvalifikationer: <ul style="list-style-type: none"> ■ Ledelse, HR og strategi ■ Makroøkonomiske og regnskabsmæssige forhold ■ Markedsrisiko og likviditet ■ Finansiell regulering ■ Kreditmæssige forhold ■ Forretningsmodel og kundegrundlag ■ Operationelle risici og IT-området 	Kvalifikationer: <ul style="list-style-type: none"> ■ Ledelse, HR og strategi ■ Makroøkonomiske og regnskabsmæssige forhold ■ Markedsrisiko og likviditet ■ Finansiell regulering ■ Kreditmæssige forhold ■ Forretningsmodel og kundegrundlag ■ Operationelle risici og IT-området 	Kvalifikationer: <ul style="list-style-type: none"> ■ Ledelse, HR og strategi ■ Makroøkonomiske og regnskabsmæssige forhold ■ Markedsrisiko og likviditet ■ Finansiell regulering ■ Kreditmæssige forhold ■ Forretningsmodel og kundegrundlag ■ Operationelle risici og IT-området
Aktiebeholdning: 11	Aktiebeholdning: 1	Aktiebeholdning: 0	Aktiebeholdning: 1
Honorar (i 1.000 kr.): 132	Honorar (i 1.000 kr.): 132	Honorar (i 1.000 kr.): 132	Honorar (i 1.000 kr.): 132

FORSLAG TIL NYVALG TIL BESTYRELSEN

LIZETTE RISGAARD	KIM LIND LARSEN	OLE WEHLAST
		
Født 1960.	Født 1964.	Født 1959.
Formand for LO	Gruppenformand i 3F	Forbundsformand NNF
Medlem af bestyrelsen i: Fonden LO-Skolen Helsingør Højstrupgård A/S Forsikringsaktieselskabet ALKA Arbejderbevægelsens Erhvervsråd Arbejdsmarkedets Tillægspension Lønmodtagernes Dyrtidsfond	Medlem af bestyrelsen i: Fonden Femern Belt Development PensionDanmark Holding A/S PensionDanmark Pensions- forsikringsaktieselskab Rørvig Centret A/S	Medlem af bestyrelsen i: Forsikringsaktieselskabet ALKA Dansk Folkeferie Fonden Industriens Pensionsforsikring A/S Arbejderbevægelsens Erhvervsråd Københavns Bagerafdelings Fond
Kvalifikationer: <ul style="list-style-type: none"> ■ Ledelse, HR og strategi ■ Makroøkonomiske og regnskabsmæssige forhold ■ Finansiell regulering ■ Kreditmæssige forhold ■ Forretningsmodel og kundegrundlag 	Kvalifikationer: <ul style="list-style-type: none"> ■ Ledelse, HR og strategi ■ Makroøkonomiske og regnskabsmæssige forhold ■ Finansiell regulering ■ Kreditmæssige forhold ■ Forretningsmodel og kundegrundlag 	Kvalifikationer: <ul style="list-style-type: none"> ■ Ledelse, HR og strategi ■ Makroøkonomiske og regnskabsmæssige forhold ■ Finansiell regulering ■ Kreditmæssige forhold ■ Forretningsmodel og kundegrundlag
Aktiebeholdning: 1	Aktiebeholdning: 0	Aktiebeholdning: 2

DIREKTIONEN

GERT R. JONASSEN

JAN W. ANDERSEN

Medlem af bestyrelsen i:

AL Finans A/S (Formand)
 Finanssektorens Uddannelses-
 center (Næstformand)
 Foreningen Bankernes EDB
 Central (Formand)
 Kooperationen
 LR Realkredit A/S (Næstformand)
 PensionDanmark Holding A/S
 PensionDanmark A/S
 Pras A/S
 Regionale Bankers Forening
 Totalkredit A/S

Medlem af bestyrelsen i:

AL Finans A/S
 Arbejdsmarkedets tillægspension
 – ATP
 Bankpension Pensionskasse for
 Finansansatte
 BI Holding A/S
 Forvaltningsinstituttet for Lokale
 Pengeinstitutter (Næstformand)
 Lønmodtagernes Garantifond

Medlem af Direktionen i:

Handels ApS Panoptikon

Aktiebeholdning:

0

Aktiebeholdning:

0

Vederlag:

(i 1.000 kr.):
 3.130

Vederlag:

(i 1.000 kr.):
 2.869

Risikostyring

Generelt

Arbejdernes Landsbank er eksponeret over for forskellige risikotyper og betragter risikostyringen som et væsentligt fokusområde for både bestyrelse, direktion og de disponerende enheder. Ved hjælp af instrukser sikres, at bestyrelsens vedtagne politikker efterleves.

Bestyrelsen vurderer løbende de samlede risikoforhold og de enkelte risikofaktorer, som er forbundet med koncernens aktiviteter. Bestyrelsen vedtager retningslinjer for de centrale risikoområder, følger udviklingen og sikrer tilstedeværelse af planer for styring og opfølgning på de enkelte risikofaktorer, herunder forretningsmæssige og finansielle risici, compliance, revisionsplaner, forsikrings- og miljøforhold samt efterlevelse af konkurrencelovgivningen.

Det overordnede ansvar for koncernens risikostyring og kontrol i forbindelse med regnskabsaflæggelsen er placeret i bestyrelsen og direktionen, samt det af bestyrelsen nedsatte Revisions- og Risikoudvalg, hvor de nødvendige kompetencer i henhold til interne kontroller og risikostyring vedrørende regnskabsaflæggelsesprocessen er til stede.

Direktionen er ansvarlig for den løbende risikostyring, herunder kortlægning og vurdering af de enkelte risici, som er knyttet til koncernens forretningsaktiviteter.

Banken har en all risk funktion placeret i Økonomiområdet, som har til opgave at sikre, at direktion og bestyrelse frekvent modtager relevant risikorapportering på bank- og koncernniveau, samt at rapporteringen fremstår ensrettet og giver det fornødne helhedsbillede til at styre bankens samlede risikoeksponering.

De store aktivitetsområder, kreditgivning og forvaltning af værdipapirbeholdningen og likviditetsområdet har særskilte risikoansvarlige med reference til direktionen, idet banken vægter de specifikke kompetencekrav og nærheden til områderne højt.

Særlige problemstillinger af tværgående karakter behandles i et af direktionen nedsat Risiko- og Balancestyringsudvalg med deltagelse af blandt andet direktion og risikoansvarlige.

De væsentligste risikotyper:

Kreditrisiko er risikoen for, at en modpart som følge af manglende evne eller vilje helt eller delvist misligholder sine betalingsforpligtelser.

Markedsrisiko er risikoen for tab som følge af, at markedsværdien af bankens aktiver eller forpligtelser ændrer sig på grund af ændringer i markedsforholdene, herunder renteændringer.

Likviditetsrisiko er risikoen for tab som følge af, at bankens betalingsforpligtelser ikke kan honoreres ved hjælp af de normale likviditetsreserver. Dette dækker over risikoen for, at banken på grund af et utilstrækkeligt likviditetsberedskab ikke kan indgå nye forretninger og i yderste konsekvens, at bankens betalingsforpligtelser ikke kan honoreres samt risikoen for tab i tilfælde af, at bankens finansieringsomkostninger stiger uforholdsmæssigt meget.

Operationel risiko er risikoen for tab på grund af utilstrækkelige eller fejlbehæftede interne procedurer, menneskelige eller systemmæssige fejl.

Forretningsrisiko er risikoen for tab som følge af, at der sker ændringer i eksterne forhold eller begivenheder, som skader bankens image eller indtjening.

Koncernen udgiver en egentlig risikorapport, som er tilgængelig på bankens hjemmeside: [Koncernrisikorapport 2015](#).

Finanstilsynets pejlemærker

Finanstilsynet har som led i deres overvågning af den finansielle sektor ud fra en risikobaseret tilgang et sæt udvalgte nøgletal i form af fem pejlemærker, der alene finder anvendelse på pengeinstitutniveau. Det er Finanstilsynets forventning, at bankens bestyrelse tilrettelægger og gennemfører sin strategi efter at modvirke eventuelle overskridelser, hvis banken vil undgå tilsynsreaktioner.

I lighed med tidligere år overholder banken også i 2015 Finanstilsynets grænseværdier.

Tilsynets pejlemærker *)	Grænseværdier	Banken
Stabil funding	< 1	0,6
Likviditetsoverdækning	> 50	199,4
Store eksponeringer	< 125	10,6
Udlånsvækt	< 20	8,1
Ejendomseksponering	< 25	7,3

*) Definitionen af nøgletallene er forklaret på side 93.

Stabil funding defineres ved, at udlånene ikke må overstige den arbejdende kapital. Bankens har med et nøgletal på 0,6 en god margen til den kritiske værdi på 1.

Likviditetsoverdækningen udtrykkes i form af et nøgletal og udgør for banken 199,4 pct., hvilket er betydeligt over pejlemærket, som lyder, at overdækningen minimum skal ligge 50 pct. over lovkravet.

Store eksponeringer udgør 10,6 pct. Afstanden til den af Finanstilsynet fastsatte kritiske værdi på maksimalt 125 pct. er således også her stor.

Udlån ekskl. genkøbsforretninger må maksimalt vise en årlig vækst på 20 pct. Med en vækst på 8,1 pct. i 2015 har banken stor afstand til den kritiske værdi.

Bankens ejendomsrelaterede eksponeringer før nedskrivninger udgør 7,3 pct., hvor Finanstilsynet har fastsat den kritiske værdi til maksimalt 25 pct.

Kapitalstyring

Arbejdernes Landsbank styrer aktivt sin samlede kapital i forhold til den risikoprofil, som koncernen har valgt. Den overordnede balancesammensætning og vurderingen af risici drøftes fast i bankens Risiko- og Balancestydingsudvalg forud for hvert bestyrelsesmøde og eventuelt oftere, hvis udviklingen tilsiger dette. Risiko- og Balancestydingsudvalget består af deltagere fra direktionen, ledelsen af Kreditområdet, Økonomiområdet, Likviditets- og Finansområdet samt chefen for all risk rapporteringen.

Balancesammensætningen sker under hensyntagen til vurderingen af eksisterende og forventede fremtidige risici og usikkerheder. I 2016 vil koncernen også forholde sig til fundingsammensætningen, således at den matcher de krav om en minimumsandel af langfristede gældsforpligtelser, som Finanstilsynet stiller til et pengeinstitut af Arbejdernes Landsbanks størrelse under henvisning til bestemmelserne i Afviklingsbekendtgørelsen. Hensigten er, at et kreditinstitut via sin fundingstruktur selv skal bidrage til, at det offentlige i form af Finanstilsynet og Finansiell Stabilitet ved en nødvendig rekonstruktion af et nødlidende kreditinstitut sikres optimale betingelser for at kunne gennemføre en rekonstruktion af instituttet.

Det er bestyrelsens politik, at banken skal have en kapitalprocent af en sådan størrelse, at koncernen kan fortsætte sin udlånsaktivitet i en periode med svære markedsbetingelser. Kapitalen skal derfor være af en så robust karakter, at de lovmæssige kapitalkrav til enhver tid kan opfyldes samt kunne modstå store uventede tab og ændringer i risici, som koncernen har valgt at eksponere sig mod.

Til opgørelse af kapitalprocenten i søjle 1 anvender banken standardmetoden for kredit- og markedsrisici samt

basisindikatormetoden for operationelle risici. Banken vurderer løbende behovet for forbedringer i bankens risikostyring, men banken finder ikke umiddelbart behov for at anvende mere avancerede modeller for opgørelsen af kapitalprocenten.

Banken anvender aktivt opgørelsen af det individuelle kapitalbehov som indikator for, om der er en tilstrækkelig sikkerhedsmargen mellem individuelt kapitalbehov og kapitalprocent. Banken har i overensstemmelse med Finanstilsynets retningslinjer til kreditinstitutter udarbejdet genopretningsplan og beredskabsplaner for forbedring af kapitalprocenten mv., såfremt de vedtagne grænseværdier trues eller overskrides.

Regnskabsaflæggelsesprocessen

Bestyrelsen og direktionen har det overordnede ansvar for bankens kontrol og risikostyring i forbindelse med regnskabsaflæggelsesprocessen – herunder overholdelse af relevant lovgivning og anden regulering i forbindelse med regnskabsaflæggelsen. Bankens kontrol- og risikostyringssystemer skaber god, men ikke absolut sikkerhed for, at væsentlige fejl og mangler i forbindelse med regnskabsaflæggelsen undgås.

Bestyrelsen vurderer mindst én gang årligt organisationsstrukturen, risikoen for besvigelser samt tilstedeværelsen af interne regler og retningslinjer via Revisions- og Risikoudvalget. Bestyrelsen og direktionen fastlægger og godkender overordnede procedurer på væsentlige områder i forbindelse med regnskabsaflæggelsesprocessen. Bestyrelsen har vedtaget procedurer mv. for væsentlige områder inden for regnskabsaflæggelsen, og de vedtagne procedurer er tilgængelige i organisationen. Overholdelsen indskræpes løbende, og der foretages løbende stikprøver.

Direktionen overvåger løbende overholdelsen af relevant lovgivning og andre forskrifter og bestemmelser i forbindelse med regnskabsaflæggelsen og rapporterer løbende herom til bestyrelsen.

Revision

I overensstemmelse med gældende regler for finansielle virksomheder under tilsyn har koncernen valgt et uafhængigt revisionsfirma, Deloitte, til at forestå den eksterne revision. Herudover har banken en intern revision, hvor revisionschefen er ansat af og rapporterer direkte til bestyrelsen. Rammerne for revisionens arbejde – herunder honorering og revisionsrelaterede arbejdsopgaver – er beskrevet i en funktionsbeskrivelse indgået mellem bestyrelsen og intern revision samt aftale om arbejdsdeling indgået mellem intern revision og ekstern revision. Revisionen

væsentlige forhold direkte til bestyrelsen på bestyrelsesmøder samt i revisionsprotokollen. I forbindelse med gennemgang af årsrapporten gennemgås regnskabspraksis på de væsentligste områder, ligesom bestyrelsen og revisionen drøfter revisionens observationer.

Forud for den årlige generalforsamling foretager bestyrelsen en kritisk vurdering af revisionens kompetencer, uafhængighed mv. efter indstilling fra Revisions- og Risikoudvalget. Herefter er det bestyrelsens opgave at indstille en uafhængig revision til generalforsamlingen. Den valgte revision varetager aktionærernes og offentlighedens interesser.

Regnskabsmæssige skøn og vurderinger

Opgørelsen af den regnskabsmæssige værdi af visse væsentlige aktiver og forpligtelser kræver skøn, vurderinger og forudsætninger om fremtidige begivenheder. De anvendte skøn og vurderinger er i hvert enkelt tilfælde baseret på bankens historiske erfaringer og andre faktorer, som ledelsen anser for forsvarlige, men som i sagens natur er usikre og uforudsigelige. Forudsætningerne kan være ufuldstændige eller unøjagtige. Der kan opstå fremtidige begivenheder eller omstændigheder, der ikke blev forudset på tidspunktet for skønnet. At foretage disse skøn og vurderinger er derfor vanskeligt, og når skøn desuden involverer kundeforhold og mellemværender med øvrige modparter, vil de være forbundet med betydelige usikkerheder, ikke mindst i perioder med lavkonjunktur. Det kan derfor være nødvendigt at ændre tidligere foretagne skøn enten på grund af ny information, yderligere erfaringer eller efterfølgende begivenheder.

Begivenheder efter regnskabsperiodens udløb

Der er ikke indtruffet hændelser efter regnskabsårets afslutning, som har væsentlig betydning for vurdering af koncernens finansielle stilling.

Redegørelse for samfundsansvar – CSR

Lang historie med social ansvarlighed

Arbejdernes Landsbank har en lang historie med social ansvarlighed, der rækker helt tilbage til bankens grundlæggelse i 1919. Formålet med stiftelsen af banken var at sikre fagbevægelsen uafhængighed af kapitalistiske banker i en konfliktsituation, at bestræbe sig på at sikre fagbevægelsens medlemmer i en konfliktsituation samt at tilbyde bedre og billigere lånemuligheder som alternativ til pantelåneren.

Også i dag er social ansvarlighed fortsat en vigtig grundsten i vores måde at drive bank på. Vores grundlæggende værdier og tilgang til kunder, medarbejdere, samarbejdspartnere og investeringer bygger på respekt for mennesker og et mål om at efterlade så positivt et aftryk på omverdenen som muligt. Banken har en række politikker og mål, der søger at sikre og fremme vores medarbejders og kunders trivsel og økonomiske tryk.

Fire indsatsområder

Vi tilstræber at leve op til vores sociale og samfundsøkonomiske ansvar som bank på fire indsatsområder:

- Kunder og produkter
- Medarbejdere
- Samfund
- Klima og miljø

Kunder og produkter

Som økonomisk rådgiver har vi et ansvar for, at vores kunder får optimale vilkår for at leve det liv, som deres økonomi giver dem mulighed for.

Det er vores politik at:

- sikre, at kunden forstår sin økonomiske situation og de produkter, vi tilbyder
- behandle alle kunder professionelt, med respekt og omtanke for deres individuelle behov
- tilbyde kunderne personlig økonomisk rådgivning
- yde rådgivning, som tilgodeser kundens behov
- uddanne vores kunderådgivere, så deres kompetencer lever op til de berettigede forventninger til en full-service bank
- tilbyde kunderne etisk screenede investeringer

Medarbejdere

Som arbejdsgiver ser vi det som vores ansvar at skabe rammerne for et sundt, trygt og inspirerende arbejdsmiljø.

Det er vores politik at:

- tilbyde arbejdsvilkår, som motiverer og inspirerer vores medarbejdere i deres dagligdag
- tilbyde fleksible arbejdstider, som giver den enkelte medarbejder mulighed for at skabe bedre balance mellem privatliv og arbejdsliv
- skabe karriere- og udviklingsmuligheder for medarbejdere på alle niveauer i banken
- sikre et sundt fysisk og psykisk arbejdsklima
- tage hånd om medarbejdere, som rammes af bl.a. stress eller sygdom

Menneskerettigheder og anti-korruption

I Arbejdernes Landsbank mener vi, at vi respekterer menneskerettighederne ved bl.a. at overholde dansk lovgivning, overenskomster og arbejdsmarkedspraksis, hvori beskyttelsen af de fleste basale rettigheder er indarbejdet og konkretiseret. Derudover tager vi skarpt afstand fra enhver form for korruption og følger løbende op på bankens politikker og procedurer i forhold til anbefalingerne for god selskabsledelse og Code of Conduct reglerne.

Samfund

I Arbejdernes Landsbank vil vi gerne støtte og engagere os i gode sager lokalt, nationalt og internationalt.

Det er vores politik at:

- støtte oplysningsformål gennem anerkendte institutioner
- etablere sponsorsamarbejde med sportsklubber og velgørende organisationer
- engagere os i lokalsamfundet og bidrage til udviklingen inden for kultur og foreningsliv, og støtte humanitært arbejde via danske og internationale hjælpeorganisationer

Klima og miljø

Banken ønsker at tage et ansvar i forhold til at undgå en unødvendig, negativ påvirkning af miljøet.

Det er vores politik:

- kun at benytte leverandører, IT-produkter, processer og infrastruktur, der kan bidrage til at reducere energiforbruget og belastningen af miljøet
- løbende at revurdere vores forretningsgange og procedurer i forhold til at finde muligheder for at minimere vores ressourceforbrug
- ikke at deltage i finansiering af aktiviteter, som vurderes et have en unødigt negativ effekt på miljøet

Den fulde [CSR-rapport](#) kan ses på bankens hjemmeside.

Visions- og strategiarbejdet i 2015

Fra vision til virkelighed

I 2012 startede en strategiproces, der mundede ud i Vision 2015. Ambitionsniveauet var højt, og vi ønskede helt overordnet at skabe vækst i forretningsomfanget, værdi for vores kunder og vores ejere samt eksternt og internt at blive betragtet som en attraktiv arbejdsplads. Her fire år efter er ambitionerne i lange stræk nået. Først og fremmest har vi opnået en betydelig forretningsmæssig vækst med en samlet kundetilgang på over 7.000 nye kunder, svarende til ca. 2,8 pct., og det samlede antal kunder i banken er nu knap 260.000. Vi har udbygget filialnettet – både ved at overtage filialer fra andre banker og ved selv at åbne nye filialer – og nåede i 2015 op på 71 filialer fordelt over hele landet. Antallet af medarbejdere er steget til ca. 1.100, og tilfredsheden og loyaliteten blandt medarbejderne ligger enten på niveau med eller højere end sektoren. Vi er de seneste syv år blevet kåret til „Danmarks bedste bank“ af danskerne i en af landets mest omfattende bankanalyser foretaget af Voxmeter og har samtidig skabt solide forretningsmæssige resultater med en forrentning af egenkapitalen over gennemsnittet af de danske Gruppe 2-banker.

De flotte resultater gør os både stolte, men samtidig ydmyge, og de forpligter os til at give os selv nye udfordringer – ikke mindst fordi verden og markedet omkring os er i hastig forandring. Derfor har vi i 2015 udviklet bankens nye strategi frem mod 2019, som vi har valgt at kalde „Klar til fremtiden“. Strategien tager afsæt i vores grundlæggende forretningsmodel og udstikker samtidig bankens retning og mål i forhold til mulighederne og udfordringerne i samfundet fremover. Det handler blandt andet om at se muligheder ved i højere grad at prioritere innovation og have fokus på hurtig eksekvering. Det handler om at tænke smart ved at prioritere digitalisering endnu højere og udnytte de digitale muligheder bedre. Vi skal forstå kunder ved i højere grad at tilpasse serviceniveauet til den enkelte kundes behov. Og så skal vi holde fokus på omkostningerne og arbejde målrettet med effektiviseringer. Vi er overbeviste om, at de strategiske mål er både ambitiøse og realistiske, og at vi med udgangspunkt i vores stærke fundament har alle forudsætninger for fremtidig succes.

Sådan kom vi i mål i 2015

De fem strategiske indsatsområder i Vision 2015 dannede omdrejningspunktet for de konkrete aktiviteter og indsatsområder i 2015. Her opstilles indsatsområderne, og i de følgende afsnit præsenteres de specifikke resultater.

- Hurtig og kompetent forretningshåndtering
- Bæredygtig vækst 25 pct.
- Attraktiv arbejdsplads
- Finansiell tryghed og styrke
- Skabe værdi i to dimensioner

Hurtig og kompetent forretningshåndtering

I 2015 har vi arbejdet strategisk med at styrke kundeoplevelsen i banken, således at vi også fortsat lever op til kundernes høje forventninger til os, samtidig med at vi udnytter kompetencerne og ressourcerne i banken bedst muligt. Blandt andet har vi øget tilgængeligheden, og i dag er det muligt for alle vores kunder at ringe til banken på hverdage mellem kl. 8.00-20.00. Derudover er det muligt at få rådgivning i alle vores filialer mandag til torsdag kl. 8.00-18.00 samt fredag kl. 8.00-16.00.

Kunder får hurtigere svar på boligfinansiering

Udover den øgede tilgængelighed har vi øget tempoet for, hvornår kunder kan forvente at få rådgivning og ikke mindst svar på konkrete låneforespørgsler fra os. Har kunden udset sig en bolig, hvor boligkøbet kræver hurtigt svar – for eksempel hvis der er flere købere om budet – står vi klar til at mødes med kunden inden for 1 time på hverdage. Ligesom vi inden for 24 timer giver svar på, om kunden kan gøre boligdrømmen til virkelighed. Efterspørgslen efter denne service, som vi har valgt at kalde for BoligKlar, var stor blandt kunderne i 2015, og vi forventer en stigende efterspørgsel i 2016.

Vi har derudover intensiveret lånesagsprocessen generelt og arbejder fortsat på at effektivisere processen yderligere, således at det bliver nemmere og hurtigere for kunderne at ansøge om og få bevilget lån. Som led i dette arbejde lancerede vi i 2015 det nye produkt „Lån på farten“, der er udviklet i samarbejde med BEC. Som navnet indikerer, er der her tale om en ny service, som gør det muligt for udvalgte kunder via mobilbank at optage et lån, mens de er på farten og inden for blot et minut have pengene til disposition på deres konto.

Mere værdiskabende samtaler

Selve rådgivningssituationen har vi arbejdet på at gøre endnu mere værdiskabende for vores kunder. Blandt andet har vi ændret i konceptet for Værdisamtalen, således at vi nu i hyppigere omfang mødes med flere af vores kunder, og at vi i endnu højere grad målretter vores rådgivning og specifikke løsninger efter den enkelte kundes behov. Udgangspunktet for den enkelte Værdisamtale vil fortsat

være kundens værdier, aktuelle økonomi, planer for fremtiden mv., og frem for generelle anbefalinger får kunden nu en kvalificeret anbefaling om en specifik løsning af størst mulig værdi for kunden.

Endnu mere enkelt at være kunde

I takt med at flere og flere kunder efterspørger løsninger, der gør hverdagen nemmere, har vi også i 2015 fokuseret på at gøre det endnu mere enkelt at være kunde i banken. Blandt andet er det blevet muligt for vores kunder at underskrive flere dokumenter i netbank og mobilbank, idet stort set alle typer lånedokumenter og aftaledokumenter er blevet digitaliserede. Der er fortsat et potentiale for at digitalisere endnu flere dokumenter, hvorfor arbejdet med dette fortsætter i 2016.

Ny organisering

Som de fleste ved, udvikler den finansielle sektor sig med enorm hastighed i disse år. Digitaliseringen og kundernes øgede forventninger til os er blot et udpluk af de mange udfordringer og muligheder, som er virkeligheden i banksektoren i dag og i fremtiden. Det stiller store krav til os i mødet med kunderne, og det stiller store krav til os som samlet organisation. Derfor har vi i 2015 ansat en ny vicedirektør, med ansvar for hele bankens filial-baserede forretning, samt udnævnt en formuedirektør og en finansdirektør, der skal være med til sikre, at banken fortsat matcher kundernes og omverdenens forventninger. Derudover har vi centraliseret bankens vurderingskorps, der udelukkende beskæftiger sig med vurderinger, og som har specifikke servicemål. På den måde samles kompetencerne, ligesom kunderne får klar besked om, hvornår de kan forvente at få deres bolig vurderet.

Bæredygtig vækst 25 pct.

Arbejdernes Landsbank ønsker at vokse efter princippet om bæredygtig vækst. Det betyder, at de forretninger, der indgås med kunderne, skal ligge inden for de rammer, vi har opsat for vores bankvirksomhed og de rammer, som vi vurderer, at den enkelte kunde kan håndtere og overskue.

I forhold til udgangspunktet primo 2012 er kundernes ind- og udlån i alt steget med 30,4 pct. til i alt 52 mia. kr., hvilket er meget tilfredsstillende.

Tilgang af nye kunder

Banken har i 2015 oplevet en netto kundevækst på 2,8 pct. som er på niveau med 2014. Vision 2015 startede i 2012, og de seneste 4 år er kundebestanden vokset med 21,8 pct. og udgør nu knap 260.000 kunder, hvilket er meget tilfredsstillende og efter vores vurdering et udtryk for en stor interesse for og opbakning til banken.

Nye filialer

I 2015 har banken åbnet nye filialer i Ringsted og Holbæk. Vi er blevet taget rigtig godt imod begge steder, og filialerne bidrager til øget vækst i såvel kundeantal som forretningsomfang.

Erhvervs-koncept

En del af vækststrategien indebærer øget fokus på erhvervsområdet med hovedvægt på små og mellemstore virksomheder. Banken ønsker, at væksten på erhvervsområdet skal skabes gennem de dyder, der allerede kendetegner banken i dag: Tilgængelighed, ordentlighed, nærhed og konkurrencedygtige priser er de parametre, der skal kendetegne de kvaliteter, der skal bidrage til at tiltrække attraktive erhvervs-kunder. Målet om en erhvervs-kundeandel på mindst 25 pct. af forretningsgrundlaget ved udgangen af 2015 er ikke realiseret. Resultatet på 19,4 pct. vurderes alligevel at være tilfredsstillende, hvor lav samfundsøkonomisk vækst ikke har været befordrende for nye udlån.

Fortsat bæredygtig vækst på andelsboligområdet

I 2015 var der fortsat en markant efterspørgsel efter andelsboliger, specielt i storbyerne. Arbejdernes Landsbank har fulgt konkurrencesituationen på området tæt, og målet er, at bankens kunder altid tilbydes en af markedets mest attraktive finansieringsløsninger, hvor pris, rådgivning og tilgængelighed har højeste prioritet. Udover attraktive finansieringsvilkår har banken fastholdt sit stærke fokus på ansvarlig rådgivning, som tager udgangspunkt i en nøje vurdering og analyse af andelsboligernes belånings- og sikkerhedsværdi og i kundens samlede økonomi – samt munder ud i konkrete anbefalinger til kunderne. På den baggrund er vi meget tilfredse med, at vi har øget udlånsporteføljen til kunder med privat andelsbolig til over 5,6 mia. kr. i 2015.

Attraktiv arbejdsplads

Banken har en ambition om at være kendt som en attraktiv arbejdsplads – internt såvel som eksternt. Det kræver, at vi løbende har fokus på og igangsætter indsatser, der medvirker til, at vi fortsat kan tiltrække og fastholde kompetente medarbejdere.

Rådgivning ud fra nyt privatkundef-koncept

Vi har i 2015 haft fokus på at håndtere fortsat kundevækst og sikre, at private kunder med rådgivningsbehov oplever en proaktiv bank, og at alle kunder oplever et højt serviceniveau tilpasset deres behov. Derfor har vi gennemført en intern implementering af et nyt privatkundef-koncept, der skal medvirke til at realisere vores mål om at være kundens bank gennem hele livet. I et tæt samarbejde med en ekstern partner har vi derfor gennemført træningsforløb med fokus på den adfærd, der vil sikre en succesfuld implementering

af det nye koncept. Vi har realiseret vores målsætning om at træne omkring 300 rådgivere og omkring 100 ledere og har dermed sikret et godt fundament for en kompetent og værdiskabende rådgivning.

Tættere på vores erhvervskunder

Banken ønsker at skabe værdi for vores erhvervskunder. Vi har derfor gennem de sidste par år gjort os umage og investeret i et kompetenceløft af vores medarbejdere, samtidig med at vi har foretaget en ny strategisk organisering af erhvervsområdet. I 2015 har vi gennemført to forløb inden for erhverv. Et forløb for vores erhvervscentre og større erhvervsfilialer, som understøtter, at vi møder vores kunder i øjenhøjde og giver dem et kvalificeret modspil. Derudover har vi gennemført et mere grundlæggende forløb med fokus på viden om de produkter og samarbejdspartnere, vi har, så vi fortsat leverer finansielle serviceydelser på et højt fagligt og etisk niveau.

Fra strategi til leveregler

Bankens strategiske ambition frem mod 2019 kan kun realiseres, hvis alle – ledere og medarbejdere – bidrager i kraft af deres adfærd over for kunder og kolleger. Derfor har vi udviklet bankens leveregler. De beskriver den adfærd, vi alle skal efterleve i vores hverdag – så vi kan sikre kunderne en ansvarlig, nærværende og enkel kundeoplevelse. Gennem dialog og opfølgning tror vi på, at levereglerne bliver en naturlig og grundlæggende del af vores adfærd i hverdagen, så vi hele tiden udvikler og fastholder gode kunderelationer.

Trivsels- og ledelsesmåling

Resultatet af årets kombinerede trivsels- og ledelsesmåling skaber et godt fundament for det fremadrettede arbejde med at skabe og vedligeholde en attraktiv arbejdsplads. Vi kan igen i år glæde os over en høj besvarelsesprocent på 94 og et resultat, der viser, at bankens medarbejdere generelt er loyale og glade for banken som arbejdsplads. Sammenlignet med sektoren og det danske arbejdsmarked generelt ligger vi enten på niveau med eller højere end gennemsnittet. Resultaterne vidner om, at vi er en arbejdsplads med meget loyale og dedikerede medarbejdere. Et godt udgangspunkt for den fortsatte vækst og udvikling af banken.

Lederudvikling for nyudnævnte ledere

I banken tror vi på, at de bedste ledere skaber de bedste medarbejdere, som så tiltrækker de bedste kunder og forretninger til banken. Derfor er et afgørende omdrejningspunkt for banken en fortsat udvikling af vores ledere, da kompetent ledelse er afgørende for bankens succes.

I 2015 har vi gennemført et udviklingsforløb målrettet nyudnævnte ledere. Forløbet har haft til formål at give nyudnævnte ledere en god forståelse for lederrollen i banken og nogle grundlæggende ledelsesværktøjer, de kan anvende for at få succes i deres rolle.

Unge under uddannelse

I 2015 afsluttede otte finanselever og to finanstrainees deres uddannelsesforløb. I banken oplever vi, at et godt internt netværk er et vigtigt element i fastholdelsen af yngre medarbejdere. I løbet af 2015 har vi derfor afholdt to netværksarrangementer med både faglige indlæg og et afsluttende socialt arrangement. I 2016 vil vi glæde os til igen at ønske finanselever og finanstrainees tillykke med endt uddannelse og til at byde nye finanstrainees velkommen i banken.

APV - dialog

For løbende at sikre et sundt og godt fysisk og psykisk arbejdsmiljø har vi i år valgt at ændre på bankens måde at afholde arbejdspladsvurderinger (APV) på. Hidtil har alle medarbejdere modtaget et spørgeskema hvert tredje år. Fremover vil en APV foregå på morgenmøder i alle bankens filialer og afdelinger. Vi kalder det Dialog APV, fordi vurderingen af arbejdspladsen foregår via dialog. Vi tror på, at jo mere medarbejderne involveres, desto bedre og mere relevante bliver handlingsplanerne og dermed opnås også de bedste resultater på dette område.

Finansiel tryghed og styrke

Arbejdernes Landsbanks betydelige økonomiske styrke skaber stor finansiel tryghed for vores kunder. For at sikre banken imod samfundsøkonomiske udsving, der i uhensigtsmæssig grad begrænser bankens aktuelle muligheder, har vi et overordnet mål om at have en kapitalprocent, som har en passende afstand til solvensbehovet, således at vi kan håndtere de stigende kapitalkrav.

Banken er efter CRD IV reglerne pålagt et skærpet fradrag for vores betydelige ejerandel af forsikringsselskabet ALKA i forhold til den tidligere lovgivning. Det forstærker behovet for en fortsat konsolidering, således at vi kan opretholde en betryggende afstand til vores egne solvensmål. Omklassifikationen af hybrid kernekapital til egenkapitalinstrument har ingen betydning for kapitalprocenten.

Skabe værdi i to dimensioner

Vi ønsker at skabe værdi for både vores kunder og for vores ejere. For kunderne sker det gennem et langsigtet samarbejde med afsæt i bankens værdigrundlag og med rådgivning og service tilpasset kundens behov. For ejerne skaber vi værdi ved, at forrentningen af egenkapitalen mindst ligger på gennemsnittet af de danske Gruppe 2 banker.

Kundetilfredshed

I løbet af 2015 er der blevet offentliggjort flere uafhængige undersøgelser blandt de danske bankkunder, som hver især har vist, at der generelt er stor tilfredshed med vores måde at drive forretning på.

- I en omfattende og uafhængig undersøgelse fra **Voxmeter** er vi i 2015 for 7. år i træk kåret som „Danmarks bedste bank“ i 2015. Resultatet er baseret på 80.600 interview med danske bankkunder og hører til en af de mest omfattende tilfredshedsundersøgelser i branchen. Resultatet bekræfter os i, at vores langsigtede strategi, om at drive ansvarlig bankforretning og samtidig yde personlig service tilpasset den enkelte kundes behov, appellerer stærkt til danskerne og vores kunder
- I en anden stor undersøgelse blandt de danske bankkunder, BrancheIndex Bank 2015, foretaget af **Loyalty Group**, placerer Arbejdernes Landsbank sig på førstepladsen – for tredje år i træk og med bedste score nogensinde. Også her blev banken bekræftet i, at nærværende og ansvarlig rådgivning værdsættes højt hos vores kunder
- Den høje kundetilfredshed blandt vores privatkunder har vi i høj grad også formået at overføre til vores erhvervskunder. Det fremgår af **Finanssektorens KundeBenchmark 2015** fra oktober, hvor 2.194 erhvervskunder deltog. Banken er i denne undersøgelse blevet placeret bedre end benchmark på alle parametre og får tildelt en samlet andenplads blandt de større banker, når det gælder erhvervskundernes tilfredshed og anbefalinger

De flotte kundetilfredshedsresultater gør os stolte og samtidig ydmyge. I et marked, hvor konkurrencen tager til, vil vi fremover arbejde hårdt på at gøre det, der skal til, for at leve op til kundernes høje forventninger til os.

Åbenhed

Åbenhed hænger efter vores overbevisning tæt sammen med evnen til at skabe værdi for både vores kunder og vores ejere. Derfor har vi igen i 2015 haft fokus på at deltage i forskellige analyser og prissammenligninger, der blandt andet er med til at skabe større transparens på bankmarkedet – til gavn og glæde for kunderne og for os. Bankens ordførende direktør, cheføkonom og andre talspersoner i banken har i løbet af året været i dialog med og opnået omtale i en række større medier. Både for at synliggøre og italesætte hvem vi er, og hvordan vi ønsker at udvikle vores forretning, samt at sætte en klar dagsorden på strategisk vigtige områder for banken og vores forretning.

Derudover har vi fortsat vores gode og tætte dialog med bankens følgere på sociale medier. Forbruget af sociale

medier blandt danskerne fortsatte med at stige i 2015, hvorfor dialogen med bankens målgrupper på netop disse medier fik en stadig større strategisk rolle. Banken var således massivt til stede på de sociale medier, ligesom engagementet blandt bankens følgere fortsatte på et højt niveau sammenlignet med konkurrenterne. Ved udgangen af 2015 fulgte 11.369 danskere banken på Facebook – en fremgang på 4.781 følgere i forhold til 2014. Samtidig fastholdt banken i 2015 sin høje ‚page engagement rate‘ (kommentarer, likes og delinger), som for første gang siden lanceringen var den absolut højeste blandt samtlige danske banker på Facebook. Den solide udvikling på sociale medier forventes at fortsætte i 2016, hvor fokus vil være på styrke vores online „share of voice“ yderligere.

Synlighed

Vi lægger stor vægt på at være til stede og synlige dér, hvor kunderne er – blandt andet for at vise i praksis, at vi bygger på sunde værdier. Året var derfor præget af aktiviteter, der var med til at synliggøre bankens evne til at gøre det, der giver kunderne værdi i hverdagen, og som samtidig bidrog til at tiltrække og fastholde kunder:

- Vi gennemførte en række foredragsaftener med bl.a. Peter Mygind og Arne Nielsson, hvor temaerne var „Mobning og social ansvarlighed“ og „Bliv stærkere på jobbet og i privatlivet“
- Som hovedsponsor for kvindelandsholdet i håndbold var vi massivt til stede i Herning i december, hvor VM i håndbold løb af stablen
- Som sponsor for fodboldklubberne Brøndby IF, FC Nordsjælland samt AGF i den danske Superliga har vi gjort os godt bemærket på spillertrøjer og på de danske fodboldtribuner, ligesom vi har inviteret kunder og foreninger med til udvalgte kampe
- Vi fortsatte vores støtte til Foreningen Børn, Unge & Sorg, bl.a. med støtte til cykelholdet „Team Giv håb“, som på deres tur rundt i Danmark indsamlede penge til gavn for børn og unge, der hvert år oplever, at deres forældre eller søskende bliver alvorligt syge eller dør
- Med konceptet „Bag om filmen“, som vi i samarbejde med Dansk Reklamefilm står bag, fortsatte støtten til dansk film. I 2015 støttede vi 10 danske film. Som led i støtten udloddede vi gratis billetter til eksklusive forpremierer på „Far til Fire“ over 45 steder i landet
- Vores forskellige sponsorer, arrangementer og tiltag er i løbet af året blevet fulgt op af anden markedsføring med biografreklamer, annoncer og diverse online og outdoor kampagner, ligesom vi også annoncerede på de sociale medier, herunder på Facebook

Værdi for vores ejere

Vores evne til at skabe værdi for vores ejere afspejler sig bl.a. i egenkapitalens forrentning, som holdes op imod gennemsnittet for de danske Gruppe 2 banker. Årets resultat skaber værdi til vores ejere, idet vi vurderer, at egenkapitalforrentningen efter skat vil placere banken bedre end gennemsnittet af Gruppe 2 bankerne.

Ny strategi 2019: Klar til fremtiden

I 2015 lancerede vi bankens nye strategi, der hedder „Strategi 2019: Klar til fremtiden“. Alle bankens ledere blev inddraget aktivt i udviklingsprocessen, og i oktober blev den nye strategi præsenteret for alle medarbejdere i banken. En stor del af strategien handler om fortsat at drive banken ud fra det værdigrundlag, der hidtil har karakteriseret vores måde at drive bank på. Samtidig udstikker strategien en klar retning og nogle konkrete mål i forhold til de muligheder og udfordringer, vi møder i dag og i årene fremover. Målene frem mod 2019 er efter bankens vurdering både ambitiøse og realistiske – ikke mindst fordi vi har en unik position i markedet og et solidt fundament at arbejde ud fra.

Strategisk ambition

Vores strategiske ambition er vækst, kundefokus, lønsomhed og enkelthed. Gennem innovativ udvikling vil vi fastholde høj kundetilfredshed og skabe vækst via nye forretningsområder. Vi vil kombinere højaktuelle digitale løsninger med klassisk, personlig bankvirksomhed og levere en professionel, ansvarlig og nærværende service med afsæt i kundens behov.

Finansiell ambition

Vores finansielle ambition er et mål om en basisindtjening pr. omkostningskrone på 1,5 i 2019. Gennem vækst og øget markedsandel genererer vi et afkast til ejerne, der til enhver tid overstiger markedsrenten på risikovillig kapital i et normalt dansk pengeinstitut.

Strategiske indsatsområder og mål

For at opnå vores finansielle ambitioner og indfri vores strategiske ambitioner har vi defineret fire strategiske indsatsområder, som vi vil fokusere på de næste fire år.

Udvikling

- Vi vil i højere grad prioritere innovation og have fokus på hurtig eksekvering

Digitalisering

- Digitaliseringen skal prioriteres højere, og de digitale muligheder udnyttes bedre

Kundefokus

- Serviceniveauet skal i højere grad tilpasses kundens behov og lønsomhed

Omkostninger

- Vi vil evaluere og redefinere den måde, vi arbejder med omkostninger og effektiviseringer på

Leveregler

Strategiske mål og klar retning giver ikke meget værdi, hvis ikke alle medarbejdere er med, og hvis de langsigtede mål ikke kan omsættes til konkret handling i dagligdagen. Derfor har vi udarbejdet et nyt sæt leveregler, der med afsæt i vores grundlæggende værdier helt konkret definerer, hvordan vores adfærd i filialer og stabe bedst muligt kan bidrage til at forbedre kundeoplevelsen og derigennem opnåelsen af vores strategiske mål:

Ansvarlig

- Vi er imødekommende og giver alle en fair behandling
- Vi efterlever bankens procedurer, forretningsgange og processer
- Vi er velforberejdede og afslutter opgaver
- Vi leverer kvalitet i enhver opgaveløsning

Nærværende

- Vi er proaktive og kommer med konkrete anbefalinger og løsningsforslag
- Vi udviser fleksibilitet og er tilgængelige
- Vi er nysgerrige og søger viden for altid at være på forkant med kundens ønsker
- Vi har fokus på kundens situation og behov

Enkel

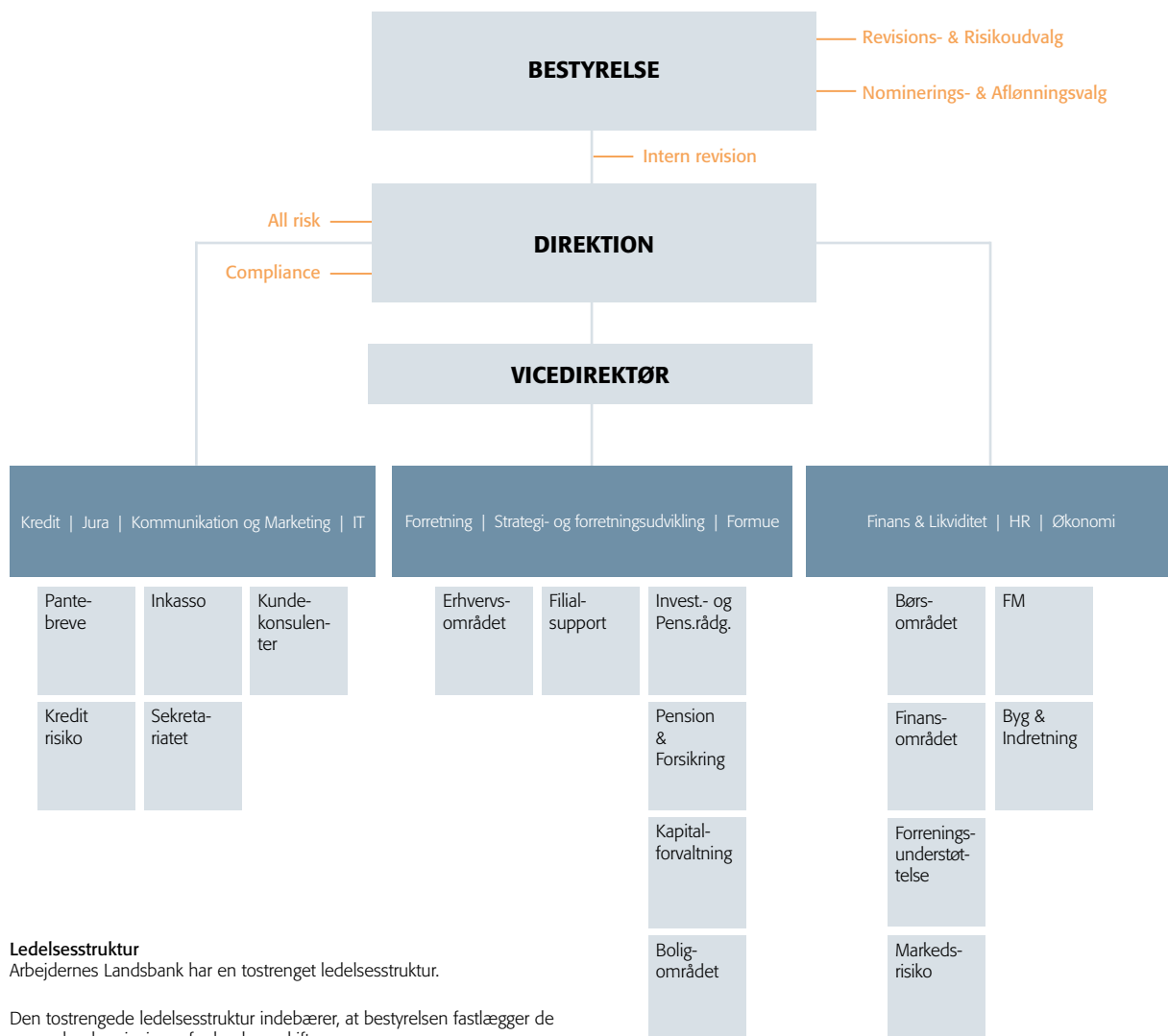
- Vi kommunikerer forståeligt og i øjenhøjde med modtageren
- Vi er i stand til at rådgive om både helheden og detaljen
- Vi prioriterer og fokuserer på det væsentligste
- Vi anvender digitale løsninger, hvor det er muligt

Organisationsdiagram for koncernen Arbejdernes Landsbank

Ledelsesstruktur
Arbejdernes Landsbank består af et moderselskab og to datterselskaber.

A/S Arbejdernes Landsbank – CVR 31 46 70 12 Moderselskab

Ledelsesstruktur
Arbejdernes Landsbank har en tostrengt ledelsesstruktur.

Den tostrengede ledelsesstruktur indebærer, at bestyrelsen fastlægger de overordnede principper for bankens drift.

Bestyrelsen har ansvaret for, at banken har en forsvarlig organisation.

Bestyrelsen ansætter direktionen, den interne revisionschef, evt. en vicervisionschef og bankens vice- og underdirektører.

Direktionen varetager den daglige ledelse af banken.

Oversigt over bankens udvikling

År	Aktiekapital 1.000 kr.	Egenkapital 1.000 kr.	Samlede indlån 1.000 kr.	Samlede udlån 1.000 kr.	Balance 1.000 kr.	Udbytte
1919	2.028	2.053	8.467	6.171	10.845	2%
1924	2.980	3.113	32.097	27.333	35.743	0%
1929	3.000	3.153	34.549	27.147	38.117	0%
1934	4.000	5.809	54.701	30.476	60.895	5%
1939	5.748	8.298	79.122	53.820	90.975	5%
1944	6.068	10.383	112.733	39.593	132.318	5%
1949	9.000	14.656	148.210	106.992	185.173	5%
1954	12.268	20.029	236.362	166.498	280.877	5%
1959	20.000	34.361	324.455	208.054	396.974	5%
1964	27.480	51.194	512.412	391.147	687.722	5%
1969	73.245	132.224	1.112.641	859.137	2.020.207	8%
1974	84.010	189.609	1.416.860	1.055.938	1.952.346	8%
1979	155.000	386.378	3.302.869	2.042.200	4.138.430	8%
1984	250.000	1.065.326	7.159.989	4.113.046	9.193.014	10%
1985	300.000	1.259.777	8.892.844	4.849.759	11.895.334	10%
1986	300.000	1.169.252	12.332.646	6.120.481	15.767.884	10%
1987	300.000	1.178.692	9.204.051	6.689.158	13.148.580	10%
1988	300.000	1.114.226	9.739.026	6.841.645	13.568.986	10%
1989	300.000	1.038.432	8.874.509	6.816.247	12.114.390	5%
1990	300.000	1.127.053	9.604.343	7.246.667	13.190.238	5%
1991	300.000	1.141.123	10.066.171	7.589.772	13.503.811	7%
1992	300.000	910.226	9.518.135	6.321.741	11.909.442	0%
1993	300.000	1.017.069	9.810.743	5.915.726	12.056.005	6%
1994	300.000	978.775	9.497.094	5.980.578	13.019.924	6%
1995	300.000	1.107.773	9.366.550	6.120.781	12.481.734	8%
1996	300.000	1.244.261	9.509.461	5.954.845	12.992.751	8%
1997	300.000	1.253.927	8.600.579	6.253.048	13.593.738	8%
1998	300.000	1.324.771	9.073.724	6.129.112	13.634.397	9%
1999	300.000	1.366.063	8.703.307	5.767.079	13.304.523	8%
2000	300.000	1.447.765	8.647.361	6.612.586	14.694.356	8%
2001	300.000	1.517.595	9.462.569	6.798.638	13.584.198	8%
2002	300.000	1.572.733	9.931.401	6.718.055	12.966.789	8%
2003	300.000	1.776.367	10.064.125	7.243.911	14.818.457	35%
2004	300.000	1.985.181	11.172.086	7.995.438	17.632.336	18%
2005	300.000	2.577.002	11.901.912	9.147.135	20.155.354	15%
2006	300.000	2.826.009	12.635.413	11.158.237	22.266.046	20%
2007	300.000	2.951.311	14.575.944	13.255.086	25.721.904	20%
2008	300.000	2.847.539	19.079.536	17.401.113	31.819.407	0%
2009	300.000	2.939.710	21.406.246	16.954.659	30.512.085	0%
2010	300.000	3.118.224	20.942.449	16.917.430	32.344.168	8%
2011	300.000	3.157.260	22.932.631	16.948.118	34.570.204	8%
2012	300.000	3.607.213	24.100.569	17.687.171	36.773.174	35%
2013	300.000	3.929.360	28.134.619	18.051.773	37.567.966	20%
2014	300.000	5.049.098	29.640.537	18.201.929	40.060.265	15%
2015	300.000	5.279.627	32.314.448	19.637.109	41.978.320	10%

Påtegninger

Ledelsespåtegning

Bestyrelsen og direktionen har dags dato behandlet og godkendt årsrapporten for regnskabsåret 1. januar – 31. december 2015 for Aktieselskabet Arbejdernes Landsbank og koncernen.

Koncernregnskabet er aflagt i overensstemmelse med International Financial Reporting Standards som godkendt af EU, og årsregnskabet for banken er aflagt i overensstemmelse med lov om finansiel virksomhed, herunder bekendtgørelse om finansielle rapporter for kreditinstitutter og fondsmæglerselskaber m.fl. Årsrapporten er herudover udarbejdet i overensstemmelse med yderligere danske oplysningskrav til årsrapporter for finansielle selskaber, som har børsnoterede gældsinstrumenter. Ledelsesberetningen er udarbejdet i overensstemmelse med lov om finansiel virksomhed.

Det er vores opfattelse, at koncernregnskabet og årsregnskabet giver et retvisende billede af koncernens og bankens aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 31. december 2015 samt af resultatet af koncernens og bankens aktiviteter og pengestrømme for regnskabsåret 1. januar – 31. december 2015.

Ledelsesberetningen indeholder efter vores opfattelse en retvisende redegørelse for udviklingen i koncernens og bankens aktiviteter og økonomiske forhold, årets resultater og finansielle stilling samt en beskrivelse af de væsentligste risici og usikkerhedsfaktorer, som koncernen og banken står over for.

Årsrapporten indstilles til generalforsamlingens godkendelse.

København den 9. februar 2016

Direktionen:

Gert R. Jonassen
Ordførende

Jan W. Andersen

Bestyrelsen:

Per Christensen
Formand

Arne Grevsen

John Markussen

Claus Jensen
Næstformand

Mette Kindberg

Jesper Pedersen

Lars Andersen

Torben Møger Pedersen

Henrik Thagaard

Harald Børsting

Niels Sørensen

Lasse Thorn

Intern revisions erklæringer

Påtegning på koncernregnskabet og årsregnskabet

Vi har revideret koncernregnskabet og årsregnskabet for Aktieselskabet Arbejdernes Landsbank for regnskabsåret 1. januar – 31. december 2015. Koncernregnskabet og årsregnskabet omfatter resultatopgørelse, totalindkomst, balance, egenkapitalopgørelse, pengestrømsopgørelse og noter for såvel koncernen som banken. Koncernregnskabet udarbejdes efter International Financial Reporting Standards som godkendt af EU, og årsregnskabet for banken udarbejdes efter lov om finansiel virksomhed.

Den udførte revision

Vi har udført revisionen på grundlag af Finanstilsynets bekendtgørelse om revisionens gennemførelse i finansielle virksomheder mv. samt finansielle koncerner og efter internationale standarder om revision. Dette kræver, at vi overholder etiske krav samt planlægger og udfører revisionen med henblik på at opnå høj grad af sikkerhed for, om koncernregnskabet og årsregnskabet er uden væsentlig fejlinformation.

Revisionen er planlagt og udført således, at vi har vurderet de forretningsgange og interne kontrolprocedurer, herunder den af ledelsen tilrettelagte risikostyring, der er rettet mod regnskabsaflæggelsesprocessen og væsentlige forretningsmæssige risici.

En revision omfatter udførelse af revisionshandlinger for at opnå revisionsbevis for beløb og oplysninger i koncernregnskabet og årsregnskabet. De valgte revisionshandlinger afhænger af revisors vurdering, herunder vurdering af risici for væsentlig fejlinformation i koncernregnskabet og årsregnskabet, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl. Ved risikovurderingen overvejer revisor intern kontrol, der er relevant for virksomhedens udarbejdelse af et koncernregnskab og et årsregnskab, der giver et retvisende billede. Formålet hermed er at udforme revisionshandlinger, der er passende efter omstændighederne. En revision omfatter endvidere en vurdering af, om ledelsens valg af regnskabspraksis er passende, om ledelsens regnskabsmæssige skøn er rimelige samt den samlede præsentation af koncernregnskabet og årsregnskabet.

Vores revision har omfattet de væsentlige og risikofyldte områder, og det er vores opfattelse, at det opnåede revisionsbevis er tilstrækkeligt og egnet som grundlag for vores konklusion.

Revisionen har ikke givet anledning til forbehold.

Konklusion

Det er vores opfattelse, at koncernregnskabet og årsregnskabet giver et retvisende billede af koncernens og bankens aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 31. december 2015 samt af resultatet af koncernens og bankens aktiviteter og pengestrømme for regnskabsåret 1. januar – 31. december 2015 i overensstemmelse med International Financial Reporting Standards som godkendt af EU for så vidt angår koncernregnskabet samt i overensstemmelse med lov om finansiel virksomhed for så vidt angår årsregnskabet.

Det er tillige vores opfattelse, at de etablerede forretningsgange og interne kontroller, herunder den af ledelsen tilrettelagte risikostyring, der er rettet mod koncernens og selskabets regnskabsaflæggelsesprocesser og væsentlige forretningsmæssige risici, fungerer på betryggende vis.

Udtalelse om ledelsesberetningen

Vi har i henhold til lov om finansiel virksomhed gennemlæst ledelsesberetningen. Vi har ikke foretaget yderligere handlinger i tillæg til den udførte revision af koncernregnskabet og årsregnskabet.

Det er på denne baggrund vores opfattelse, at oplysningerne i ledelsesberetningen er i overensstemmelse med koncernregnskabet og årsregnskabet.

København den 9. februar 2016

Christoffer Max Jensen
Revisionschef

Den uafhængige revisors erklæringer

Til aktionærene i Aktieselskabet Arbejdernes Landsbank

Påtegning på koncernregnskabet og årsregnskabet

Vi har revideret koncernregnskabet og årsregnskabet for Aktieselskabet Arbejdernes Landsbank for regnskabsåret 1. januar – 31. december 2015, der omfatter resultat- og totalindkomstopgørelse, balance, egenkapitalopgørelse, pengestrømsopgørelse og noter, herunder anvendt regnskabspraksis, for såvel koncernen som banken. Koncernregnskabet udarbejdes efter International Financial Reporting Standards som godkendt af EU, og årsregnskabet for banken udarbejdes efter lov om finansiel virksomhed.

Ledelsens ansvar for koncernregnskabet og årsregnskabet

Ledelsen har ansvaret for udarbejdelsen af et koncernregnskab, der giver et retvisende billede i overensstemmelse med International Financial Reporting Standards som godkendt af EU samt for udarbejdelse af et årsregnskab, der giver et retvisende billede i overensstemmelse med lov om finansiel virksomhed. Ledelsen har endvidere ansvaret for den interne kontrol, som ledelsen anser for nødvendig for at udarbejde et koncernregnskab og et årsregnskab uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl.

Revisors ansvar

Vores ansvar er at udtrykke en konklusion om koncernregnskabet og årsregnskabet på grundlag af vores revision. Vi har udført revisionen i overensstemmelse med internationale standarder om revision og yderligere krav ifølge dansk revisorlovgivning. Dette kræver, at vi overholder etiske krav samt planlægger og udfører revisionen for at opnå høj grad af sikkerhed for, om koncernregnskabet og årsregnskabet er uden væsentlig fejlinformation.

En revision omfatter udførelse af revisionshandlinger for at opnå revisionsbevis for beløb og oplysninger i koncernregnskabet og årsregnskabet. De valgte revisionshandlinger afhænger af revisors vurdering, herunder vurdering af risici for væsentlig fejlinformation i koncernregnskabet og

årsregnskabet, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl. Ved risikovurderingen overvejer revisor intern kontrol, der er relevant for virksomhedens udarbejdelse af et koncernregnskab og et årsregnskab, der giver et retvisende billede. Formålet hermed er at udforme revisionshandlinger, der er passende efter omstændighederne, men ikke at udtrykke en konklusion om effektiviteten af virksomhedens interne kontrol. En revision omfatter endvidere vurdering af, om ledelsens valg af regnskabspraksis er passende, om ledelsens regnskabsmæssige skøn er rimelige samt den samlede præsentation af koncernregnskabet og årsregnskabet.

Det er vores opfattelse, at det opnåede revisionsbevis er tilstrækkeligt og egnet som grundlag for vores konklusion.

Revisionen har ikke givet anledning til forbehold.

Konklusion

Det er vores opfattelse, at koncernregnskabet giver et retvisende billede af koncernens aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 31. december 2015 samt af resultatet af koncernens aktiviteter og pengestrømme for regnskabsåret 1. januar – 31. december 2015 i overensstemmelse med International Financial Reporting Standards som godkendt af EU.

Det er endvidere vores opfattelse, at årsregnskabet giver et retvisende billede af bankens aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 31. december 2015 samt af resultatet af bankens aktiviteter og pengestrømme for regnskabsåret 1. januar – 31. december 2015 i overensstemmelse med lov om finansiel virksomhed.

Udtalelse om ledelsesberetningen

Vi har i henhold til lov om finansiel virksomhed gennemlæst ledelsesberetningen. Vi har ikke foretaget yderligere handlinger i tillæg til den udførte revision af koncernregnskabet og årsregnskabet.

Det er på denne baggrund vores opfattelse, at oplysningerne i ledelsesberetningen er i overensstemmelse med koncernregnskabet og årsregnskabet.

København den 9. februar 2016

DELOITTE

STATSAUTORISERET REVISIONSPARTNERSELSKAB

CVR-NR. 33 96 35 56

JOHN LADEKARL
Statsautoriseret revisor

CHRISTIAN DALMOSE PEDERSEN
Statsautoriseret revisor

Årsregnskab og koncernregnskab

Resultatopgørelse og totalindkomst

Note	Koncernen		Banken		
	2015 1.000 kr.	2014 1.000 kr.	2015 1.000 kr.	2014 1.000 kr.	
Resultatopgørelse					
7	Renteindtægter	1.365.996	1.429.908	1.255.642	1.320.408
8	Renteudgifter	-112.956	-261.076	-112.788	-260.877
	Netto renteindtægter	1.253.040	1.168.832	1.142.854	1.059.531
	Udbytte af aktier mv.	52.163	35.691	52.163	35.691
9	Gebyrer og provisionsindtægter	567.408	504.168	515.909	451.903
	Afgivne gebyrer og provisionsudgifter	-50.137	-41.434	-6.190	-5.732
	Netto rente- og gebyrindtægter	1.822.474	1.667.257	1.704.736	1.541.393
10	Kursreguleringer	-240.542	25.135	-241.015	22.748
	Andre driftsindtægter	107.570	111.306	41.499	47.258
11	Udgifter til personale og administration	-1.195.059	-1.177.574	-1.111.514	-1.094.344
	Af- og nedskrivninger på immaterielle og materielle aktiver	-66.126	-81.471	-15.029	-30.342
12	Andre driftsudgifter	-98.012	-96.753	-98.012	-96.753
13	Nedskrivninger på udlån og tilgodehavender mv.	-102.900	-230.351	-98.991	-224.288
17, 41	Resultat af kapitalandele i associerede og tilknyttede virksomheder	102.421	115.396	135.497	152.986
	Resultat før skat	329.826	332.945	317.171	318.658
14	Skat	-45.459	-37.967	-32.804	-23.680
	Årets resultat	284.367	294.978	284.367	294.978
	Fordeles på:				
	Arbejdernes Landsbanks aktionærer	217.241	257.100	217.241	257.100
	Indehavere af hybride kernekapitalinstrumenter	67.126	37.878	67.126	37.878
	Årets resultat	284.367	294.978	284.367	294.978
Totalindkomst					
	Årets resultat	284.367	294.978	284.367	294.978
	Anden totalindkomst, som ikke kan blive reklassificeret til resultatopgørelsen				
19, 23	Ændring i domicilejendommenes omvurderede værdi	42.648	64.224	42.648	64.224
	Anden totalindkomst i alt	42.648	64.224	42.648	64.224
	Totalindkomst i alt	327.015	359.202	327.015	359.202
	Fordeles på:				
	Arbejdernes Landsbanks aktionærer	259.889	321.324	259.889	321.324
	Indehavere af hybride kernekapitalinstrumenter	67.126	37.878	67.126	37.878
	Totalindkomst	327.015	359.202	327.015	359.202

Balance pr. 31. december

Note	Koncernen		Banken		
	2015 1.000 kr.	2014 1.000 kr.	2015 1.000 kr.	2014 1.000 kr.	
Aktiver					
	Kassebeholdning og anfordringstilgodehavender hos centralbanker	757.142	426.082	757.133	426.068
15, 33	Tilgodehavender hos kreditinstitutter og centralbanker	644.285	2.110.289	643.893	2.110.146
4, 33	Udlån og andre tilgodehavender til amortiseret kostpris	19.768.336	18.330.380	19.637.109	18.201.929
16	Obligationer til dagsværdi	15.401.974	14.566.631	15.401.974	14.566.631
4	Aktier mv.	1.083.859	1.066.333	1.083.859	1.066.333
17,40,41	Kapitalandele i associerede virksomheder	841.046	763.290	841.046	763.290
40,41	Kapitalandele i tilknyttede virksomheder	0	0	223.226	190.152
18	Aktiver tilknyttet puljeordninger	1.551.741	1.068.920	1.551.741	1.068.920
21	Immaterielle aktiver	13.813	28.977	7.997	13.602
19	Domicilejendomme	901.175	836.202	901.175	836.202
20	Øvrige materielle aktiver	198.464	200.128	69.057	88.542
	Aktuelle skatteaktiver	16.694	22.426	28.923	42.750
23	Udskudte skatteaktiver	4.397	7.345	21.532	24.055
22	Andre aktiver	852.969	668.854	786.300	638.026
	Periodeafgrænsningsposter	34.494	27.361	23.355	23.619
	Aktiver i alt	42.070.389	40.123.218	41.978.320	40.060.265
Passiver					
Gæld					
24, 33	Gæld til kreditinstitutter og centralbanker	3.258.214	2.810.092	3.258.214	2.810.092
25	Indlån og anden gæld	30.762.236	28.571.814	30.762.707	28.571.617
	Indlån i puljeordninger	1.551.741	1.068.920	1.551.741	1.068.920
26	Udstedte obligationer til amortiseret kostpris	250.000	262.158	250.000	261.164
27	Andre passiver	656.552	680.261	564.012	627.323
38	Øvrige ikke-afledte finansielle forpligtelser til dagsværdi	174.709	1.552.628	174.709	1.552.628
	Periodeafgrænsningsposter	22.170	33.467	22.170	24.643
	Gæld i alt	36.675.622	34.979.340	36.583.553	34.916.387
28	Hensatte forpligtelser				
	Hensættelser til tab på garantier	35.109	20.563	35.109	20.563
	Andre hensatte forpligtelser	80.031	74.217	80.031	74.217
	Hensatte forpligtelser i alt	115.140	94.780	115.140	94.780
Egenkapital					
29	Aktiekapital	300.000	300.000	300.000	300.000
	Opskrivningshenlæggelser	306.282	263.634	306.282	263.634
	Andre reserver	690.535	612.778	900.929	790.099
	Reserve efter indre værdis metode	690.535	612.778	900.929	790.099
	Overført overskud eller underskud	3.103.811	2.978.553	2.893.418	2.801.232
	Foreslået udbytte	30.000	45.000	30.000	45.000
	Arbejdernes Landsbanks aktionærer	4.430.628	4.199.965	4.430.628	4.199.965
30	Indehavere af hybride kernekapitalinstrumenter	848.999	849.133	848.999	849.133
	Egenkapital i alt	5.279.627	5.049.098	5.279.627	5.049.098
	Passiver i alt	42.070.389	40.123.218	41.978.320	40.060.265

Bevægelser på egenkapitalen

Arbejdernes Landsbanks aktionærer

	Aktie- kapital	Opskrivnings- henlæggelser	Andre Reserver*	Overført overskud	Udbytte	I alt	Hybrid kernekapital	I alt
	1.000 kr.	1.000 kr.	1.000 kr.	1.000 kr.	1.000 kr.	1.000 kr.	1.000 kr.	1.000 kr.
Koncernen 2015								
Egenkapital primo 2015	300.000	263.634	612.779	2.978.552	45.000	4.199.965	849.133	5.049.098
Årets resultat	0	0	77.756	109.485	30.000	217.241	67.126	284.367
Anden totalindkomst	0	42.648	0	0	0	42.648	0	42.648
Totalindkomst i alt	0	42.648	77.756	109.485	30.000	259.889	67.126	327.015
Anden til- og afgang	0	0	0	0	0	0	50	50
Udstedt hybrid kernekapital	0	0	0	0	0	0	0	0
Udbetalt udbytte for 2014	0	0	0	0	-45.000	-45.000	0	-45.000
Betalt rente på hybrid kernekapital	0	0	0	0	0	0	-67.310	-67.310
Skat	0	0	0	15.775	0	15.775	0	15.775
Egenkapitalbevægelser i alt	0	42.648	77.756	125.260	-15.000	230.664	-134	230.529
Egenkapital ultimo 2015	300.000	306.282	690.535	3.103.812	30.000	4.430.628	848.999	5.279.627
Koncernen 2014								
Egenkapital primo 2014	300.000	207.378	569.405	2.792.577	60.000	3.929.360	0	3.929.360
Årets resultat	0	0	98.879	113.221	45.000	257.100	37.878	294.978
Anden totalindkomst	0	64.224	0	0	0	64.224	0	64.224
Totalindkomst i alt	0	64.224	98.879	113.221	45.000	321.324	37.878	359.202
Anden til- og afgang**	0	-7.968	-55.505	63.473	0	0	401.794	401.794
Udstedt hybrid kernekapital	0	0	0	0	0	0	429.000	429.000
Udbetalt udbytte for 2013	0	0	0	0	-60.000	-60.000	0	-60.000
Betalt rente på hybrid kernekapital	0	0	0	0	0	0	-19.540	-19.540
Skat	0	0	0	9.280	0	9.280	0	9.280
Egenkapitalbevægelser i alt	0	56.256	43.374	185.974	-15.000	270.604	849.133	1.119.737
Egenkapital ultimo 2014	300.000	263.634	612.779	2.978.552	45.000	4.199.965	849.133	5.049.098

*) Indeholder alene reserver for nettoopskrivning efter indre værdis metode for associerede og tilknyttede virksomheder.

**) Ompostering i forbindelse med bankens ejerandel i Bankernes EDB Central, BEC, blev reduceret til under 20 pct.

Banken har realiseret opskrivningshenlæggelser på 8,0 mio. kr. i forbindelse med ejendomssalg. Herudover er der ændret vilkår for udstedt hybrid kernekapital på 401,8 mio. kr. i 2014, som medfører omklassifikation til egenkapitalen, jf. regnskabspraksis s. 46.

Arbejdernes Landsbanks aktionærer

	Aktie- kapital 1.000 kr.	Opskrivnings- henlæggelser 1.000 kr.	Andre Reserver* 1.000 kr.	Overført overskud 1.000 kr.	Udbytte 1.000 kr.	I alt 1.000 kr.	Hybrid kernekapital 1.000 kr.	I alt 1.000 kr.
Banken 2015								
Egenkapital primo 2015	300.000	263.634	790.099	2.801.232	45.000	4.199.965	849.133	5.049.098
Årets resultat	0	0	110.830	76.411	30.000	217.241	67.126	284.367
Anden totalindkomst	0	42.648	0	0	0	42.648	0	42.648
Totalindkomst i alt	0	42.648	110.830	76.411	30.000	259.889	67.126	327.015
Anden til- og afgang	0	0	0	0	0	0	50	50
Udstedt hybrid kernekapital	0	0	0	0	0	0	0	0
Udbetalt udbytte for 2014	0	0	0	0	-45.000	-45.000	0	-45.000
Betalt rente på hybrid kernekapital	0	0	0	0	0	0	-67.310	-67.310
Skat	0	0	0	15.775	0	15.775	0	15.775
Egenkapitalbevægelser i alt	0	42.648	110.830	92.186	-15.000	230.664	-134	230.529
Egenkapital ultimo 2015	300.000	306.282	900.929	2.893.418	30.000	4.430.628	848.999	5.279.627
Banken 2014								
Egenkapital primo 2014	300.000	207.378	709.140	2.652.842	60.000	3.929.360	0	3.929.360
Årets resultat	0	0	136.464	75.636	45.000	257.100	37.879	294.978
Anden totalindkomst	0	64.224	0	0	0	64.224	0	64.224
Totalindkomst i alt	0	64.224	136.464	75.636	45.000	321.324	37.879	359.202
Anden til- og afgang**	0	-7.968	-55.505	63.473	0	0	401.794	401.794
Udstedt hybrid kernekapital	0	0	0	0	0	0	429.000	429.000
Udbetalt udbytte for 2013	0	0	0	0	-60.000	-60.000	0	-60.000
Betalt rente på hybrid kernekapital	0	0	0	0	0	0	-19.540	-19.540
Skat	0	0	0	9.280	0	9.280	0	9.280
Egenkapitalbevægelser i alt	0	56.256	80.959	148.389	-15.000	270.604	849.133	1.119.737
Egenkapital ultimo 2014	300.000	263.634	790.099	2.801.232	45.000	4.199.965	849.133	5.049.098

*) Indeholder alene reserver for nettoopskrivning efter indre værdis metode for associerede og tilknyttede virksomheder.

***) Ompostering i forbindelse med bankens ejerandel i Bankernes EDB Central, BEC, blev reduceret til under 20 pct.

Banken har realiseret opskrivningshenlæggelser på 8,0 mio. kr. i forbindelse med ejendomssalg. Herudover er der ændret vilkår for udstedt hybrid kernekapital på 401,8 mio. kr. i 2014, som medfører omklassifikation til egenkapitalen, jf. regnskabspraksis s. 46.

Pengestrømsopgørelse *)

Note	Koncernen		Banken	
	2015 1.000 kr.	2014 1.000 kr.	2015 1.000 kr.	2014 1.000 kr.
Årets resultat før skat	329.826	332.945	317.171	318.658
Regulering for ikke-likvide driftsposter				
Af- og nedskrivninger på immaterielle aktiver	12.289	20.057	5.605	10.736
Af-, ned- og opskrivninger på materielle aktiver	53.837	59.261	9.424	17.453
Nedskrivning på udlån mv.	102.900	230.351	98.991	224.288
Årets resultat reguleret for ikke-likvide driftsposter	498.852	642.614	431.191	571.136
Udlån og tilgodehavender hos kreditinstitutter mv.	-1.462.182	-306.052	-1.460.369	-274.521
Obligationer og aktier	-852.869	-1.885.163	-852.869	-1.885.161
Indlån og gæld til kreditinstitutter mv.	3.121.365	1.709.089	3.122.033	1.719.885
Øvrige ikke-afledte finansielle forpligtelse til dagsværdi	-1.377.919	251.051	-1.377.919	251.051
Anden driftskapital	-813.200	-459.375	-808.310	-474.880
Betalt selskabsskat	-41.221	-49.000	-41.221	-49.000
Ændring i driftskapital	-1.426.026	-739.451	-1.418.655	-712.625
Pengestrømme fra driftsaktivitet	-927.174	-96.837	-987.464	-141.490
Køb af immaterielle anlægsaktiver	-1.018	-5.140	0	0
Salg af immaterielle anlægsaktiver	3.893	0	0	0
Køb af materielle anlægsaktiver	-104.200	-162.477	-15.834	-94.185
Salg af materielle anlægsaktiver	29.701	67.273	3.570	38.450
Pengestrømme fra investeringsaktivitet	-71.624	-100.344	-12.264	-55.735
Indfrielse af udstedte obligationer	-12.158	0	-11.164	0
Udstedt/solgt hybrid kernekapital	50	429.000	50	429.000
Indfrielse af ansvarlig kapital	0	-328.000	0	-328.000
Betalt rente på egenkapitalinstrumenter	-67.310	-19.540	-67.310	-19.540
Udbetalt udbytte	-45.000	-60.000	-45.000	-60.000
Pengestrømme fra finansieringsaktivitet	-124.418	21.460	-123.424	21.460
Ændring i likvider	-1.123.216	-175.721	-1.123.152	-175.765
37 Likvider primo	2.511.284	2.687.005	2.511.178	2.686.943
37 Likvider ultimo	1.388.068	2.511.284	1.388.026	2.511.178

* Indeholder kursreguleringer på fonds og valuta.

Oversigt over noter

Note		Side
1	Regnskabspraksis	46
2	Regnskabsmæssige skøn og vurderinger	54
3	Begivenheder efter regnskabsperiodens udløb	55
4	Risikostyring	55
	Kreditrisiko	55
	Markedsrisiko	65
	Operationel risiko	67
	Likviditetsrisiko	67
5	Kapital og solvens	70
6	Segmentoplysninger for koncernen	70
7	Renteindtægter	71
8	Renteudgifter	71
9	Gebyrer og provisionsindtægter	71
10	Kursreguleringer	71
11	Udgifter til personale og administration	72
12	Andre driftsudgifter	72
13	Nedskrivninger på udlån og hensættelser på garantier mv.	73
14	Skat	74
15	Tilgodehavender hos kreditinstitutter og centralbanker	74
16	Obligationer til dagsværdi	74
17	Kapitalandele i associerede virksomheder	74
18	Aktiver tilknyttet puljeordninger	74
19	Grunde og bygninger	75
20	Øvrige materielle aktiver	75
21	Immaterielle aktiver	76
22	Andre aktiver	76
23	Udskudte skatteaktiver og skatteforpligtelser	76
24	Gæld til kreditinstitutter og centralbanker	76
25	Indlån og anden gæld	76
26	Udstedte obligationer til amortiseret kostpris	77
27	Andre passiver	77
28	Hensatte forpligtelser	77
29	Aktiekapital	77
30	Hybrid kernekapital	78
31	Eventualforpligtelser	78
32	Regnskabsmæssig sikring	79
33	Repo-/reverseforretninger	79
34	Afledte finansielle instrumenter og spotforretninger	80
35	Afledte finansielle instrumenter fordelt på løbetider	82
36	Modregningsmuligheder	84
37	Likvider	84
38	Finansielle aktiver og forpligtelser	84
39	Afkast og klassifikation af finansielle aktiver og forpligtelser	87
40	Transaktioner med nærtstående parter	88
41	Koncernoversigt	89
42	Hovedtal for banken	91
43	Nøgletal for banken	92
44	Definition af nøgletal	93

Note 1 Regnskabspraksis

GENERELT

Koncernregnskabet for Arbejdernes Landsbank er udarbejdet i overensstemmelse med International Financial Reporting Standards (IFRS), som er godkendt af EU. Årsregnskabet for moderselskabet er udarbejdet i overensstemmelse med lov om finansiel virksomhed, herunder bekendtgørelse om finansielle rapporter for kreditinstitutter m.fl. samt Finanstilsynets udstedte vejledninger. Herudover aflægges årsrapporten (koncernregnskabet samt årsregnskabet) i overensstemmelse med yderligere danske oplysningskrav for finansielle selskaber, som har børsnoterede gældsinstrumenter. De yderligere danske oplysningskrav er fastlagt i IFRS-bekendtgørelsen for finansielle virksomheder udstedt i henhold til lov om finansiel virksomhed.

Årsrapporten aflægges i danske kroner (DKK), der er præsentationsvaluta for koncernens aktiviteter og modervirksomhedens funktionelle valuta, og afrundet til nærmeste 1.000 kr.

For at øge overblikket og for at mindske antallet af noteoplysninger, hvor såvel beløb som de kvalitative oplysninger vurderes som uvæsentlige for regnskabsbruger, er enkelte oplysninger udeladt.

Omklassifikationer

Installationer, der er tilknyttet bankens ejendomme er omklassificeret fra balanceposten „Materielle aktiver“ til „Domicilejendomme“. Det samlede beløb udgør 18,8 mio. kr., men har ingen betydning for bankens samlede aktiver og driftsresultat. Omklassifikationen vises som selvstændige poster i form af Anden tilgang og Anden afgang under de respektive balanceposter.

Genkøbsforpligtelser vedr. reverseforretninger er omklassificeret fra regnskabsposten „Andre passiver“ til „Øvrige ikke afledte finansielle forpligtelser til dagsværdi“. Det samlede beløb udgør 1.552.628 t.kr. pr. 31. december 2014. Reklassifikationen har ikke betydning for bankens samlede passiver og driftsresultat.

Hensættelser til pensioner er omklassificeret fra regnskabsposten „Hensættelser til pensioner og lignende forpligtelser“ til „Andre hensatte forpligtelser“. Det samlede beløb udgør 6.700 t.kr. pr. 31. december 2014. Reklassifikationen har ikke betydning for bankens samlede passiver og driftsresultat.

Bankens efterstillede hybride kernekapital opfylder betingelserne for regnskabsmæssig præsentation som egenkapital og er omklassificeret til egenkapitalen med virkning fra det tidspunkt, hvor betingelserne er opfyldt. Ændringerne har ingen realøkonomisk betydning, og bankens og koncernens solvensforhold er ikke påvirket af omklassifikationen.

Det samlede beløb udgør 829 mio. kr., som herefter indgår i egenkapitalen. Rentebetaling til denne type hybride kernekapital indregnes som egenkapitalbevægelse. Sammenligningstal er tilpasset i overensstemmelse hermed. Der henvises til bevægelser på egenkapitalen på side 42-43.

Koncernen påvirkes*) således af omklassificeringen af hybrid kernekapital:

	2015 mio. kr.	2014 mio. kr.
Basisindtjening, inklusive renter af hybrid kernekapital	1.817	1.718
Renter af hybrid kernekapital	67	38
Basisindtjening, eksklusive renter af hybrid kernekapital	1.884	1.756
Regulering skat	-16	-9
Reguleret resultat efter skat	284	295
Oprindeligt resultat efter skat	233	266
Heraf indehavere af hybride kernekapitalinstrumenters andel mv.	67	38
Påvirkning egenkapitalen:		
Egenkapital eksklusive hybrid kernekapital	4.200	4.200
Ikke betalt rente af hybrid kernekapital	20	20
Hybrid kernekapital	829	829
Egenkapital inklusive hybrid kernekapital *)	5.049	5.049

*) Hertil vil komme øvrige egenkapitalreguleringer, som ikke vedrører den hybride kernekapital.

Omklassifikationen, som forbedrer årets resultat med 51 mio. kr., har ikke indgået i bankens udmeldte forventninger til resultatet for 2015. Omklassifikationerne omfatter kun få regnskabsposter i balancen, og ledelsen har vurderet, at der ikke er behov for præsentation af åbningsbalancen for sammenligningsåret 2014.

Implementering af nye og ændrede standarder samt fortolkningsbidrag

Arbejdernes Landsbank har med virkning fra 1. januar 2015 implementeret følgende ændrede standarder, der er relevante for banken:

- Årlige forbedringer til IFRS Annual Improvements to IFRSs 2010-2012 Cycle

Implementeringen af ændrede standarder har ikke medført ændringer i anvendt regnskabspraksis.

Standarder og fortolkningsbidrag, der endnu ikke er trådt i kraft

På tidspunktet for offentliggørelse af denne årsrapport er en række nye eller ændrede standarder og fortolkningsbidrag endnu ikke trådt i kraft og derfor ikke indarbejdet i koncernregnskabet. I det følgende er omtalt de ændringer, som er relevante for koncernregnskabet:

IFRS 9, som afløser IAS 39 Finansielle instrumenter: Indregning og måling skal implementeres senest 1. januar 2018. Standarden er endnu ikke godkendt i EU. Den omhandler den regnskabsmæssige behandling af finansielle aktiver og forpligtelser til klassifikation og måling, herunder ændrede bestemmelser for regnskabsmæssig sikring og værdiforringelse. Det forventes at medføre en væsentlig ændring af regnskabspraksis og vil forventeligt stille krav om en ny åbningsbalance.

IFRS 15, Indtægter fra kontrakter med kunder skal implementeres senest 1. januar 2018 og vil erstatte IAS 18, Indtægtsførsel og IAS 11 Entreprisekontrakter og tilhørende fortolkningsbidrag. Standarden er endnu ikke godkendt i EU. Den vil omfatte en enkelt, men omfattende, model for indregning af omsætning i form af varer og tjenesteydelser.

Effekterne af implementeringen er endnu ikke analyseret, men de foreløbige undersøgelser viser, at standarden kun vil få begrænset betydning for koncernen.

IFRS 16, *Leases*, som erstatter IAS 17, blev udsendt af IASB den 13. januar 2016. Standarden, der træder i kraft for regnskabsår, der begynder den 1. januar 2019 eller senere, er endnu ikke godkendt i EU.

Standarden forventes ikke at få væsentlig betydning for den regnskabsmæssige behandling af leasingkontrakter, hvor Arbejdernes Landsbank er leasinggiver, da IFRS 16 overordnet viderefører bestemmelserne i IAS 17 vedrørende leasinggiver.

Derimod vil IFRS 16 få betydning for den regnskabsmæssige behandling af leasingkontrakter, hvor Arbejdernes Landsbank er leasingtager, idet alle leasingkontrakter (bortset fra leasingkontrakter af kort varighed og vedrørende aktiver med lille værdi) skal indregnes i balance som en brugsrettighed og en leasingforpligtelse, der måles til nutidsværdien af minimumsleasingydelse over leasingperioden. Brugsretten skal efterfølgende afskrives på samme måde som andre anlægsaktiver over leasingperioden, og der skal beregnes en rente vedrørende leasingforpligtelsen svarende til behandlingen af finansiell leasing i henhold til IAS 17. Som følger heraf vil ændringen også have betydning for præsentationen i resultatopgørelsen og pengestrømsopgørelsen.

Da standarden netop er udstedt, er der endnu ikke foretaget en vurdering af standardens betydning for koncernregnskabet for Arbejdernes Landsbank, men det antages på nuværende tidspunkt at få begrænset effekt, da koncernen primært er leasinggiver.

Koncernregnskab

Koncernregnskabet omfatter regnskaberne for Aktieselskabet Arbejdernes Landsbank samt dattervirksomheder, som kontrolleres af moderselskabet. Koncernregnskabet er udarbejdet som et sammendrag af moderselskabets og dattervirksomhedernes regnskaber opgjort efter koncernens regnskabspraksis, elimineret for interne indtægter og udgifter, interne aktiebesiddelser og mellemværender.

Generelt om indregning og måling

I resultatopgørelsen indregnes indtægter i takt med, at de optjenes, herunder indregnes værdireguleringer af finansielle aktiver, finansielle forpligtelser og afledte finansielle instrumenter. Dog indregnes værdistigninger på domicilejendomme i anden totalindkomst og henføres til en særskilt reserve på egenkapitalen i det omfang, de ikke udligner tidligere foretagne nedskrivninger. I resultatopgørelsen indregnes omkostninger, der er afholdt for at opnå årets indtjening.

Aktiver indregnes i balancen, når det er sandsynligt, at fremtidige økonomiske fordele vil tilgå koncernen, og aktivets værdi kan måles pålideligt. Forpligtelser indregnes i balancen, når koncernen har en retlig eller faktisk forpligtelse, og det er sandsynligt, at fremtidige økonomiske fordele vil fragå koncernen, og forpligtelsens værdi kan måles pålideligt.

Køb og salg af finansielle instrumenter indregnes på afviklingstidspunktet. Ved indregning og måling tages hensyn til forudsigelige risici og tab, der fremkommer, inden

årsregnskabet aflægges, og som be- eller afkræfter forhold, der eksisterede på balancedagen. Ved første indregning måles aktiver og forpligtelser til kostpris, som sædvanligvis svarer til dagsværdien på transaktionstidspunktet.

Finansielle aktiver og forpligtelser, herunder afledte finansielle instrumenter, måles dog på indregningstidspunktet til dagsværdi. Måling efter første indregning sker som beskrevet for hver enkelt regnskabspost nedenfor. Indregning af aktiver og forpligtelser ophører, når retten til at modtage/afgive pengestrømme fra aktivet eller forpligtelsen er udløbet, eller hvor den er overdraget, og banken også i al væsentlighed har overført alle risici og afkast tilknyttet ejendomsretten.

Finansielle aktiver klassificeres på indregningstidspunktet i følgende kategorier:

- Handelsportefølje, som måles til dagsværdi
- Anlægsbeholdning og puljeaktiver med dagsværdiregulering via resultatopgørelsen (dagsværdioptionen)
- Øvrige finansielle aktiver, som måles til amortiseret kostpris

Finansielle forpligtelser klassificeres på indregningstidspunktet i følgende kategorier:

- Handelsportefølje, som måles til dagsværdi
- Indlån i puljeordninger med dagsværdiregulering via resultatopgørelsen (dagsværdioptionen)
- Øvrige finansielle forpligtelser, som måles til amortiseret kostpris

Handelsporteføljen omfatter værdipapirer, som er anskaffet eller indgået med henblik på salg eller genkøb inden for kort sigt. Afledte finansielle instrumenter indgår i handelsporteføljen.

Afledte finansielle instrumenter

Afledte finansielle instrumenter er instrumenter, hvis værdi er afledt af værdien på et underliggende aktiv, f.eks. et værdipapir. Afledte finansielle instrumenter måles såvel ved første indregning som efterfølgende til dagsværdi.

Positive og negative dagsværdier af afledte finansielle instrumenter indregnes som andre aktiver henholdsvis andre passiver. Ændring i dagsværdien af afledte finansielle instrumenter indregnes i resultatopgørelsen og opgøres på grundlag af aktuelle markedsdata samt anerkendte værdiansættelsesmetoder.

Regnskabsmæssig sikring

For visse af de fastforrentede aktiver og forpligtelser er dagsværdien, som led i risikostyringen, afdækket ved hjælp af afledte finansielle instrumenter. Ændringen i dagsværdien af afledte finansielle instrumenter, der er klassificeret som og opfylder kriterierne for afdækning af dagsværdien af et indregnet aktiv eller en forpligtelse, indregnes i resultatopgørelsen sammen med ændringer i dagsværdien af det afdækkede aktiv eller den afdækkede forpligtelse, som kan henføres til den risiko, der er afdækket.

For afledte finansielle instrumenter, som ikke opfylder betingelserne for behandling som sikringsinstrumenter, indregnes ændringer i dagsværdi løbende i resultatopgørelsen under resultatposterne renteindtægter, valutakursreguleringer eller kursregulering af derivater afhængig af værdiændringens indhold.

Repo-/reverseforretninger

Solgte værdipapirer, hvor der samtidig med salget er indgået aftale om tilbagekøb, indregnes i balancen, som om værdipapirerne fortsat er en del af beholdningen. Det modtagne beløb opføres som gældsforpligtelse, og forskellen mellem salgs- og købskursen indregnes i resultatopgørelsen over løbetiden som renter. Afkastet af værdipapirerne indregnes i resultatopgørelsen. Købte værdipapirer, hvor der samtidig med købet er indgået aftale om tilbagesalg, indregnes ikke i balancen, og afkastet indgår ikke i resultatopgørelsen. Det betalte købsvederlag indregnes som tilgodehavende, og forskellen mellem købs- og salgskurs indregnes i resultatopgørelsen over løbetiden som renter.

Omregning af fremmed valuta

Koncernregnskabet præsenteres i danske kroner, som også er bankens funktionelle valuta.

Transaktioner i fremmed valuta omregnes efter transaktionsdagens kurs. Gevinster og tab, som opstår mellem transaktionsdagen og afregningsdagen, indregnes i resultatopgørelsen. På balancedagen omregnes monetære aktiver og forpligtelser i fremmed valuta til balancedagens kurs.

Beholdninger og mellemværender i fremmed valuta er optaget til de af Danmarks Nationalbank offentliggjorte valutakurser pr. ultimo året som bedste estimat for slutkurser.

HOVED- OG NØGLETAL

Basisindtjening

Basisindtjeningen er defineret som nettoindtjeningen før omkostninger og eksklusiv beholdningsindtjeningen.

Basisindtjeningen er opdelt i handelsindtjening og basisindtjening eksklusiv handelsindtjening.

Handelsindtjeningen indeholder kurtage og kurssikring på handel med finansielle instrumenter og valuta. I handelsindtjeningen indgår desuden indtjening vedrørende kapitalforvaltning og rådgivning, herunder provisioner og gebyrer fra investeringsforeninger og bankens puljer samt depotgebyrer.

Basisresultat

Basisresultat udgøres af den samlede basisindtjening efter fradrag af omkostninger, der vedrører basisindtjeningen.

Beholdningsresultat, ekskl. anlægsbeholdning

Beholdningsresultatet omhandler afkastet af mellemværender med kreditinstitutter og beholdningen af aktier, obligationer og derivater. Resultatet er opgjort efter udgifter til funding og omkostninger.

Anlægsbeholdning

Resultatet af anlægsbeholdningen omhandler afkastet af de aktier og kapitalandele, som banken betegner som forretningsstrategiske, eller som gør banken i stand til at indgå i infrastrukturen og samarbejde med andre finansielle institutter som et selvstændigt kreditinstitut.

RESULTATOPGØRELSE

Renter, gebyrer og provision

Renteindtægter og renteudgifter indregnes i resultatopgørelsen i den periode, de vedrører. Under rente af obligationer indgår indeksregulering af obligationer samt kursregulering af nul kupon-obligationer. Kursregulering af indskudsbeviser udstedt af Danmarks Nationalbank medtages under rente af kreditinstitutter.

Rentelementet på repo-/reverseforretninger medregnes under de respektive renteposter afhængig af modpart.

Indtægter af finansielle leasingkontrakter indregnes i resultatopgørelsen under renteindtægter.

Renteindtægter fra udlån, som enten er helt eller delvist nedskrevne, indregnes under renteindtægter alene med den beregnede effektive rente af lånets nedskrevne værdi. Renteindtægter herudover af det nedskrevne beløb indregnes under regnskabsposten „nedskrivninger på udlån og tilgodehavender mv.“

Provisioner og gebyrer, der anses som en integreret del af den effektive rente af et udlån eller af langfristet funding, indregnes som en del af amortiseret kostpris og dermed

som en integreret del af det finansielle instrument under henholdsvis renteindtægter eller renteudgifter.

Provisioner og gebyrer, der vedrører en løbende ydelse, periodiseres over løbetiden. Øvrige gebyrer indregnes i resultatopgørelsen, når transaktionen er gennemført. Terminstillæg (netto) på terminsforretninger samt renter på swapforretninger (netto) placeres under øvrige renteindtægter.

Udgifter til personale og administration

Udgifter til personale omfatter løn og gager samt sociale omkostninger, pensioner mv. til bankens personale. Langfristede personaleforpligtelser indregnes løbende under hensyntagen til den forventede sandsynlighed for medarbejdernes fratræden før ydelsestidspunktet.

Andre driftsindtægter og -udgifter

Andre driftsindtægter og -udgifter indeholder regnskabsposter af sekundær karakter i forhold til bankens aktiviteter, herunder fortjeneste eller tab ved drift af fast ejendom og salg af leasingaktiver.

Fortjeneste eller tab ved salg af leasingaktiver opgøres som salgsprisen med fradrag af salgsomkostninger og leasingaktivets bogførte værdi ved kontraktudløb. I posten andre driftsudgifter indgår endvidere bankens forholdsmæssige andel af lovmæssige udgifter til Garantifonden for Indskydere og Investorer samt Afviklingsformuen i regi af Finansiell Stabilitet.

Skat

Arbejdernes Landsbank er sambeskattet med tilknyttede virksomheder. Den aktuelle selskabsskat fordeles mellem de sambeskattede selskaber i forhold til disses skattepligtige indkomster (fuld fordeling med refusion vedrørende skattemæssige underskud).

Årets skat, som består af årets aktuelle skat og ændring af udskudt skat, indregnes i resultatopgørelsen med den del, der kan henføres til årets resultat, og i anden totalindkomst med den del, der kan henføres til posterings, som er ført på anden totalindkomst (fx skat på opskrivning på domicilejendomme) og direkte i egenkapitalen med den del, der kan henføres til posterings, som er ført direkte på egenkapitalen.

Aktuelle skatteforpligtelser, henholdsvis tilgodehavende aktuel skat, indregnes i balancen opgjort som beregnet skat af årets skattepligtige indkomst reguleret for betalt aconto- og udbytteskat.

Udskudt skat indregnes af alle midlertidige forskelle mellem regnskabsmæssige og skattemæssige værdier af aktiver og forpligtelser. I de tilfælde, hvor opgørelse af skatteværdien kan foretages efter forskellige beskatningsregler, måles udskudt skat på grundlag af den af ledelsen planlagte anvendelse af aktivet henholdsvis afvikling af forpligtelsen.

Udskudt skat måles på grundlag af de skatteregler og den skattesats, der vil være gældende, når den udskudte skat forventes udløst som aktuel skat. Ændring i udskudt skat som følge af ændringer i skattesatsen indregnes i resultatopgørelsen.

Banken betaler selskabsskat i henhold til acontoskatteordningen. I det omfang betalt acontoskat ikke svarer til den forventede skat af årets indkomst, indgår tillæg eller fradrag vedrørende forskellen under renteindtægter respektive renteudgifter.

Beregnet skat af årets indkomst samt udskudt skat afsættes i den enkelte virksomhed.

BALANCE

Kassebeholdning og anfordringstilgodehavender i Nationalbanken

Kassebeholdning og anfordringstilgodehavender hos centralbanker indregnes ved første indregning til dagsværdi og måles efterfølgende til amortiseret kostpris.

Tilgodehavender hos kreditinstitutter mv.

Tilgodehavender hos kreditinstitutter og tilgodehavende hos centralbanker på opsigelse indregnes ved første indregning til dagsværdi og måles efterfølgende til amortiseret kostpris. Indskudsbeviser indregnes til dagsværdi ved første indregning og efterfølgende til amortiseret kostpris.

Udlån til amortiseret kostpris

Udlån til amortiseret kostpris indregnes ved første indregning til dagsværdi. Efterfølgende måles udlån til amortiseret kostpris efter den effektive rentes metode med fradrag af nedskrivninger til imødegåelse af tab. Stiftelsesprovisioner, der anses som værende en integreret del af lånets effektive rente, indregnes i udlånets regnskabsmæssige værdi og indtægtsføres dermed over lånets forventede løbetid.

Ved individuel vurdering anses objektiv indikation for værdiforringelse at være indtruffet, når låntager antages at være i betydelige økonomiske vanskeligheder, når låntager

ikke har overholdt indgåede aftaler (kontraktbrud), eller når banken har måttet yde låntager lempelse i vilkårene, som ikke ville være overvejet, hvis det ikke var på grund af låntagers økonomiske vanskeligheder. Herudover anses der at være indtrådt objektiv indikation for værdiforringelse, når det anses for sandsynligt, at låntager vil gå konkurs eller vil blive underlagt anden økonomisk rekonstruktion.

På udlån og grupper af udlån, hvorpå der er konstateret objektiv indikation for værdiforringelse som følge af begivenheder indtruffet efter første indregning, opgøres en eventuel nedskrivning på baggrund af en tilbagediskontering af forventede fremtidige betalingsstrømme, herunder realisationsværdi af eventuel sikkerhed. For fastforrentede udlån er tilbagediskonteringen baseret på den oprindelige fastsatte effektive rente og for variabelt forrentede udlån på den aktuelle effektive rentesats.

Store eksponeringer, herunder større erhvervseksponeringer, er individuelt vurderet.

Nedskrivninger foretages såvel individuelt som gruppevist. Signifikante udlån testes altid for individuel nedskrivning. Udlån, der ikke er nedskrevet individuelt, indgår i beregningen af de gruppevise nedskrivninger.

Ved individuel vurdering af udlån, hvor der er objektiv indikation for værdiforringelse, er der for hvert udlån opstillet betalingsrækker over de forventede fremtidige betalingsstrømme.

For alle udlån, hvorpå der ikke er individuelt nedskrevet, foretages en gruppevis vurdering af, om der for gruppen som helhed er indtruffet objektiv indikation for værdiforringelse.

De gruppevise nedskrivninger foretages på grupper af udlån, der kan antages at have ensartede karakteristika, både med hensyn til kundesegmenter og ratinggrupper. Hertil suppleres med et kreditmæssigt skøn.

Banken har i samarbejde med Bankernes EDB Central, BEC, udviklet en model, der opfylder lovgivningens krav.

Hensættelse på uudnyttede kreditter og garantier indregnes under hensatte forpligtelser.

Der henvises i øvrigt til omtalen af kreditrisiko under note 4 Risikostyring.

Koncernen som leasinggiver

Tilgodehavende beløb hos leasingtagere af finansielle leasingkontrakter indregnes som udlån svarende til nettoinvesteringen i leasingkontrakterne. Indtægter fra finansielle leasingkontrakter periodiseres over kontraktens løbetid således, at der afspejles et konstant periodisk afkast af investeringen.

Operationel leasing er defineret som værende kontrakter, der ikke er finansiell leasing. Leasingindtægter fra operationelle leasingkontrakter indregnes lineært over den aktuelle leasingperiode. Fortjeneste og tab ved salg af leasingaktiver indregnes som andre driftsindtægter eller andre driftsudgifter.

Obligationer og aktier mv.

Obligationer og aktier mv., der handles på aktive markeder, måles såvel ved første indregning som efterfølgende indregning til dagsværdi.

Dagsværdien er det beløb, som værdipapirerne kan handles til mellem uafhængige parter. I et aktivt marked udtrykkes dagsværdien ved en noteret pris. I et mindre aktivt marked fastsættes dagsværdien ved hjælp af en modelberegnet værdi baseret på observerbare markedsdata og anerkendte modeller, alternativt via et ledelsesmæssigt skøn, svarende hertil. Dagsværdien af udtrukne obligationer opgøres dog som nutidsværdien af obligationerne.

Dagsværdiregulering af obligationer og aktier mv. indregnes løbende i resultatopgørelsen.

Pensionspuljeordninger

Afkastet af midlerne i pensionspuljeordningerne føres under driftsposten kursreguleringer i en særskilt post. Under kursreguleringer føres en regulering svarende til puljeafkastet til puljedeltagerne, således at pensionspuljernes resultat neutraliseres i koncernens og bankens resultat.

Kapitalandele i associerede virksomheder

Kapitalandele i associerede virksomheder indregnes og måles efter den indre værdis metode i både koncernregnskabet efter IFRS og moderselskabsregnskabet efter regnskabsbekendtgørelsen, hvilket indebærer, at kapitalandelene måles til den forholdsmæssige andel af virksomhedernes indre værdi. Værdiændringen indregnes under resultat af kapitalandele i associerede virksomheder.

Kapitalandele i tilknyttede virksomheder

Kapitalandele i tilknyttede virksomheder indregnes og måles til indre værdi i moderselskabsregnskabet efter regnskabsbekendtgørelsen. Andele af tilknyttede

virksomheders resultat efter skat indregnes i resultatopgørelsen under resultat af kapitalandele i tilknyttede virksomheder.

Andele af tilknyttede virksomheders egenkapitalbevægelser indregnes direkte på egenkapitalen.

Immaterielle aktiver

Immaterielle aktiver i form af erhvervet software, indregnes til kostpris. Kostprisen omfatter de omkostninger, som er medgået til at kunne ibrugtage den enkelte software.

Erhvervet software afskrives lineært over den forventede brugstid, typisk 3 år.

Identificerbare immaterielle aktiver erhvervet i forbindelse med virksomhedsovertagelser indregnes til dagsværdien på overtagelsestidspunktet og amortiseres efterfølgende over den forventede levetid, typisk 3-10 år.

Domicilejendomme

Domicilejendomme, som omhandler ejendomme og tilknyttede installationer, hvorfra koncernen udøver sit virke som kreditinstitut, indregnes ved anskaffelsen til kostpris og måles efterfølgende til omvurderet værdi.

Omvurdering foretages så hyppigt, og mindst én gang om året, at den regnskabsmæssige værdi ikke antages at afvige væsentligt fra domicilejendommenes dagsværdi på balancetidspunktet. Dagsværdiberegning fastsættes på baggrund af en lejeindtægt, der kan opnås ved udlejning på markedsvilkår, og et internt fastsat forrentningskrav pr. ejendom. Forrentningskravet til hver enkelt ejendom er fastsat på basis af den lange rente, et risikotillæg og et stedtillæg. Fastsættelse af stedtillægget er sket med baggrund i ekstern konsultation. Ved den årlige vurdering udtages et antal ejendomme, som kontrolberegnes med hensyn til stedtillæg ved indhentning af vurdering fra ekstern valuar med præmis om vurdering af salgsværdi ved maksimal 6 måneders liggetid.

Stigninger i den omvurderede værdi efter skat indregnes direkte i anden totalindkomst til en særskilt reserve på egenkapitalen, medmindre stigningen modsvarer en værdinædgang, der tidligere er indregnet i resultatopgørelsen.

Domicilejendomme afskrives lineært over den forventede brugstid under hensyntagen til den forventede restværdi ved brugstidens udløb. Forventet brugstid er skønnet således:

Hovedkontor 100 år

Domicilejendomme, der anvendes til filialdrift 50/75 år

Øvrige domicilejendomme 40 år

Øvrige materielle aktiver

Øvrige materielle aktiver omfatter maskiner, inventar og IT-udstyr samt operationelle leasingaktiver, der måles til kostpris med fradrag af akkumulerede afskrivninger og eventuelle nedskrivninger ved værdiforringelse.

Kostprisen omfatter anskaffelsesprisen samt omkostninger direkte tilknyttet anskaffelsen indtil det tidspunkt, hvor aktivet er klar til brug.

Afskrivningsgrundlaget opgøres under hensyntagen til aktivets restværdi og reduceres med eventuelle nedskrivninger. Restværdien fastsættes på anskaffelsestidspunktet og revurderes årligt. Overstiger restværdien aktivets regnskabsmæssige værdi, ophører afskrivning. Afskrivninger foretages lineært under hensyntagen til den forventede restværdi, over aktivernes forventede brugstid, som forventes at være indtil 5 år. Pengeautomater, mønttællere og bokse vurderes dog at have en længere brugstid, typisk indtil 10 år.

For indretning af lejede lokaler foretages afskrivning over lejekontraktens løbetid, typisk 10 år.

Nedskrivning af materielle og immaterielle aktiver

De regnskabsmæssige værdier af materielle aktiver og immaterielle aktiver med bestemmelige brugstider gennemgås på balancedagen for at fastsætte, om der er indikationer på værdiforringelse. Hvis dette er tilfældet, opgøres aktivets genindvindingsværdi for at fastslå behovet for eventuel nedskrivning og omfanget heraf.

Andre aktiver

Posten omfatter aktiver, der ikke er placeret under øvrige aktivposter, bl.a. positive markedsværdier af spotforretninger og afledte finansielle instrumenter, som måles såvel ved første indregning, som ved efterfølgende indregning til dagsværdi.

Øvrige tilgodehavender, herunder tilgodehavende renter, måles ved første indregning til dagsværdi og efterfølgende til amortiseret kostpris.

Periodeafgrænsningsposter, aktiver

Periodeafgrænsningsposter indregnes og måles såvel ved første indregning som efterfølgende til kostpris.

Periodeafgrænsningsposter under aktiver består hovedsageligt af forudbetalt løn.

Gæld til kreditinstitutter og indlån mv.

Gæld til kreditinstitutter og centralbanker indregnes ved låneoptagelse til det modtagne provenu efter fradrag af eventuelle transaktionsomkostninger. Efterfølgende sker måling til amortiseret kostpris.

Banken anvender værdien af overskydende deponerede sikkerheder for mellemværende med Nationalbanken i opgørelsen af likviditetsberedskabet. Værdien af deponerede sikkerheder og overskydende sikkerheder oplyses i en note til regnskabet.

Indlån og anden gæld omfatter gæld til private og virksomheder, som ikke er kreditinstitutter. Indlån og anden gæld måles ved første indregning til dagsværdi, og efterfølgende til amortiseret kostpris.

Udstedte obligationer til amortiseret kostpris

Udstedte obligationer til amortiseret kostpris omfatter koncernens udstedte obligationer. Udstedte obligationer indregnes ved låneoptagelse til dagsværdi og måles efterfølgende til amortiseret kostpris.

Andre passiver

Posten omfatter passiver, der ikke er placeret under øvrige passivposter blandt andet negative markedsværdier af spotforretninger og afledte finansielle instrumenter, som måles såvel ved første indregning som ved efterfølgende indregning til dagsværdi, og solgte værdipapirer i forbindelse med reverseforretninger, der medfører en negativ beholdning. Andre øvrige passiver, herunder skyldige renter, måles ved første indregning til dagsværdi og efterfølgende til amortiseret kostpris.

Periodeafgrænsningsposter, passiver

Periodeafgrænsningsposter indregnes og måles såvel ved første indregning som efterfølgende til kostpris. Periodeafgrænsningsposter under passiver består hovedsageligt af forudbetalte gebyrer og provisioner.

Hensatte forpligtelser

Hensatte forpligtelser omfatter udskudt skat, pensions-tilsagn og pensionsbidrag (langfristede personaleforpligtelser), hensættelse til tab på garantier og værdiforringede uudnyttede kreditter samt øvrige forpligtelser, der er uvisse med hensyn til størrelse eller tidspunkt for afvikling, hvor det er sandsynligt, at forpligtelsen vil medføre træk på bankens økonomiske ressourcer, og forpligtelsen kan måles pålideligt. Forpligtelsen opgøres som

nutidsværdien af de omkostninger, som er nødvendige for at indfri forpligtelsen.

Pensionsbidrag hensættes i balancen, når det vedrører medarbejdere, hvor der er aftalt en fratrædelsesdato i regnskabsåret, hvor banken har forpligtet sig til at betale pensionsbidrag indtil pensionsalderen, og hvor der er pensionstilsagn over for pensionerede direktører. Forpligtelserne forventes realiseret inden for 1-10 år. Alle forpligtelser opgøres på grundlag af en aktuarmæssig beregnet kapitaliseret værdi.

Hensættelser til tab på garantier og værdiforringede uudnyttede kreditter behandles efter det samme regelsæt, som kendetegner nedskrivningstest på udlån. Forpligtelserne forventes realiseret inden for 1-5 år, enten som egentlige tab eller som tilbageførte hensættelser grundet manglende tilstedeværelse af objektiv indikation for værdiforringelse.

Andre hensatte forpligtelser omhandler primært jubilæumsgratiale, som indregnes successivt, baseret på et skøn over medarbejdere, der forventes at opnå ret til jubilæumsgratiale. Forpligtelsen forventes realiseret inden for 1-40 år i takt med, at den enkelte medarbejder oppebærer ret til jubilæumsgratiale.

Efterstillede kapitalindskud

Efterstillede kapitalindskud er gældsforpligtelser i form af ansvarlig lånekapital og/eller hybrid kernekapital, som ved første måling indregnes til dagsværdi og derefter til amortiseret kostpris.

Egenkapital

Aktiekapital klassificeres som egenkapital, når der ikke er nogen forpligtelse til at overføre kontanter eller andre aktiver. Foreslået udbytte indregnes som en forpligtelse på tidspunktet for vedtagelse på generalforsamlingen. Det foreslåede udbytte for regnskabsåret oplyses i en særlig post under egenkapitalen.

Hybrid kernekapital med uendelig løbetid, og hvor banken har en ubetinget ret til at udlåne af betale renter, klassificeres som egenkapital, og betaling af renter indregnes direkte på egenkapitalen på betalingstidspunktet som udlodning.

Gevinster ved opskrivning af domicilejendomme henlægges til opskrivningshenlæggelser efter fradrag af skat, dersom vurderingen er, at opskrivningen vil udløse en skattebyrde set i forhold til ejendommens skatteværdi. Reserven opløses ved eventuel tilbageførsel af foretagne opskrivninger, eller hvis ejendommene afhændes.

Eventualforpligtelser

Posten omfatter afgivne garantier og indeståelser, uigenkaldelige tilsagn om at yde kredit og lignende forpligtelser, der ikke er indregnet i balancen. Garantier og andre forpligtelser oplyses med den fulde pålydende værdi reduceret med hensættelse til imødegåelse af tab.

Hensættelse til imødegåelse af tab indregnes under posten nedskrivninger på udlån m.v. i resultatopgørelsen og under posten hensatte forpligtelser i balancen.

Pengestrømsopgørelse

Pengestrømsopgørelsen viser pengestrømme for året samt likvider ved årets begyndelse og slutning.

Pengestrømsopgørelsen præsenteres efter den indirekte metode med udgangspunkt i årets resultat før skat. I pengestrømme inkluderes årets kursreguleringer på fonds og valuta. Pengestrømme fra drift opgøres som årets resultat før skat reguleret for ikke-likvide driftsposter, ændringer i driftskapital samt betalt selskabsskat. Pengestrømme fra investeringsaktivitet omfatter køb og salg af anlægsaktiver og investering i associerede virksomheder m.v. Pengestrømme fra finansieringsaktivitet omfatter betalt udbytte og obligationsudstedelse. Likvider omfatter likvide beholdninger og kortfristede pengemarkedsindskud med en restløbetid på mindre end 3 måneder.

Segmentoplysninger

Koncernen og banken har alene et driftssegment, som omfatter basisresultat og beholdningsresultat, hvorfor der ikke afgives segmentoplysninger.

Store eksponeringer

Eksponeringer, der før fradrag i henhold til CRR forordningen om store eksponeringer udgør 10 pct. eller mere af kapitalgrundlaget, indgår i beregningen af nøgletal med deres eksponering efter fradrag.

Kapitalprocent

Koncernen og Aktieselskabet Arbejdernes Landsbank opgør kapitalprocenten i henhold til CRD IV direktivet, understøttet af EU. Der opgøres tillige et solvensbehov, der afspejler kravet til nødvendig kapital, set i forhold til de erhvervede aktiver, den forbundne risiko og stresstest af den fremtidige udvikling i relation til bankens egen strategi.

Solvensbehovet opgøres i henhold til bekendtgørelse om opgørelse af risikoeksponeringer, kapitalgrundlag og solvensbehov og rapporteres hvert kvartal til Finanstilsynet med samtidig offentliggørelse via bankens hjemmeside, [Solvensbehov](#).

Note 2

Regnskabsmæssige skøn og vurderinger

Koncernens væsentligste risici og grundlaget for den skønsmæssige usikkerhed er omtalt i ledelsesberetningen, mens note 4 beskriver risikostyringen. De områder, hvor der er foretaget skøn og vurderinger, og som har den væsentligste effekt på regnskabet, er:

- Måling af udlån og garantier i forbindelse med nedskrivninger og hensættelser
- Omvurderet værdi af domicilejendomme
- Måling af unoterede aktier til dagsværdi
- Måling af dagsværdi af øvrige finansielle instrumenter

Ved dagsværdi forstås det beløb, som et aktiv kan omsættes til, eller en forpligtelse kan overdrages til, ved en handel under normale omstændigheder mellem kvalificerede og indbyrdes uafhængige parter.

Måling af udlån og garantier i forbindelse med nedskrivninger

Ved måling af bankens samlede udlån og garantier er der skøn forbundet med kvantificeringen af risikoen for, at debitor ikke kan honorere alle fremtidige betalinger. Såfremt det kan fastslås, at ikke alle fremtidige betalinger vil blive modtaget, er fastlæggelsen af størrelsen af de forventede betalinger, herunder realisationsværdier af sikkerheder og forventede dividendeudbetalinger fra eventuelle boopgørelser, også undergivet væsentlige skøn.

For hensættelser til tab på garantier er det tillige forbundet med usikkerhed at fastslå, i hvilket omfang garantien vil blive effektiv ved et økonomisk sammenbrud hos garantirekvirenten.

Hvor der foreligger objektiv indikation for værdiforringelse, har banken udarbejdet betalingsrækker i overensstemmelse med gældende regnskabsstandarder. Bankens kreditrisiko er beskrevet i note 4 om risikostyring.

Sikkerheder i andelsboliger

Banken har en større risikoeksponering mod udlån til andelsboliger og andelsboligforeninger.

Markedet for andelsboliger har ikke samme grad af gennemsigthed som ejerboligmarkedet, hvilket stiller store krav til bankens værdiansættelse af de belånte aktiver.

Banken har en metode for „blåstempling“ af andelsboligforeninger, der kan accepteres som kunder. Metoden skal sikre opdaterede belåningsværdier på bankens sikkerheder i andelsboliger. Samtidig giver „blåstemplingen“ sikkerhed for, at der ud over fokus på eksponeringsudvikling og kreditvurdering løbende indhentes alle de oplysninger, som er nødvendige for at fastsætte de belånte aktivers værdi.

Gruppevise nedskrivninger

En model til opgørelse af gruppevise nedskrivninger er i sig selv behæftet med væsentlige skøn. I forbindelse med anvendelse af modellen søger banken derfor at justere modellen, så den er tilpasset bankens forhold.

Herudover foretager banken et kreditmæssigt skøn for at korrigere for indtrufne begivenheder, som modellen ikke tager højde for, eksempelvis ændret adfærd/tabsrisiko inden for porteføljer med ensartede karakteristika samt samfundsøkonomiske ændringer, der forventes at påvirke kundernes fremtidige betalingsevne.

Usikkerheden ved bankens model for gruppevise nedskrivninger er reduceret ved brug af bankens ratingmodel, der sikrer, at en kunde automatisk vandrer til en gruppe med en tabsprocent svarende til kundens rating.

Usikkerheden forbundet med gruppevise nedskrivninger for privatkunder kan dermed især henføres til en høj gældsandel, variabelt forrentede udlån og ophør af afdragsfrihed, som dermed kan resultere i eventuel manglende betalingsevne. For erhvervs kunder er det især den samfundsmæssige udvikling, der har betydning.

Måling af omvurderet værdi på ejendomme

Der er væsentlige skøn forbundet med fastlæggelse af et forrentningskrav til afhændelse af domicilejendomme inden for en 6 måneders periode med salgsbestræbelser. Udtagelse af et antal ejendomme hvert år til ekstern værdiansættelse medvirker til at mindske dette skøn, men fjerner det ikke.

Måling af dagsværdi på unoterede aktier

Måling af dagsværdi på unoterede aktier er kun i mindre grad baseret på observerbare markedsdata. Hertil kommer, at visse unoterede aktier ikke har været omsat i en årrække. Måling af unoterede aktier er derfor opgjort til skønnet markedsværdi og er således behæftet med usikkerhed.

Måling af dagsværdi af øvrige finansielle instrumenter

Måling af dagsværdi på OTC-derivater og noterede finansielle instrumenter, der er prissat i markeder med

begrænset omsætning, er baseret på observerbare markedsdata og kan således være behæftet med en vis usikkerhed.

Note 3

Begivenheder efter regnskabsperiodens udløb

Der er ikke indtruffet hændelser efter regnskabsårets afslutning, som har væsentlig betydning for vurdering af koncernens finansielle stilling.

Note 4

Risikostyring

Generelt

Banken har en all risk funktion, som har til opgave at sikre, at direktion og bestyrelse modtager relevant risikorapportering på bank- og koncernniveau, samt at rapporteringen fremstår ensrettet og giver det fornødne helhedsbillede til at styre bankens samlede risikoeksponering. Særlige problemstillinger af tværgående karakter behandles i et af direktionen nedsat Risiko- og Balancestydingsudvalg med deltagelse af direktion og risikoansvarlige. Bestyrelsen har nedsat et Revisions- og Risikoudvalg som behandler relevante emner af risikomæssig karakter.

De store aktivitetsområder, kreditgivning og pleje af værdipapirbeholdning, har særskilte risikoansvarlige, idet banken vægter de specifikke kompetencekrav og nærheden til områderne højt.

Kreditrisiko

Kreditpolitik

Den samlede kreditrisiko styres efter politikker og rammer, der er vedtaget og fastlagt af bankens bestyrelse, og som ved videredelegering tilsikrer et bevillingssystem med høj grad af ledelsesinvolvering. Ansvar for overvågning, overordnet risikotagning og rapportering til bankens ledelse er forankret i bankens centrale kreditområde. Herudover har banken en kreditkomité, hvor engagementer over en vis størrelse behandles.

Det er en væsentlig del af koncernens aktiviteter at rådgive om og yde lån, kreditter og andre finansielle produkter til privatpersoner og virksomheder.

Den primære målgruppe er privatkunder, foreninger samt mindre og mellemstore erhvervs-kunder, hvor der etableres helkundeforhold. Herudover ønsker banken at medvirke til, at medlemmerne hos bankens ejerkreds har mulighed for at få udført diverse bankforretninger.

Banken ønsker som udgangspunkt ikke at deltage i gearede investeringsforretninger og ønsker ikke at deltage i finansiering af projekter med spekulation for øje. Ved kreditgivningen tages udgangspunkt i en etisk profil med et ønske om risikospredning, som tager hensyn til spredning af risici på både brancher og engagementsstørrelse. Der ved opnås et bæredygtigt fundament for bankens videre udvikling.

Det er endvidere bankens kreditpolitik at minimere kreditrisikoen inden for landbrug.

Kreditorganisation

Banken er organiseret med 71 filialer, heraf 19 erhvervsfilialer og 6 erhvervscentre. Bevillingsbeføjelserne er opbygget således at filialerne kan bevilge størstedelen af sagerne, mens større og mere komplekse sager indstilles af filialerne og bevilges i den centrale kreditafdeling eller i bankens Kreditkomite.

Bankens bevillingsprocedure er opbygget hierarkisk, idet efterkontrollen foretages på et organisatorisk højere niveau end, hvor bevillingen er foretaget. Efterkontrollen, der tillige vedrører bevillingsgrundlaget, dokumenteres i bankens system, og der rapporteres løbende til bankens ledelse.

Banken har organisatorisk adskillelse mellem de kunde-vendte funktioner og kontrol- og overvågningsfunktionen. Endvidere har banken selvstændige afdelinger med ansvar for ejendomsvurderinger, inkasso og pantebreve.

Kreditrådet har ansvar for den daglige sparring og overvågning af filialerne samt ansvaret for porteføljeovervågning og -rapportering til bankens ledelse og bestyrelse.

Rating

Banken har i flere år anvendt en egenudviklet ratingmodel for både privat- og erhvervs-kunder, og pr. ultimo marts 2015 blev en ny og forbedret model taget i brug. I modellen er bl.a. indarbejdet de lovgivningsmæssige opstramninger, som Finanstilsynets vejledninger og konklusioner i 2014 gav anledning til.

Ratingmodellen er en hybridmodel, der er baseret på en kombination af betalingsadfærd og en række objektive

informationer om kunden, herunder regnskabsdata for erhvervs kunder og økonomiske oplysninger for privatkunder. Ratingskalaen går fra 1-11, hvor rating 1 er den bedste og 11 er den dårligste rating. Ratingskalaen er forenelig med Finanstilsynets bonitetsklasser:

- Ratingklasse 1-5: Kunder med god/ normal bonitet
- Ratingklasse 6-8: Kunder med begyndende/visse svaghedstegn
- Ratingklasse 9: Kunder med væsentlige svaghedstegn, men uden objektivindikation for værdiforringelse (OIV)
- Ratingklasse 10-11: Kunder med OIV, både med og uden individuelle nedskrivninger

Bankens rating er bl.a. et centralt parameter i den løbende overvågning, herunder i udvælgelsen af kunder med begyndende svaghedstegn eller kunder med OIV. Endvidere anvendes ratingen i bankens model for gruppevis nedskrivninger.

Kreditrisikostyring og overvågning

Banken har gennem de sidste år haft øget fokus på processer og værktøjer, der bidrager til en bedre og mere effektiv styring og overvågning af kreditrisikoen. Der er således i 2015 udviklet flere nye værktøjer til understøttelse heraf. Kreditområdet og hele bankens risikostyring vil i 2016 fortsat have fokus på styring af bankens udlånsbalance og håndtering af bankens nedskrivninger med henblik på minimering af risikoen for tab.

Kreditområdet foretager løbende kreditgennemgange, hvor filialerne får en ekstraordinær gennemgang af svage kunder og nybevandede sager med fokus på generel engagements håndtering. Der foreligger en turnus, således at alle filialer vil blive gennemgået minimum hvert 3. år. Konklusioner fra gennemgangen rapporteres til bankens ledelse og intern revision. I det omfang det vurderes nødvendigt, vil filialen skulle udfærdige handlingsplaner med opfølgning fra Kreditafdelingen.

Endvidere foretages en årlig aktivgennemgang (efterårsgennemgang) af bankens samlede engagementer på basis af en væsentligheds- og risikobaseret tilgang. Aktuelle og fremtidige risici på de udvalgte engagementer vurderes, og det kontrolleres at, det af filialen fastsatte individuelle nedskrivningsbehov er i overensstemmelse med gældende regler. Konklusionerne rapporteres til bestyrelsen.

Overtræk og restancer kontrolleres ugentligt på engagementer større end 50 t. kr. Ligeledes overvåges filialernes

generelle overtræksbehandling løbende, herunder 60-90 dages overtræk.

Alle større udlånsengagementer revurderes løbende og som minimum en gang årligt på grundlag af kundens regnskaber mv. Såfremt udviklingen i objektive indikatorer vurderes at give anledning til individuel nedskrivning, foretages nedskrivninger efter de herfor fastsatte regler. Alle koncernens udlånsengagementer over 1 pct. af koncernens kapitalgrundlag vurderes dog minimum hvert kvartal, hvor der endvidere foretages en opgørelse af det individuelle solvensbehov pr. engagement for engagementer over 2 pct. af kapitalgrundlaget. I relation til beregning af det individuelle solvensbehov foretages endvidere en vurdering af bankens koncentrationer af risici på bl.a. sikkerheder, brancher og store engagementer.

Svage/nødlidende engagementer håndteres løbende og gennemgås individuelt minimum kvartalsvis.

Derudover understøttes kreditovervågningen af ad hoc analyser på baggrund af udviklingen i porteføljen, og der udarbejdes tværgående analyser og rapportering af specifikke områder.

Kreditrisikoen rapporteres kvartalsvist til bestyrelsen, hvor udvikling i ratingklasser/bonitet, udvikling i overtræk og blanko, udvikling i nedskrivninger samt kundesegmenter og brancher kommenteres nærmere. Ligeledes følges udviklingen i kreditkvaliteten af bankens portefølje via et internt udviklet kreditbarometer, samt opfyldelse og overholdelse af kreditpolitiske målsætninger og krav, der er fastsat i bankens kreditpolitik.

Risikoafdækning og risikoreduktion

Banken anvender de muligheder, der er for at reducere risikoen ved, som alt overvejende hovedregel, at have sikkerhed i de objekter, der finansieres.

Den værdi, som sikkerhederne er opgjort til, er beregnet efter et forsigtighedsprincip. Dette indebærer, at en del aktiver af forsigtighedsgrunde opgøres til en reduceret værdi eller værdien 0 kr., hvorfor den reelle sikkerhedsværdi vurderes at være betydeligt højere end opgjort. Der er fokus på, at belånte aktiver vurderingsmæssigt er opdateret og dokumenteret. De hyppigst forekommende sikkerheder er pant i fast ejendom og andelsboliger.

Sikkerhederne værdiansættes principielt ud fra følgende, medmindre der er væsentlige indikatorer for anden værdiansættelse:

- Private beboelsesejendomme – op til 80 pct. af en forsigtigt vurderet handelsværdi
- Andelsboligens værdi på grundlag af bankens blåstemplingsprogram
- Erhvervsjendomme – 60-80 pct. af en forsigtigt vurderet handelsværdi
- Kontanter og let realiserbare værdipapirer – 70-95 pct. af officiel kursværdi.
- Biler – 50-75 pct. af aktuel markedsværdi.
- Øvrigt løsøre og andre sikkerheder – baseret på individuel vurdering
- Banken tillægger ikke uden særligt grundlag sikkerheder i unoterede aktier værdi

Udviklingen i bankens sikkerheder fremgår af side 61.

For individuelt vurderede eksponeringer opgøres sikkerhederne i nedskrivningsberegninger til skønnede dagsværdier efter Finanstilsynets regler.

Banken foretager løbende vurdering af værdien af den stillede sikkerhed, som opgøres som det forventede nettoprodukt ved realisation indenfor 6 måneder. I hvert enkelt misligholdelsestilfælde vurderes om tvangsrealisation af en sikkerhed er det, der tjener banken bedst i relation til minimering af bankens risiko for tab.

	Koncernen		Banken	
	2015 1.000 kr.	2014 1.000 kr.	2015 1.000 kr.	2014 1.000 kr.
Maksimal kreditesponering *)				
Tilgodehavender hos kreditinstitutter og centralbanker	644.285	2.110.289	643.893	2.110.146
Udlån til amortiseret kostpris	19.768.336	18.330.380	19.637.109	18.201.929
Obligationer til dagsværdi	15.401.974	14.566.631	15.401.974	14.566.631
Aktier mv.	1.083.859	1.066.333	1.083.859	1.066.333
Kapitalandele i associerede virksomheder	841.046	763.290	841.046	763.290
Kapitalandele i tilknyttede virksomheder	0	0	223.226	190.152
Positiv markedsværdi af afledte finansielle instrumenter	157.093	49.516	157.093	50.650
Garantier	4.081.034	3.400.013	4.081.034	3.400.013
Uigenkaldelige kredittilsagn	726.614	938.761	0	200.000
I alt	42.704.241	41.225.213	42.069.234	40.549.144

*) Kreditesponeringen er sammensat af udvalgte balanceposter og ikke-balanceførte poster.

Udlån og garantier				
Udlån før nedskrivninger	21.179.638	19.716.530	21.041.603	19.580.002
Garantier før hensættelser	4.116.143	3.420.576	4.116.143	3.420.576
I alt udlån og garantier før nedskrivninger mv.	25.295.781	23.137.106	25.157.746	23.000.578
Individuelle nedskrivninger på udlån	1.308.712	1.244.092	1.302.005	1.236.905
Gruppevise nedskrivninger på udlån	102.590	142.057	102.489	141.168
Individuelle hensættelser på garantier	23.299	13.329	23.299	13.329
Gruppevise hensættelser på garantier	11.810	7.234	11.810	7.234
I alt udlån og garantier efter nedskrivninger mv.	23.849.370	21.730.394	23.718.143	21.601.942
Udlån og garantier før nedskrivninger fordelt på sektorer og brancher				
Offentlige myndigheder	38.048	30.111	3.807	8.144
Erhverv				
Landbrug, jagt, skovbrug og fiskeri	150.022	127.911	131.903	111.669
Industri og råstofudvinding	813.011	598.672	423.017	264.435
Energiforsyning	6.439	4.841	4.480	3.734
Bygge og anlæg	800.270	685.246	565.051	541.047
Handel	1.139.774	1.047.278	650.578	546.574
Transport, hoteller og restauranter	559.290	509.056	434.460	416.580
Information og kommunikation	228.426	170.261	190.892	124.662
Finansiering og forsikring	1.269.356	1.206.778	4.639.217	4.105.498
Fast ejendom	1.834.796	1.860.535	1.787.366	1.839.841
Øvrige erhverv	2.515.076	2.598.190	2.195.364	2.359.961
I alt erhverv	9.316.460	8.808.768	11.022.328	10.314.001
Private	15.941.273	14.298.227	14.131.611	12.678.433
I alt	25.295.781	23.137.106	25.157.746	23.000.578

	Koncernen		Banken	
	2015	2014	2015	2014
	1.000 kr.	1.000 kr.	1.000 kr.	1.000 kr.
Udlån og garantier fordelt på kundegrupper				
Private				
Udlån og garantier før nedskrivninger	17.475.040	15.400.582	15.665.378	13.781.660
Udlån og garantier efter nedskrivninger	16.804.896	14.700.783	14.999.053	13.086.610
Sikkerheder	8.913.834	8.278.155	7.229.023	6.744.698
Restancer	53.003	41.609	52.209	40.818
Endeligt tabt (afskrevet)	76.029	78.233	71.488	73.046
Erhverv				
Udlån og garantier før nedskrivninger	6.511.684	6.575.851	8.217.552	8.080.211
Udlån og garantier efter nedskrivninger	5.800.352	5.883.021	7.509.170	7.390.703
Sikkerheder	3.339.472	3.197.167	1.737.348	1.804.365
Restancer	28.278	32.101	19.709	30.674
Endeligt tabt (afskrevet)	20.293	90.173	19.156	88.762
Øvrige				
Udlån og garantier før nedskrivninger	1.309.057	1.160.675	1.274.816	1.138.708
Udlån og garantier efter nedskrivninger	1.244.122	1.146.591	1.209.920	1.124.629
Sikkerheder	542.762	816.201	510.472	795.424
Restancer	1.445	1.784	1.418	1.765
Endeligt tabt (afskrevet)	24	15	8	15
I alt				
Udlån og garantier før nedskrivninger	25.295.781	23.137.107	25.157.746	23.000.579
Udlån og garantier efter nedskrivninger	23.849.370	21.730.394	23.718.143	21.601.942
Sikkerheder	12.796.068	12.291.523	9.476.843	9.344.487
Restancer	82.726	75.494	73.336	73.257
Endeligt tabt (afskrevet)	96.346	168.421	90.652	161.823

Opdelingen i Private, Erhverv og Øvrige er baseret på bankens interne kundegruppering.

	Koncernen		Banken	
	2015 1.000 kr.	2014 1.000 kr.	2015 1.000 kr.	2014 1.000 kr.
Udlån i restance				
Værdi af sikkerheder for udlån i restance				
Ejendomme	669.615	612.874	669.615	612.874
Værdipapirer, obligationer, kontant indestående mv.	23.374	59.262	23.374	59.262
Biler	48.527	56.061	20.751	20.555
Kautions og garantier	2.613	2.688	2.613	2.688
Øvrige sikkerheder	11.287	91.569	605	40.147
I alt	755.416	822.453	716.958	735.526
Aldersfordeling for restancer				
1-30 dage	64.321	49.385	55.058	47.627
31-60 dage	3.205	8.530	3.106	8.185
61-90 dage	6.120	1.310	6.120	1.310
Over 90 dage	9.080	16.269	9.052	16.135
I alt restancer	82.726	75.494	73.336	73.257
Aldersfordeling for udlån i restance				
1-30 dage	1.201.087	1.446.151	1.163.419	1.364.109
31-60 dage	49.763	99.432	47.174	93.664
61-90 dage	30.340	14.675	30.340	14.675
Over 90 dage	48.641	71.664	48.613	70.783
I alt udlån i restance	1.329.831	1.631.922	1.289.546	1.543.231

Tabellen viser sum af udlån til amortiseret kostpris for kunder, der ultimo havde restance, og som ikke var individuelt nedskrevet. Sikkerhederne er opgjort til belåningsværdi og udgør max. kundens udlån til amortiseret kostpris. Restancer er sum af restancebeløbet. Udlån i restance er opgjort som debtors samlede udlån.

Koncentrationsrisiko

Koncernens forretningsstrategi i udlånsaktiviteten er overordnet koncentreret i tre områder: Private, Erhverv og Øvrige. Eksponeringer med kunder eller gruppe af indbyrdes forbundne kunder må efter fradrag for særlig sikre krav ikke overstige 25 pct. af kapitalgrundlaget i henhold til CRR, artikel 395. Der sker kvartalsvis indberetning til Finanstilsynet herom. Koncernen har ikke haft eksponeringer, som oversteg grænserne fastlagt i CRR, artikel 395.

Koncentrationsrisiko på store eksponeringer jf. CRR, artikel 392, der udgør 10 pct. eller mere af kapitalgrundlaget

	2015	2014	2015	2014
Kreditinstitutter				
Krediteksponering efter fradrag *)	0	511.769	0	511.769
Øvrige erhverv				
Krediteksponering efter fradrag	438.495	787.862	438.495	787.862
Antal store eksponeringer				
Kreditinstitutter før fradrag	5	8	5	8
Øvrige erhverv før fradrag	2	2	3	3
15-20 pct. af kapitalgrundlaget	0	787.862	0	787.862
10-15 pct. af kapitalgrundlaget	438.495	511.769	438.495	511.769
Summen af store eksponeringer, ekskl. kreditinstitutter i pct. af kapitalgrundlaget	11	18	11	17

	Koncernen		Banken	
	2015	2014	2015	2014
	1.000 kr.	1.000 kr.	1.000 kr.	1.000 kr.
Koncentration på koncernens samlede sikkerheder				
Private				
Ejendomme	6.750.729	6.266.376	6.750.729	6.266.376
Værdipapirer, obligationer, kontant indestående mv.	120.619	139.642	120.619	139.642
Biler	1.980.841	1.741.696	334.516	258.219
Kautions og garantier	2.395	6.003	2.395	6.003
Øvrige sikkerheder	59.250	124.438	20.764	74.458
I alt	8.913.834	8.278.155	7.229.023	6.744.698
Erhverv				
Ejendomme	1.256.772	818.414	1.256.772	818.414
Værdipapirer, obligationer, kontant indestående mv.	452.067	797.439	452.067	797.439
Biler	808.040	576.064	13.529	17.627
Kautions og garantier	8.157	16.034	8.157	16.034
Øvrige sikkerheder	814.436	989.216	6.823	154.851
I alt	3.339.472	3.197.167	1.737.348	1.804.365
Øvrige				
Ejendomme	268.222	124.496	268.222	124.496
Værdipapirer, obligationer, kontant indestående mv.	242.123	611.402	242.123	611.402
Biler	21.402	15.205	0	116
Kautions og garantier	127	847	127	847
Øvrige sikkerheder	10.888	64.251	0	58.563
I alt	542.762	816.201	510.472	795.424
I alt sikkerheder				
Ejendomme	8.275.723	7.209.286	8.275.723	7.209.286
Værdipapirer, obligationer, kontant indestående mv.	814.809	1.548.483	814.809	1.548.483
Biler	2.810.283	2.332.964	348.045	275.962
Kautions og garantier	10.679	22.884	10.679	22.884
Øvrige sikkerheder	884.574	1.177.905	27.587	287.872
I alt	12.796.068	12.291.523	9.476.843	9.344.487

Opdelingen i Private, Erhverv og Øvrige er baseret på bankens interne kundegrupperinger. Mere retvisende metode til gruppering af sikkerheder er taget i brug i banken 2015.

	Koncernen		Banken	
	2015 1.000 kr.	2014 1.000 kr.	2015 1.000 kr.	2014 1.000 kr.
Kreditkvalitet - Udlån før nedskrivning				
Kunder, der ikke er værdiforringede fordelt på primære forretningsområder				
Private				
Rating 1-5	8.199.891	7.668.359	6.408.098	6.059.645
Rating 6-8	4.956.399	4.376.063	4.956.399	4.376.063
Rating 9-11	657.481	807.667	657.481	807.667
I alt	13.813.771	12.852.089	12.021.978	11.243.375
Erhverv				
Rating 1-5	2.499.396	1.619.492	4.711.826	3.663.959
Rating 6-8	965.755	1.317.152	649.892	1.024.477
Rating 9-11	772.076	978.335	588.178	740.251
I alt	4.237.227	3.914.979	5.949.896	5.428.687
Øvrige				
Rating 1-5	851.107	669.203	832.690	657.240
Rating 6-8	165.066	74.944	152.454	68.251
Rating 9-11	29.633	44.160	26.623	40.849
I alt	1.045.806	788.307	1.011.767	766.340

Banken har ultimo marts 2015 indført en ny ratingmodel. Sammenligningstal for 2014 er skønsmæssigt tilpasset nye ratingklasser.

	Koncernen		Banken	
	2015 i pct.	2014 i pct.	2015 i pct.	2014 i pct.
Gennemsnitlig nedskrivningssats på kunder, der ikke er individuelt værdiforringede fordelt på primære forretningsområder				
Private				
Rating 1-5	0,307	0,580	0,392	0,720
Rating 6-8	0,741	1,557	0,741	1,557
Rating 9-11	1,331	1,888	1,331	1,888
Erhverv				
Rating 1-5	0,469	0,121	0,247	0,053
Rating 6-8	0,361	0,298	0,535	0,382
Rating 9-11	1,516	0,818	1,989	1,080
Øvrige				
	0,486	0,042	0,503	0,042

Kreditkvaliteten af udlån er vurderet med udgangspunkt i bankens ratingmodel og bankens model for koncernens/ bankens gruppevis nedskrivninger. Pr. ultimo marts 2015 blev en ny ratingmodel taget i brug. Ratingskalaen går fra 1 til 11, med rating 1 som den bedste og rating 11 som den dårligste. Sammenligningstal for 2014 er baseret på den gamle rating, der er tilpasset nye ratingklasser. Koncernens/bankens tabsprocenter, danner grundlaget for de gruppevis nedskrivninger evt. tillagt et kreditmæssigt skøn. Opdelingen i Private, Erhverv og Øvrige er baseret på bankens interne kunde grupperinger.

	Koncernen		Banken	
	2015	2014	2015	2014
	1.000 kr.	1.000 kr.	1.000 kr.	1.000 kr.
Årsager til individuel værdiforringelse på udlån				
Amortiseret kostpris udlån før nedskrivning				
Konkurs	87.068	108.840	84.028	107.502
Inkasso	334.360	348.580	333.069	344.349
Låntagere i økonomiske vanskeligheder	1.661.406	1.703.736	1.640.865	1.689.748
Amortiseret kostpris udlån før nedskrivning	2.082.834	2.161.156	2.057.962	2.141.599
Nedskrevet på udlån				
Konkurs	68.732	82.131	66.857	81.786
Inkasso	247.902	237.366	247.529	235.976
Låntagere i økonomiske vanskeligheder	992.078	924.596	987.619	919.143
Nedskrevet på udlån	1.308.712	1.244.093	1.302.005	1.236.905
Amortiseret kostpris udlån efter nedskrivning				
Sikkerheder	465.768	571.883	448.090	559.514
Blanco	308.354	345.180	307.867	345.180
Værdi af udlån, hvor der er indtruffet objektiv indikation for værdiforringelse, og hvor den regnskabsmæssige værdi er større end nul				
Individuelt vurderet				
Udlån til amortiseret kostpris før nedskrivning	1.824.023	1.812.343	1.800.939	1.795.873
Nedskrivning	1.049.901	895.280	1.044.982	891.179
Udlån til amortiseret kostpris efter nedskrivning	774.122	917.063	755.957	904.694
Gruppevist vurderet				
Udlån til amortiseret kostpris før nedskrivning	7.856.315	8.766.514	7.407.884	7.958.336
Nedskrivning	102.590	142.057	102.489	141.168
Udlån til amortiseret kostpris efter nedskrivning	7.753.725	8.624.457	7.305.395	7.817.168
I alt vurderet				
Udlån til amortiseret kostpris før nedskrivning	9.680.338	10.578.856	9.208.823	9.754.208
Nedskrivning	1.152.491	1.037.336	1.147.471	1.032.346
Udlån til amortiseret kostpris efter nedskrivning	8.527.847	9.541.520	8.061.352	8.721.862

	Koncernen		Banken	
	2015	2014	2015	2014
	1.000 kr.	1.000 kr.	1.000 kr.	1.000 kr.
Koncernen som leasinggiver				
Dattervirksomheden AL Finans A/S fungerer som leasinggiver inden for områderne biler, maskiner og materiel o. lign. Der tilbydes såvel finansielle som operationelle leasingkontrakter.				
Posten udlån til amortiseret kostpris indeholder finansielle leasingkontrakter.				
Nettoinvesteringer i finansielle leasingkontrakter				
Løbetid op til 1 år	229.426	108.873	0	0
Løbetid mellem 1 og 5 år	640.180	468.906	0	0
Løbetid over 5 år	10.205	4.718	0	0
I alt	879.811	582.497	0	0
Bruttoinvesteringer i finansielle leasingkontrakter				
Løbetid op til 1 år	234.724	111.758	0	0
Løbetid mellem 1 og 5 år	684.240	503.387	0	0
Løbetid over 5 år	11.841	5.368	0	0
I alt	930.805	620.513	0	0
Ikke indtjente finansieringsindtægter	50.994	38.016	0	0
Nedskrivning på finansielle leasingkontrakter	590	893	0	0
AL Finans A/S er leasinggiver i en række operationelle leasingkontrakter. Aftalerne omfatter primært driftsmidler og inventar, og aktiverne indregnes under posten maskiner og inventar.				
Operationelle leasing kontrakter				
Løbetid op til 1 år	34.938	21.679	0	0
Løbetid mellem 1 og 5 år	89.244	84.153	0	0
Løbetid over 5 år	198	1.631	0	0
I alt	124.380	107.463	0	0
Kreditrisiko på finansielle modparter				

Som led i handel med værdipapirer, valuta og afledte finansielle instrumenter samt betalingsformidling mv. opstår der eksponeringer mod finansielle modparter i form af afviklingsrisiko eller kreditrisiko.

Ledelsen bevilger lines på afviklingsrisiko og kreditrisiko mod finansielle modparter, og der tages i den forbindelse afsæt i den enkelte modparts risikoprofil, geografiske placering, rating, størrelse og soliditet. Risici og lines på finansielle modparter følges løbende.

Markedsrisiko

Arbejdernes Landsbank koncernen påtager sig løbende forskellige former for markedsrisici, hovedsagelig i form af rente-, aktiekurs- eller valutarisici samt værdipapirrelateret kreditrisici i form af investeringer i kreditobligationer.

Markedsrisiciene opstår dels som følge af serviceringen af kundebehov dels som følge af bankens disponeringer i finansielle instrumenter. Banken anvender herunder afledte finansielle instrumenter til at styre og justere markedsrisiciene.

Handel med aktier, obligationer, valuta og hermed relaterede afledte finansielle instrumenter er en del af bankens forretningsområder. Som en konsekvens heraf og ud fra ønsket om at udnytte udsvingene på de finansielle markeder påtager banken sig løbende markedsrisici.

Formålet med markedsrisikostyringen er at afbalancere den samlede markedsrisiko på aktiver og forpligtelser for herigennem at opnå en tilfredsstillende afvejning af afkast og risiko.

Rammer, målsætninger og strategier for bankens markedsrisiko er fastlagt i et delegeringssystem, hvor bankens bestyrelse fastsætter rammer for de samlede markedsrisici, som banken maksimalt må påtage sig.

Direktionen videregiver dele af risikorammerne til Likviditets- og Finansområdet. De øvrige rammer disponeres på baggrund af direktionens investeringsstrategiske overvejelser, som baseres på vurderinger af afkast i forhold til risiko i finansielle instrumenter samt under hensyntagen til bankens øvrige risici.

Markedsrisikoen styres på koncernniveau, og markedsrisiko i andre enheder i koncernen afdækkes løbende med moderselskabet.

Markedsrisikoovervågning

På baggrund af registreringer i bankens grundsystemer af de risikorelaterede instrumenter genereres daglige detaljerede risikoreporter, som tilgår bankens direktion og andre relevante personer. Banken har løbende fokus på risikoopgørelsernes kvalitet.

Intern Risikostyring og Kontrol, der er uafhængig af forretningsansvar og positionsstyring, kontrollerer, at de opgjorte risici overholder de udstukne rammer og den aktuelle strategi på området. Eventuelle overskridelser rapporteres til bestyrelse, direktion og til Risiko- og Balancestyreudvalget.

Rapportering til direktionen sker på daglig basis, og rapportering til bestyrelsen og til Balancestyre- og Risiko-udvalget sker på månedsbasis.

Renterisiko

Styringen af renterisikoen tager udgangspunkt i at opnå en afbalancering af renterisikoen på aktiver og forpligtelser. For visse af de fastforrentede aktiver og forpligtelser er renterisikoen, som led i risikostyringen, afdækket ved hjælp af afledte finansielle instrumenter som bl.a. futures, renteswaps, optioner og terminsforretninger.

Renterisikoen udtrykkes som risikoen for tab som følge af en generel parallelforskydning i markedsrenterne på ét procentpoint i samtlige valutaer. Ved opgørelse af renterisikoen på fastforrentede aktiver og forpligtelser anvendes varighedsintervaller.

Renterisikoen er fordelt inden for 7 varighedszoner. Til den daglige styring af renterisikoen opgøres renterisikoen efter Finanstilsynets retningslinjer. Overvågningen sker løbende, og der rapporteres på daglig basis om rammernes udnyttelse.

Renterisiko

	2015 1.000 kr.	2014 1.000 kr.
Fordelt efter forretningstyper		
Obligationer mv.	701.048	395.001
Afledte finansielle instrumenter	-769.479	-483.859
Pantebreve	57.763	31.510
Øvrige poster	-33.124	11.619
I alt	-43.792	-45.729
Fordelt efter valuta		
DKK	106.230	80.914
USD	-93.122	75.417
EUR	-63.781	-58.417
GBP	2.813	5.463
NOK	-5	923
CHF	2.569	590
SEK	1.505	220
Øvrige	-1	-5
I alt	-43.792	-45.729
Fordelt efter modificeret varighed (V)		
0 < V ≤ 3 mdr.	12.294	19.354
3 < V ≤ 6 mdr.	15.815	15.318
6 < V ≤ 9 mdr.	528	2.136
9 < V ≤ 12 mdr.	11.568	1.513
1 < V ≤ 2 år	4.203	32.482
2 < V ≤ 3,6 år	31.746	-13.730
3,6 år < V	-119.946	-102.802
I alt	-43.792	-45.729

En positiv renterisiko angiver et tab ved rentestigning og en gevinst ved et generelt rentefald. Den negative renterisiko netto på tværs af varighedszoner og valuta angiver således en gevinst på 44 mio. kr. ved en generel rentestigning på 1 procentpoint. Risiciene vurderes også løbende i forhold til bankens vurderinger af afkastmuligheder og risici.

Valutarisiko

Valutarisikoen styres ved i stort omfang at matche de finansielle aktiver i overensstemmelse med den valutamæssige fordeling af forpligtelserne. Derudover afdækkes valutarisikoen ved anvendelse af afledte finansielle instrumenter. Det er bankens investeringsstrategi kun at have begrænsede nettopositioner i fremmed valuta.

En for banken ugunstig bevægelse i EUR på 2 pct. og i øvrige valutaer på 10 pct. vil resultere i en negativ resultat- og egenkapitalpåvirkning før skat på 14,3 mio. kr. (2014: 24,4 mio. kr.).

Valutakursindikator 1 angiver den største sum af henholdsvis positioner i valutaer, hvor banken har et netto-tilgodehavende, og summen af positioner, hvor banken har nettogæld.

Valutaindikator 2 giver et mål for valutakursrisikoen, hvor der tages højde for, hvor meget de enkelte valutaer, der indgår, har svinget i forhold til danske kroner, beregnet ud fra de af Finanstilsynet meddelte varianser og korrelationer.

Valutarisiko

	2015	2014
Valutakursindikator 1 i 1.000 kr.	65.746	150.016
Valutakursindikator 1 i pct. af kernekapitalen	1,6	3,0
Valutakursindikator 2 i 1.000 kr.	1.583	2.313
Valutakursindikator 2 i pct. af kernekapitalen	0,0	0,1

Aktierisiko

Størrelsen af bankens aktierisiko fastsættes løbende ud fra bankens vurdering af den makroøkonomiske situation samt i forhold til enkeltsekskaber. Følsomheden over for generelle ændringer i aktiemarkedene er koncentreret om den forholdsvis beskedne del af aktiebeholdningen, som ligger i Handelsporteføljen. Beholdningen er spredt på så mange forskellige selskaber, at generelle fald i aktiemarkedene på 10 pct. vil medføre et kurstab i niveauet 51,3 mio. kr. (2014: 43,8 mio. kr.)

Anlægsbeholdningen er derimod mere specifikt påvirket af udviklingen i de konkrete selskaber, der ikke på tilsvarende måde kan antages at være påvirket af markedsudviklingen.

Aktiepositioner

	2015 1.000 kr.	2014 1.000 kr.
Handelsportefølje		
Noterede aktier	177.314	219.217
Unoterede aktier mv.	93.109	40.788
Derivater	242.194	178.220
I alt handelsportefølje	512.617	438.225
Anlægsbeholdning		
Unoterede aktier mv.	802.700	799.591
Noterede aktier mv.	10.736	6.737
Associerede virksomheder	841.046	763.290
I alt anlægsbeholdning	1.654.482	1.569.618
I alt	2.167.099	2.007.843

Værdipapirrelateret kreditrisiko

Som en del af bankens renterisiko indgår positionstagning i kreditobligationer, som indebærer et ekstra risikoelement i form af variationer i kreditrisikospændene, som kan være papirspecifikke eller udtryk for generelle ændringer i et bredt spekter af alle papirer. Kreditobligationer har fået en stigende vægt i bankens obligationsbeholdning som følge af attraktive priser i forhold til investering i eksempelvis statsobligationer. Dette har naturligvis samtidig medført en øget fokus på risikoovervågningen på området.

Kreditobligationer indgår i handelsbeholdningen og optages til dagsværdi i regnskabet.

Aktuelt er der investeret 1,8 mia. kr. svarende til 12 pct. af den samlede obligationsbeholdning i en meget diversificeret portefølje af virksomhedsobligationer, ekskl. pengeinstitutter. Rentefølsomheden udgør 54,6 mio. kr. hovedsagelig i DKK- og EUR-obligationer mod 70,3 mio. kr. ultimo 2014.

Investering i obligationer udstedt af pengeinstitutter udgør 2,6 mia. kr. (2014: 3,5 mia. kr.) og 17 pct. af bankens samlede obligationsportefølje (2014: 24 pct.). Rentefølsomheden udgør 83,4 mio. kr. (2014: 87,5 mio. kr.) – hovedsagelig i banker med rating på BBB+ eller bedre og med en hovedvægt i pengeinstitutter i EUR-obligationer.

Den samlede obligationsbeholdning ultimo 2015:

Obligationsbeholdningen

	2015	2014
Rating		
AAA	48%	37%
AA+, AA, AA-	5%	9%
A+, A, A-	19%	23%
BBB+	4%	8%
BBB	9%	7%
BBB-	4%	4%
Rating < BBB-	2%	2%
Ikke ratet	9%	10%
I alt	100%	100%
Fordelt på udstedere		
Stater	19%	8%
Realkredit	52%	58%
Pengeinstitutter	17%	24%
Øvrige virksomheder	12%	10%
I alt	100%	100%

Figur: Fordeling efter S&P's ratingklassifikation baseret på S&P's ratings eller ratings fra Moody omsat til tilsvarende ratings i S&P's klassifikation.

Råvarerisiko

Banken har ikke råvarepositioner ultimo 2015 og påtager sig kun i meget begrænset omfang sådanne risici.

Operational risiko

Kapitaldækningsreglerne pålægger kreditinstitutterne at kvantificere og indregne et beløb for operationelle risici ved kapitaldækningsopgørelsen. Koncernen anvender den såkaldte basisindikator metode, hvor der med baggrund i beregning af et gennemsnit af de seneste tre regnskabsårs nettoindtægter kvantificeres et beløb, som tillægges de risikovægtede poster, til dækning af bankens operationelle risici.

Der foretages en systematisk opsamling af hændelser af operationel karakter, som danner baggrund for en løbende rapportering af de tab og begivenheder, som vurderes at kunne henføres til operationelle risici. Med baggrund i rapporteringen foretages der en vurdering af, om forretningsgange etc. kan justeres og forbedres med henblik på at undgå eller minimere eventuelle operationelle risici, ligesom bankens forretningsgange løbende gennemgås og vurderes af såvel bankens compliance funktion som den interne og eksterne revision.

Et væsentligt område ved vurderingen af bankens operationelle risici er IT-forsyningen. Bankens IT-organisation og ledelse forholder sig løbende til IT-sikkerheden herunder til udarbejdede IT-katastrofeplaner, hvori der er fastsat krav til og niveauer for tilgængelighed og stabilitet for de af banken anvendte IT-systemer samt data. De opstillede krav gælder for såvel bankens interne IT-organisation samt bankens eksterne IT-leverandør, Bankernes EDB Central, BEC, som banken ejer sammen med en række andre pengeinstitutter.

Likviditetsrisiko

Likviditetsrisiko er en følge af et mismatch i balancen mellem løbetiden på aktiver og passiver. Bankens udlånsportefølje har generelt en længere varighed end finansieringsforretningerne, herunder indlån. Denne risiko afspejler sig i en risiko for ekstraudgifter, som følge af at banken skal betale mere for den likviditet, der skal anvendes til at dække betalingsforpligtelserne i en situation, hvor banken specifikt eller sektoren som helhed rammes af ekstraordinære forhold. Hovedparten af bankens likviditetsrisiko er i DKK, mens resten af risikoen er koncentreret i EUR, USD, CHF, SEK, GBP og NOK.

Bestyrelsen har i likviditetspolitikken fastlagt, at banken skal have en likviditetsmæssig overdækning på min. 100 pct. i forhold til de i lov om finansiel virksomhed § 152 angivne bestemmelser. Det er endvidere bankens politik, at likviditetsprognoserne, som udarbejdes mindst én gang månedligt, udviser en tilsvarende overdækning mindst 3 måneder frem, 3-6 måneder mindst en overdækning på 90 pct. og 6-12 måneder frem mindst en overdækning på 75 pct. I politikken er endvidere fastsat, at der arbejdes med stresstests af prognoserne. Likviditetsprognoserne tilgår Bestyrelsen månedligt og oftere, hvis det skulle blive påkrævet. I Likviditetspolitikken har bestyrelsen endvidere fastlagt overdækningsreglerne for LCR på 30 procentpoint i forhold til minimumskravene. Der vil i løbet af 2016 blive fastlagt principper for fremskrivning og stresstest på LCR-opgørelserne.

Banken har endvidere udarbejdet en likviditetsberedskabsplan, som angiver konkrete tiltag til forbedring af likviditeten og nedbringelse af risici herunder belåning eller salg af aktiver, som banken kan iværksætte, hvis likviditetsprognoserne ikke kan leve op til politikkerne. Beredskabsplanen skal endvidere overvejes aktiveret, hvis der sker væsentlige forringelser af likviditeten – også selv om målsætningerne til overdækningen er overholdt.

Balanceposter efter restløbetid - koncernen

	Anfordring	Til og med 3 mdr.	Over 3 mdr til og med 1 år	Over 1 år til og med 5 år	Over 5 år	I alt
	1.000 kr.	1.000 kr.	1.000 kr.	1.000 kr.	1.000 kr.	1.000 kr.
2015						
Aktiver						
Kassebeholdning og anfordrings- tilgodehavender hos centralbanker	757.142	0	0	0	0	757.142
Tilgodehavender hos kreditinstitutter	447.725	183.198	106	13.256	0	644.285
Udlån til amortiseret kostpris	354.937	1.895.749	3.226.188	9.378.586	4.912.875	19.768.335
Obligationer til dagsværdi	0	110.991	1.162.486	6.226.372	7.902.125	15.401.974
I alt	1.559.804	2.189.938	4.388.780	15.618.214	12.815.000	36.571.736
Passiver						
Gæld til kreditinstitutter og centralbanker	1.289.168	1.556.366	412.680	0	0	3.258.214
Indlån og anden gæld	27.874.475	1.848.300	21.483	211.612	806.366	30.762.236
Udstedte obligationer til amortiseret kostpris	0	0	250.000	0	0	250.000
I alt	29.163.643	3.404.666	684.163	211.612	806.366	34.270.450
Garantier	0	931.957	909.019	1.699.128	540.931	4.081.034
2014						
Aktiver						
Kassebeholdning og anfordrings- tilgodehavender hos centralbanker	426.082	0	0	0	0	426.082
Tilgodehavender hos kreditinstitutter	503.382	1.581.820	4.087	0	21.000	2.110.289
Udlån til amortiseret kostpris	640.173	1.663.609	3.537.100	6.804.714	5.684.785	18.330.380
Obligationer til dagsværdi	0	109.108	529.407	6.411.003	7.517.112	14.566.631
I alt	1.569.637	3.354.537	4.070.594	13.215.716	13.222.897	35.433.381
Passiver						
Gæld til kreditinstitutter og centralbanker	1.546.602	1.114.618	148.872	0	0	2.810.092
Indlån og anden gæld	25.806.728	1.398.543	162.148	229.227	975.168	28.571.814
Udstedte obligationer til amortiseret kostpris	0	12.158	0	250.000	0	262.158
I alt	27.353.330	2.525.319	311.020	479.227	975.168	31.644.064
Garantier	0	923.793	514.652	1.334.770	626.798	3.400.013

Balanceposter efter restløbetid - banken

	Anfordring 1.000 kr.	Til og med 3 mdr. 1.000 kr.	Over 3 mdr til og med 1 år 1.000 kr.	Over 1 år til og med 5 år 1.000 kr.	Over 5 år 1.000 kr.	I alt 1.000 kr.
2015						
Aktiver						
Kassebeholdning og anfordrings- tilgodehavender hos centralbanker	757.133	0	0	0	0	757.133
Tilgodehavender hos kreditinstitutter	447.725	183.165	3	13.000	0	643.893
Udlån til amortiseret kostpris	359.103	909.491	2.579.334	9.972.841	5.816.340	19.637.109
Obligationer til dagsværdi	0	110.991	1.162.486	6.226.372	7.902.125	15.401.974
I alt	1.563.961	1.203.647	3.741.823	16.212.213	13.718.465	36.440.110
Passiver						
Gæld til kreditinstitutter og centralbanker	1.289.168	1.556.366	412.680	0	0	3.258.214
Indlån og anden gæld	27.874.946	1.848.300	21.483	211.612	806.366	30.762.707
Udstedte obligationer til amortiseret kostpris	0	0	250.000	0	0	250.000
I alt	29.164.114	3.404.666	684.163	211.612	806.366	34.270.921
Garantier	0	931.957	909.019	1.699.128	540.931	4.081.034
2014						
Aktiver						
Kassebeholdning og anfordrings- tilgodehavender hos centralbanker	426.068	0	0	0	0	426.068
Tilgodehavender hos kreditinstitutter	503.382	1.581.728	4.036	0	21.000	2.110.146
Udlån til amortiseret kostpris	644.394	893.905	2.224.786	9.593.314	4.845.529	18.201.929
Obligationer til dagsværdi	0	109.108	529.407	6.411.003	7.517.112	14.566.631
I alt	1.573.844	2.584.742	2.758.229	16.004.317	12.383.641	35.304.773
Passiver						
Gæld til kreditinstitutter og centralbanker	1.546.602	1.114.618	148.872	0	0	2.810.092
Indlån og anden gæld	25.806.531	1.398.543	162.148	229.227	975.168	28.571.617
Udstedte obligationer til amortiseret kostpris	0	11.164	0	250.000	0	261.164
I alt	27.353.133	2.524.325	311.020	479.227	975.168	31.642.873
Garantier	0	923.793	514.652	1.334.770	626.798	3.400.013

Note	Koncernen		Banken	
	2015 1.000 kr.	2014 1.000 kr.	2015 1.000 kr.	2014 1.000 kr.
5 Kapital og solvens				
Transformation fra egenkapital til kapitalgrundlag				
Egenkapital	5.279.627	5.049.098	5.279.627	5.049.098
Foreslået udbytte	-30.000	-45.000	-30.000	-45.000
Immaterielle aktiver	-13.813	-28.977	-7.997	-13.602
Hybrid kernekapital inkl. skyldig rente	-848.999	-849.133	-848.999	-849.133
Fradrag for forsigtig værdiansættelse	-16.454	-15.457	-16.454	-15.457
Kapitalinstrumenter i finansielle enheder	-401.013	-69.305	-400.608	-68.800
Egentlig kernekapital	3.969.348	4.041.226	3.975.569	4.057.106
Hybrid kernekapital	829.000	828.950	829.000	828.950
Kapitalinstrumenter i finansielle enheder	-655.772	-357.189	-655.034	-354.643
Kernekapital	4.142.576	4.512.987	4.149.535	4.531.413
Supplerende kapital	0	0	0	0
Kapitalgrundlag	4.142.576	4.512.987	4.149.535	4.531.413
Kapitalkrav fra søjle I (8 pct.)	2.477.049	2.315.680	2.497.069	2.325.626
Risikoeksponeringer				
Poster med kreditrisiko	20.790.704	19.155.027	21.448.011	19.590.727
Poster med markedsrisiko	6.819.611	6.302.021	6.808.357	6.322.853
Poster med operationel risiko	3.352.794	3.488.946	2.957.000	3.156.740
Risikoeksponering i alt	30.963.109	28.945.994	31.213.368	29.070.320
Kapitalprocent	13,4	15,6	13,3	15,6

6 Segmentoplysninger for koncernen

Koncernens aktiviteter er koncentreret i Danmark med fokus på bankydelse til private kunder, små og mellemstore virksomheder samt foreninger mv. Bankydelse tilbydes i hele filialnettet og i bankens tilknyttede virksomhed AL Finans på tværs af kundetyper. Afkastet af disse aktiviteter er udtrykt i basisresultatet, jf. modellen på side 6 i årsrapporten. Aktiviteter under basisresultatet er dog afhængig af bankens beholdningsaktiviteter, hvor dels bankens likviditet sikres, men også hvor bankens strategiske sektoraktier hører under. Den regelmæssige driftsrapportering til direktionen indeholder de oplysninger og det aggregeringsniveau, der fremgår af modellen. Det vurderes på baggrund heraf, at koncernen kun har et driftssegment, som omfatter basisresultat og beholdningsresultat under ét.

Note	Koncernen		Banken	
	2015 1.000 kr.	2014 1.000 kr.	2015 1.000 kr.	2014 1.000 kr.
7 Renteindtægter				
Tilgodehavender hos kreditinstitutter og centralbanker	-2.832	1.769	-2.847	1.758
Udlån til amortiseret kostpris	1.252.393	1.244.623	1.140.292	1.130.525
Renter af nedskrevne engagementer	-122.164	-64.917	-122.164	-64.917
Obligationer	296.942	279.487	296.942	279.487
Afledte finansielle instrumenter				
Valutakontrakter	-26.654	-16.661	-26.654	-16.661
Rentekontrakter	-31.991	-14.393	-30.431	-10.727
I alt afledte finansielle instrumenter	-58.645	-31.054	-57.085	-27.388
Øvrige renteindtægter	302	0	504	943
I alt renteindtægter	1.365.996	1.429.908	1.255.642	1.320.408
Heraf udgør reverseforretninger ført under				
Tilgodehavender hos kreditinstitutter og centralbanker	-5.553	-1.292	-5.553	-1.292
Udlån og andre tilgodehavender	-249	308	-249	308
Negative renteindtægter opstået som følge af negative rentesatser er modregnet under de respektive renteindtægtsposter. Negative renteindtægter hidrører primært fra reverseforretninger				
8 Renteudgifter				
Gæld til kreditinstitutter og centralbanker	-639	-6.436	-639	-6.436
Indlån og anden gæld	-106.017	-218.804	-105.849	-218.625
Udstedte obligationer	-6.212	-7.089	-6.212	-7.069
Efterstillede kapitalindskud	0	-28.656	0	-28.656
Øvrige renteudgifter	-88	-91	-88	-91
I alt renteudgifter	-112.956	-261.076	-112.788	-260.877
Heraf udgør repoforretninger ført under				
Gæld til kreditinstitutter og centralbanker	-1.304	-42	-1.304	-42
Positive renteudgifter opstået som følge af negative rentesatser er modregnet under de respektive renteudgiftsposter. Positive renteudgifter hidrører primært fra repoforretninger				
9 Gebyrer og provisionsindtægter				
Værdipapirhandel og depoter	115.042	103.771	115.042	103.771
Betalingsformidling	99.707	95.800	99.707	95.800
Lånesagsgebyrer	206.203	174.660	191.702	159.853
Garantiprovision	40.476	28.062	40.624	28.220
Øvrige gebyrer og provisioner	105.980	101.875	68.834	64.259
I alt gebyrer og provisionsindtægter	567.408	504.168	515.909	451.903
10 Kursreguleringer				
Obligationer	-173.877	385.728	-173.877	385.728
Aktier mv.	39.088	77.547	39.088	77.547
Investerings ejendomme	0	2.153	0	2.153
Valuta	12.187	14.308	12.290	14.351
Afledte finansielle instrumenter				
Valutakontrakter	-240	1.119	-240	1.119
Rentekontrakter	-116.921	-457.706	-117.497	-460.136
Aktiekontrakter	602	-1.685	602	-1.685
I alt afledte finansielle instrumenter	-116.559	-458.272	-117.135	-460.702
Aktiver tilknyttet puljeordninger	31.103	60.290	31.103	60.290
Indlån i puljeordninger	-31.103	-60.290	-31.103	-60.290
Øvrige aktiver	-1.381	3.671	-1.381	3.671
I alt kursreguleringer	-240.542	25.135	-241.015	22.748

Note	Koncernen		Banken	
	2015 1.000 kr.	2014 1.000 kr.	2015 1.000 kr.	2014 1.000 kr.
11 Udgifter til personale og administration				
Lønninger og vederlag til bestyrelse, direktion og repræsentantskab				
Direktion	-6.019	-5.864	-5.999	-5.844
Bestyrelse	-1.975	-1.897	-1.975	-1.897
Repræsentantskab	-535	-524	-535	-524
I alt	-8.529	-8.285	-8.509	-8.265
Personaleudgifter				
Lønninger	-583.133	-583.284	-535.920	-532.941
Pensioner	-65.010	-63.371	-60.161	-58.405
Udgifter til social sikring	-4.886	-6.073	-4.532	-5.684
Lønsumsafgift	-67.389	-75.027	-63.520	-71.908
I alt	-720.222	-727.755	-663.937	-668.938
Øvrige administrationsudgifter	-466.308	-441.534	-439.068	-417.141
I alt udgifter til personale og administration	-1.195.059	-1.177.574	-1.111.514	-1.094.344
Direktionens løn, pensions- og fratrædelsesvilkår mv.				
Antal personer i perioden	2	2	2	2
Fast løn	-4.930	-4.780	-4.910	-4.760
Variabel løn	0	0	0	0
Pensionsordning (bidragsbaseret)	-1.089	-1.084	-1.089	-1.084
I alt	-6.019	-5.864	-5.999	-5.844
Direktionen er ikke omfattet af incitamentsprogrammer. Direktionen har et opsigelsesvarsel på 24 måneder. Der er fuld fradragret for direktionens gager.				
Bestyrelsens løn- og pensionsvilkår				
Antal bestyrelsesmedlemmer	12	12	12	12
Fast løn	-1.975	-1.897	-1.975	-1.897
Variabel løn	0	0	0	0
Pensionsordning (bidragsbaseret)	0	0	0	0
I alt	-1.975	-1.897	-1.975	-1.897
Løn- og pensionsvilkår for personer udover direktionen, hvis aktiviteter har væsentlig indflydelse på virksomhedens risikoprofil (Risk Takers)				
Antal personer i perioden	23	18	19	17
Fast løn	-26.889	-26.459	-22.588	-24.690
Variabel løn	-680	-607	-571	-607
Pensionsordning (bidragsbaseret)	-2.582	-2.222	-2.191	-2.089
I alt	-30.151	-29.288	-25.350	-27.386
Aflønningspolitik				
Oplysninger om aflønningspolitik og -praksis fremgår af koncernrisikoreport .				
Antal beskæftigede				
Det gennemsnitlige antal beskæftigede i regnskabsåret omregnet til heltidsbeskæftigede	1.075	1.082	999	1.006
Revisionshonorar				
Samlet honorar til den generalforsamlingsvalgte revisionsvirksomhed, der udfører den lovpligtige revision				
Lovpligtig revision af årsregnskab	-1.084	-898	-988	-705
Andre ydelser	-245	-357	-194	-188
I alt	-1.329	-1.255	-1.182	-893
12 Andre driftsudgifter				
Udgifter til Garantifonden for Indskydere og Investorer mv.	-48.114	-44.602	-48.114	-44.602
Udgifter til drift af bankens ejendomme	-43.146	-45.305	-43.146	-45.305
Øvrige driftsudgifter	-6.752	-6.846	-6.752	-6.846
I alt andre driftsudgifter	-98.012	-96.753	-98.012	-96.753

Note	Koncernen		Banken		
	2015 1.000 kr.	2014 1.000 kr.	2015 1.000 kr.	2014 1.000 kr.	
13	Nedskrivninger på udlån og hensættelser på garantier mv.				
	Nedskrivninger og hensættelser				
	Nedskrivninger og hensættelser, primo	1.434.077	1.300.816	1.426.000	1.292.739
	Nedskrivninger og hensættelser i året	432.420	576.175	422.433	562.774
	Tilbageførsel af nedskrivninger og hensættelser i året	-340.543	-383.446	-331.689	-372.903
	Endelig tabt (afskrevet) tidligere nedskrevet	-74.933	-124.385	-72.530	-121.527
	Renteregulering	39.395	64.917	39.395	64.917
	I alt nedskrivninger og hensættelser ultimo	1.490.416	1.434.077	1.483.609	1.426.000
	Nedskrivninger på udlån mv. ultimo	1.411.301	1.386.150	1.404.494	1.378.073
	Hensættelser på garantier mv. ultimo	35.109	20.563	35.109	20.563
	Nedskrivninger/hensættelser på øvrige poster ultimo	44.006	27.364	44.006	27.364
	I alt nedskrivninger og hensættelser ultimo	1.490.416	1.434.077	1.483.609	1.426.000
	Nettopåvirkning indregnet i resultatopgørelsen				
	Netto nedskrivninger og hensættelser i året	-91.877	-192.729	-90.744	-189.871
	Tabt, ikke tidligere nedskrevet	-24.084	-47.649	-20.792	-43.910
	Indgået på tidligere afskrevne fordringer	13.061	10.027	12.545	9.493
	I alt nettopåvirkning indregnet i resultatopgørelsen	-102.900	-230.351	-98.991	-224.288
	Individuelle nedskrivninger på udlån				
	Individuelle nedskrivninger på udlån, primo	1.244.093	1.188.504	1.236.905	1.180.457
	Nedskrivninger i året	341.874	473.104	332.045	465.467
	Tilbageførsel af nedskrivninger i året	-238.365	-353.193	-230.457	-347.555
	Endelig tabt (afskrevet) tidligere nedskrevet	-74.933	-124.385	-72.530	-121.527
	Renteregulering	36.042	60.063	36.042	60.063
	I alt individuelle nedskrivninger på udlån ultimo	1.308.711	1.244.093	1.302.005	1.236.905
	Individuelle hensættelser på garantier mv.				
	Individuelle hensættelser på garantier primo	13.329	9.076	13.329	9.076
	Hensættelser i året	14.114	9.546	14.114	9.546
	Tilbageførsel af hensættelser i året	-4.144	-5.293	-4.144	-5.293
	Endelig tabt (afskrevet) tidligere hensat	0	0	0	0
	I alt individuelle hensættelser på garantier mv. ultimo	23.299	13.329	23.299	13.329
	Individuelle nedskrivninger på kreditinstitutter				
	Nedskrevet primo året	17.200	17.252	17.200	17.252
	Nedskrivninger i året	10.803	0	10.803	0
	Tilbageførsel af nedskrivninger i året	0	-52	0	-52
	I alt nedskrivninger på kreditinstitutter ultimo	28.003	17.200	28.003	17.200
	Individuelle hensættelser på øvrige poster				
	Hensat primo året	10.164	304	10.164	304
	Hensættelser i året	7.358	10.164	7.358	10.164
	Tilbageførsel af hensættelser i året	-1.519	-304	-1.519	-304
	I alt hensættelser på øvrige poster ultimo	16.003	10.164	16.003	10.164
	Gruppevise nedskrivninger på udlån				
	Gruppevise nedskrivninger på udlån, primo	142.057	77.245	141.168	77.215
	Nedskrivninger i året	52.057	81.456	51.899	75.692
	Tilbageførsel af nedskrivninger i året	-94.877	-21.498	-93.931	-16.593
	Renteregulering	3.353	4.854	3.353	4.854
	I alt gruppevise nedskrivninger på udlån ultimo	102.590	142.057	102.489	141.168
	Gruppevise hensættelser på garantier mv.				
	Gruppevise hensættelser på garantier primo	7.234	8.435	7.234	8.435
	Hensættelser i året	6.214	1.905	6.214	1.905
	Tilbageførsel af hensættelser i året	-1.638	-3.106	-1.638	-3.106
	I alt gruppevise hensættelser på garantier mv. ultimo	11.810	7.234	11.810	7.234

Note	Koncernen		Banken	
	2015 1.000 kr.	2014 1.000 kr.	2015 1.000 kr.	2014 1.000 kr.
14 Skat				
Skat relateret til årets resultat				
Beregnet skat af årets indkomst	-49.045	-37.856	-36.816	-17.532
Ændring i udskudt skat vedrørende indkomståret	-2.826	-253	-1.994	-5.391
Ændring i selskabsskatteprocent	20	-222	-404	-774
Reguleringer vedrørende tidligere år	6.392	364	6.410	17
I alt skat relateret til årets resultat	-45.459	-37.967	-32.804	-23.680
Skat relateret til bevægelser på egenkapitalen	15.775	9.280	15.775	9.280
I alt skat	-29.684	-28.687	-17.029	-14.400
Skat relateret til årets resultat fordelt på typer				
Beregnet skat af årets resultat før skat med 23,5 pct. (24,5 pct. i 2014)	-93.284	-81.571	-90.310	-78.071
Skattemæssig værdi af ikke fradragsberettigede udgifter	-10.889	-4.377	-8.419	-1.794
Skattemæssig værdi af resultat i associerede virksomheder	24.069	28.272	24.069	28.272
Skattemæssig værdi af ikke skattepligtige gevinster	28.234	19.567	35.850	28.670
Ændring i selskabsskatteprocent	20	-222	-404	-774
Regulering vedrørende tidligere år	6.392	364	6.410	17
I alt skat relateret til årets resultat	-45.459	-37.967	-32.804	-23.680
15 Tilgodehavender hos kreditinstitutter og centralbanker				
Tilgodehavender hos kreditinstitutter	644.285	2.110.289	643.893	2.110.146
I alt tilgodehavender hos kreditinstitutter og centralbanker	644.285	2.110.289	643.893	2.110.146
16 Obligationer til dagsværdi				
Statsobligationer	3.032.795	1.090.389	3.032.795	1.090.389
Realkreditobligationer	8.010.260	8.506.708	8.010.260	8.506.708
Øvrige obligationer	4.358.919	4.969.534	4.358.919	4.969.534
I alt obligationer til dagsværdi	15.401.974	14.566.631	15.401.974	14.566.631
Til sikkerhed deponeret hos Danmarks Nationalbank, clearingscentraler mv.				
Kursværdi af obligationer	3.780.575	3.962.853	3.780.575	3.962.853
Heraf overskydende sikkerhed	2.881.020	3.962.853	2.881.020	3.962.853
17 Kapitalandele i associerede virksomheder				
Kostpris primo	150.512	150.512	150.512	150.512
Kostpris ultimo	0	0	0	0
	150.512	150.512	150.512	150.512
Op- og nedskrivninger primo	612.778	569.405	612.778	569.405
Resultat*	102.421	115.396	102.421	115.369
Udbytte*	-24.665	-16.518	-24.665	-16.518
Anden afgang**	0	-55.505	0	-55.505
Op- og nedskrivninger ultimo	690.534	612.778	690.534	612.778
Regnskabsmæssig værdi ultimo	841.046	763.290	841.046	763.290
*) Resultatet for 2015 er indregnet på basis af resultatet i de associerede virksomheder for perioden 1/10 2014 - 30/9 2015 (2014: for perioden 1/10 2013 - 30/9 2014). Der henvises til note 41 for specificerede oplysninger om associerede virksomheder.				
***) Bankens ejerandel af Bankens EDB Central BEC er reduceret til under 20 pct. i forbindelse med en udvidelse af ejerkredsen i BEC i 2014. Ejerandelen i BEC er herefter klassificeret under regnskabsposten „aktier mv.“.				
18 Aktiver tilknyttet puljeordninger				
Kontantindestående	92.844	75.139	92.844	75.139
Indeksobligationer	0	0	0	0
Øvrige obligationer	762.249	520.965	762.249	520.965
Investeringsforeningsandele	541.905	372.642	541.905	372.642
Øvrige aktier mv.	154.743	100.174	154.743	100.174
I alt puljeaktiver	1.551.741	1.068.920	1.551.741	1.068.920

Note	Koncernen		Banken	
	2015 1.000 kr.	2014 1.000 kr.	2015 1.000 kr.	2014 1.000 kr.
19 Grunde og bygninger				
Investeringsjendomme				
Dagsværdi primo	0	55.332	0	55.332
Tilgang i årets løb	0	26.886	0	26.886
Anden afgang	0	-84.371	0	-84.371
Årets værdiregulering til dagsværdi	0	2.153	0	2.153
I alt dagsværdi ultimo	0	0	0	0
Lejeindtægter	0	1.483	0	1.483
Driftsudgifter	0	-2.786	0	-2.786
Banken har i 2014 etableret filialdrift i ejendommen på Gl. Kongevej/Værnedamsvej, der som konsekvens heraf efterfølgende er klassificeret som domicilejendom.				
Domicilejendomme				
Omvurderet værdi primo	836.202	690.993	836.202	690.993
Tilgang i årets løb	1.611	28.545	1.611	28.545
Anden tilgang	18.819	84.371	18.819	84.371
Afgang i årets løb	-3.556	-23.419	-3.556	-23.419
Afskrivninger	-5.054	-3.617	-5.054	-3.617
Værdiændringer, indregnet i anden totalindkomst	42.648	64.224	42.648	64.224
Værdiændringer, indregnet i resultatopgørelsen	10.505	-4.895	10.505	-4.895
I alt omvurderet værdi ultimo	901.175	836.202	901.175	836.202
Domicilejendomme måles til omvurderet værdi (ikke observerbare input). I målingen indgår lejeindtægter og driftsudgifter samt et afkastkrav i niveauet 2,95 - 7,95 pct, som fastsættes ud fra renteniveauet og ejendommens beliggenhed. En forøgelse af afkastkravet med 0,5 procentpoint vil alt andet lige reducere dagsværdien med ca. 99 mio. kr.				
20 Øvrige materielle aktiver				
Kostpris primo	308.388	295.039	123.987	103.161
Tilgang i årets løb, herunder forbedringer	102.663	93.339	13.648	25.047
Afgang i årets løb	-64.693	-79.990	-2.863	-4.221
Anden afgang	-21.822	0	-21.822	0
I alt kostpris ultimo	324.536	308.388	112.950	123.987
Af- og nedskrivninger primo	108.260	105.202	35.445	27.249
Afgang i årets løb	-38.547	-49.619	-2.849	-2.673
Anden afgang	-3.003	0	-3.003	0
Årets afskrivninger	59.362	52.677	14.300	10.869
I alt af- og nedskrivninger ultimo	126.072	108.260	43.893	35.445
I alt øvrige materielle aktiver	198.464	200.128	69.057	88.542
Årets straksafskrivninger	576	226	576	226

Note	Koncernen		Banken		
	2015 1.000 kr.	2014 1.000 kr.	2015 1.000 kr.	2014 1.000 kr.	
21	Immaterielle aktiver				
	Kostpris primo	67.884	62.744	28.026	28.026
	Tilgang i årets løb	1.018	5.140	0	0
	Afgang i årets løb	4.605	0	0	0
	I alt kostpris ultimo	64.297	67.884	28.026	28.026
	Af- og nedskrivninger primo	38.907	18.850	14.424	3.688
	Afgang i årets løb	712	0	0	0
	Årets afskrivninger	12.289	14.927	5.605	5.606
	Årets nedskrivninger *)	0	5.130	0	5.130
	I alt af- og nedskrivninger ultimo	50.484	38.907	20.029	14.424
	I alt immaterielle aktiver	13.813	28.977	7.997	13.602
* Bankens impairmenttest ultimo 2014 af overtagne kundelister fra Østjydsk Bank har resulteret i nedskrivning på 5,1 mio. kr.					
22	Andre aktiver				
	Positiv markedsværdi af afledte finansielle instrumenter og spotforretninger	157.093	49.516	157.093	50.650
	Tilgodehavende renter og provisioner	160.877	134.946	160.747	134.795
	Kapitalindskud i Foreningen Bankernes EDB Central	339.078	315.800	339.078	315.800
	Øvrige aktiver	195.921	168.592	129.382	136.781
	I alt andre aktiver	852.969	668.854	786.300	638.026
23	Udskudte skatteaktiver og skatteforpligtelser				
	+ = skatteaktiver - = skatteforpligtelser				
	Udskudt skat primo	7.345	5.811	24.055	28.558
	Ændringer i udskudt skat	-2.948	1.534	-2.523	-4.503
	I alt udskudt skat ultimo	4.397	7.345	21.532	24.055
	Udskudt skat fordelt på typer				
	Materielle aktiver	-20.746	-17.236	-1.739	-526
	Udlån	10.596	9.356	10.596	9.356
	Medarbejderforpligtelser	7.899	8.994	7.899	8.994
	Øvrige	6.648	6.231	4.776	6.231
	I alt udskudt skat ultimo	4.397	7.345	21.532	24.055
Banken har netto udskudte skatteaktiver på ejendomme, som dog ikke er indregnet, da aktiverne ikke kan udnyttes på andre typer udskudte skattepassiver, og dermed ikke forventes realiseret.					
24	Gæld til kreditinstitutter og centralbanker				
	Gæld til kreditinstitutter	3.258.214	2.810.092	3.258.214	2.810.092
	I alt gæld til kreditinstitutter og centralbanker	3.258.214	2.810.092	3.258.214	2.810.092
25	Indlån og anden gæld				
	På anfordring	27.874.475	26.106.364	27.874.946	26.106.167
	Med opsigelsesvarsel	1.234.505	248.926	1.234.505	248.926
	Tidsindskud	14.290	321.592	14.290	321.592
	Særlige indlånsformer	1.638.966	1.894.932	1.638.966	1.894.932
	I alt indlån og anden gæld	30.762.236	28.571.814	30.762.707	28.571.617

Note	Koncernen		Banken	
	2015 1.000 kr.	2014 1.000 kr.	2015 1.000 kr.	2014 1.000 kr.
26	Udstedte obligationer til amortiseret kostpris			
Obligationer noteret på Irish Stock Exchange	250.000	250.000	250.000	250.000
Øvrige obligationer	0	12.158	0	11.164
I alt udstedte obligationer til amortiseret kostpris	250.000	262.158	250.000	261.164
27	Andre passiver			
Negativ markedsværdi af afledte finansielle instrumenter og spotforretninger	188.926	227.108	188.926	227.108
Skyldige renter og provisioner	9.640	34.137	9.640	34.137
Øvrige passiver	457.986	419.016	365.446	366.078
I alt andre passiver	656.552	680.261	564.012	627.323
28	Hensatte forpligtelser			
Hensættelser til tab på garantier				
Hensat primo året	20.563	17.512	20.563	17.512
Hensættelser i året	20.328	11.451	20.328	11.451
Tilbageførte hensættelser i året	-5.782	-8.400	-5.782	-8.400
Endelig tabt i året	0	0	0	0
I alt hensat ultimo	35.109	20.563	35.109	20.563
Andre hensatte forpligtelser				
Hensat primo året	74.217	63.824	74.217	63.743
Hensættelser i året	6.958	11.374	6.958	11.374
Tilbageførte hensættelser i året	-1.144	-981	-1.144	-900
I alt hensat ultimo	80.031	74.217	80.031	74.217
I alt hensatte forpligtelser ultimo	115.140	94.780	115.140	94.780

Note	Banken	
	2015 1.000 kr.	2014 1.000 kr.
29	Aktiekapital	
Aktiekapital i nominal værdi	300.000	300.000
Aktiekapitalens sammensætning		
Stykstørrelse, nominelt kr.	Antal stk.	Antal stk.
1.000	300.000	300.000

Følgende af bankens aktionærer besidder aktier, hvis samlede pålydende værdi udgør mindst 5 pct. af aktiekapitalen:

- Dansk Metal, Nyropsgade 38, 1780 København V
- FOA - Fag og Arbejde, Staunings Plads 1-3, 1790 København V
- Fagligt Fælles Forbund - 3F, Kampmannsgade 4, 1790 København V
- HK/Danmark, Weidekampsgade 8, 0900 København C
- Fødevareforbundet NNF, C. F. Richs Vej 103, 2000 Frederiksberg

Fagligt Fælles Forbund - 3F besidder aktier, hvis samlede pålydende værdi udgør mindst 20 pct. af aktiekapitalen.

Note	Banken	
	2015 1.000 kr.	2014 1.000 kr.
30 Hybrid kernekapital		
Variabel rente, uendelig løbetid, kan førtidsindfries 23.05.2018		
Nominal værdi	400.000	399.950
Skyldig rente	2.942	3.126
I alt	402.942	403.076
Variabel rente, uendelig løbetid, kan førtidsindfries 22.01.2021		
Nominal værdi	429.000	429.000
Skyldig rente	17.057	17.057
I alt	446.057	446.057
I alt Hybrid kernekapital	848.999	849.133
Hybrid kernekapital som medregnes ved opgørelse af Kernekapitalen/Kapitalgrundlaget	829.000	828.950
Omkostninger til låneoptagelse	0	121

Note	Koncernen		Banken	
	2015 1.000 kr.	2014 1.000 kr.	2015 1.000 kr.	2014 1.000 kr.
31 Eventualforpligtelser				
Garantier				
Finansgarantier	1.606.344	1.401.199	1.606.344	1.401.199
Tilbagegarantier for realkreditlån	946.895	360.114	946.895	360.114
Tinglysnings- og konverteringsgarantier	11.948	55.343	11.948	55.343
Garantistillelse for tilknyttede virksomheder	0	0	35.200	35.200
Øvrige garantier	1.515.847	1.583.357	1.480.647	1.548.157
I alt garantier	4.081.034	3.400.013	4.081.034	3.400.013
Andre eventualforpligtelser				
Uigenkaldelige kredittilsagn under 1 år	726.614	938.761	0	200.000
Ikke udnyttede pensionstilsagn	23.200	23.700	23.200	23.700
Øvrige eventualforpligtelser	220.190	7.978	220.190	7.978
I alt andre eventualforpligtelser	970.004	970.439	243.390	231.678
I alt eventualforpligtelser	5.051.038	4.370.452	4.324.424	3.631.691

Banken er part i forskellige retssager og tvister. Sagerne vurderes løbende, og der foretages de nødvendige hensættelser i overensstemmelse med en vurdering af risikoen for tab. De verserende retssager forventes ikke at få indflydelse på koncernens økonomiske stilling. Totalkreditlån formidlet af banken fra 2007 er omfattet af en aftalt modregningsret i fremtidige løbende provisioner, som Totalkredit kan gøre gældende i tilfælde af tabskonstatering på de formidlede lån. Bankens forventer ikke, at denne modregningsret vil få væsentlig indflydelse på bankens finansielle stilling.

Indskuddet i den lovpligtige Indskydergarantiordning er med årets bidrag på 46 mio. kr. Det medfører, at formuen opfylder kravet på 0,8 pct. af de samlede dækkede nettoindlån, hvorfor sektoren ikke forventes at skulle bidrage yderligere. Deltagelse i den lovpligtige afviklingsfinansieringsordning (afviklingsformue) medfører, at sektoren årligt betaler et bidrag på 0,7 mia. kr. (i 2015 dog kun 0,35 mia. kr.), indtil afviklingsformuen udgør ca. 7,0 mia. kr. Bidraget for 2015 er et a conto beløb, som kan justeres i såvel opad- og nedadgående retning, såfremt forhold tilsliger dette.

Arbejdernes Landsbank er sambeskattet med alle enheder i koncernen og hæfter solidarisk for disses danske selskabsskatter og kildeskatter mv. Arbejdernes Landsbank er fællesregistreret for lønsumsafgift og moms med alle selskaber i koncernen og hæfter solidarisk for afregning heraf. Bankens medlemskab af BEC medfører, at banken ved en eventuel udtræden er forpligtet til betaling af en udtrædelsesgodtgørelse.

Note	Koncernen		Banken		
	2015 1.000 kr.	2014 1.000 kr.	2015 1.000 kr.	2014 1.000 kr.	
32	Regnskabsmæssig sikring				
	Aktiver afdækket med rentekontrakter				
	Udlån				
	Amortiseret kostpris	45.446	45.674	45.446	45.674
	Regnskabsmæssig værdiændring, primo	12.678	9.007	12.678	9.007
	Værdiændring i året	-1.332	3.671	-1.332	3.671
	Regnskabsmæssig værdiændring, ultimo	11.346	12.678	11.346	12.678
	Regnskabsmæssig værdi	56.792	58.352	56.792	58.352
	Rentekontrakter				
	Nominal værdi (hovedstol)	45.067	45.332	45.067	45.332
	Regnskabsmæssig værdi af afdækningsbenet	56.117	58.699	56.117	58.699
	Banken anvender reglerne for regnskabsmæssig sikring af dagsværdier. De anvendte sikringsinstrumenter består typisk af renteswaps, der anvendes til at sikre mod ændringer i dagsværdier på fastforrentede udlån som følge af ændringer i basisrenten (swaprenten). Det er alene swaprenten, der sikres, og dermed ikke kreditmarginale eller lignende. Ændringer i dagsværdien af de sikrede instrumenter, som kan henføres til den sikrede renterisiko, reguleres i den bogførte værdi af den sikrede regnskabspost og indregnes i resultatopgørelsen. Ændringer i dagsværdien af sikringsinstrumenter indregnes ligeledes i resultatopgørelsen.				
33	Repo-/reverseforretninger				
	Af nedenstående aktivposter udgør reverseforretninger				
	Tilgodehavender hos kreditinstitutter og centralbanker	183.165	1.582.047	183.165	1.582.047
	Udlån	111.013	138.718	111.013	138.718
	Af nedenstående passivposter udgør repo-forretninger				
	Gæld til kreditinstitutter og centralbanker	1.609.983	588.637	1.609.983	588.637
	Obligationer købt som led i reverse-forretninger				
	Obligationer til dagsværdi	297.497	1.723.569	297.497	1.723.569
	Obligationer solgt som led i repo-forretninger				
	Obligationer til dagsværdi	1.644.048	587.168	1.644.048	587.168

Note	Nominal værdi 1.000 kr.	Netto markedsværdi 1.000 kr.	Positiv markedsværdi 1.000 kr.	Negativ markedsværdi 1.000 kr.
34 Afledte finansielle instrumenter og spotforretninger Koncernen - 2015				
Valutakontrakter				
Spotforretninger, køb	33.498	-142	4	146
Spotforretninger, salg	14.078	47	56	9
Terminer/futures, køb	85.328	233	469	236
Terminer/futures, salg	6.142.058	13.781	21.299	7.518
Optioner, erhvervede	130.594	64	64	0
Valutaswaps	3.900	0	0	0
Rentekontrakter				
Spotforretninger, køb	908.617	-16.108	257	16.365
Spotforretninger, salg	876.993	16.157	16.350	193
Terminer/futures, køb	1.484.312	-366	2.309	2.675
Terminer/futures, salg	4.320.956	69.340	69.636	296
Swaptioner	0	0	0	0
Renteswaps	8.074.298	-114.842	46.062	160.904
Aktiekontrakter				
Spotforretninger, køb	21.677	238	411	173
Spotforretninger, salg	22.253	-235	176	411
Optioner, udstedte	0	0	0	0
I alt		-31.833	157.093	188.926
Afledte finansielle instrumenter og spotforretninger Koncernen - 2014				
Valutakontrakter				
Spotforretninger, køb	95.787	208	231	23
Spotforretninger, salg	83.626	40	143	103
Terminer/futures, køb	141.082	2.211	2.291	80
Terminer/futures, salg	8.292.239	-24.378	1.116	25.494
Optioner, erhvervede	180.879	-8	31	39
Valutaswaps	18.900	0	0	0
Rentekontrakter				
Spotforretninger, køb	260.471	369	385	16
Spotforretninger, salg	239.152	-254	36	290
Terminer/futures, køb	2.584.901	860	2.940	2.080
Terminer/futures, salg	5.455.449	-60.172	3.388	63.560
Swaptioner	100.000	-10.838	0	10.838
Renteswaps	5.593.073	-84.479	38.342	122.821
Aktiekontrakter				
Spotforretninger, køb	14.578	-265	178	443
Spotforretninger, salg	22.526	248	435	187
Optioner, udstedte	24	-1.134	0	1.134
I alt		-177.592	49.516	227.108

Note	Nominal værdi 1.000 kr.	Netto markedsværdi 1.000 kr.	Positiv markedsværdi 1.000 kr.	Negativ markedsværdi 1.000 kr.
Afløede finansielle instrumenter og spotforretninger, fortsat Banken - 2015				
Valutakontrakter				
Spotforretninger, køb	33.498	-142	4	146
Spotforretninger, salg	14.078	46	55	9
Terminer/futures, køb	85.328	233	469	236
Terminer/futures, salg	6.142.058	13.781	21.299	7.518
Optioner, erhvervede	130.594	64	64	0
Valutaswaps	3.900	0	0	0
Rentekontrakter				
Spotforretninger, køb	908.617	-16.108	257	16.365
Spotforretninger, salg	876.993	16.157	16.350	193
Terminer/futures, køb	1.484.312	-366	2.309	2.675
Terminer/futures, salg	4.320.956	69.340	69.636	296
Swaptioner	0	0	0	0
Renteswaps	8.074.298	-114.842	46.062	160.904
Aktiekontrakter				
Spotforretninger, køb	21.677	238	411	173
Spotforretninger, salg	22.253	-235	176	411
Optioner, udstedte	0	0	0	0
I alt		-31.834	157.093	188.926
Afløede finansielle instrumenter og spotforretninger Banken - 2014				
Valutakontrakter				
Spotforretninger, køb	95.787	208	231	23
Spotforretninger, salg	83.626	40	143	103
Terminer/futures, køb	141.082	2.211	2.291	80
Terminer/futures, salg	8.292.239	-24.378	1.116	25.494
Optioner, erhvervede	180.879	-8	31	39
Valutaswaps	18.900	0	0	0
Rentekontrakter				
Spotforretninger, køb	260.471	369	385	16
Spotforretninger, salg	239.152	-254	36	290
Terminer/futures, køb	2.584.901	860	2.940	2.080
Terminer/futures, salg	5.455.449	-60.172	3.388	63.560
Swaptioner	100.000	-10.838	0	10.838
Renteswaps	5.943.073	-83.345	39.476	122.821
Aktiekontrakter				
Spotforretninger, køb	14.578	-265	178	443
Spotforretninger, salg	22.526	248	435	187
Optioner, udstedte	24	-1.134	0	1.134
I alt		-176.458	50.650	227.108

Note	Netto markedsværdi				
	Til og med 3 mdr. 1.000 kr.	Over 3 mdr til og med 1 år 1.000 kr.	Over 1 år til og med 5 år 1.000 kr.	Over 5 år 1.000 kr.	I alt 1.000 kr.
35 Afledte finansielle instrumenter fordelt på løbetider Koncernen - 2015					
Valutakontrakter					
Terminer/futures, køb	135	-21	119	0	233
Terminer/futures, salg	14.840	-1.786	727	0	13.781
Optioner, erhvervede	64	0	0	0	64
Rentekontrakter					
Terminer/futures, køb	-363	-76	0	73	-366
Terminer/futures, salg	69.340	0	0	0	69.340
Swaptioner	0	0	0	0	0
Renteswaps	0	-513	-50.583	-63.746	-114.842
Aktiekontrakter					
Optioner, udstedte	0	0	0	0	0
I alt	84.016	-2.396	-49.737	-63.673	-31.790
Afledte finansielle instrumenter fordelt på løbetider Koncernen - 2014					
Valutakontrakter					
Terminer/futures, køb	1.948	0	263	0	2.211
Terminer/futures, salg	-21.910	-1.865	-603	0	-24.378
Optioner, erhvervede	-8	0	0	0	-8
Rentekontrakter					
Terminer/futures, køb	816	44	0	0	860
Terminer/futures, salg	-60.172	0	0	0	-60.172
Swaptioner	0	0	0	-10.838	-10.838
Renteswaps	0	-3.358	-35.041	-46.080	-84.479
Aktiekontrakter					
Optioner, udstedte	0	-1.134	0	0	-1.134
I alt	-79.326	-6.313	-35.381	-56.918	-177.938

Note	Netto markedsværdi				
	Til og med 3 mdr. 1.000 kr.	Over 3 mdr til og med 1 år 1.000 kr.	Over 1 år til og med 5 år 1.000 kr.	Over 5 år 1.000 kr.	I alt 1.000 kr.
Afledte finansielle instrumenter fordelt på løbetider, fortsat Banken - 2015					
Valutakontrakter					
Terminer/futures, køb	135	-21	119	0	233
Terminer/futures, salg	14.840	-1.786	727	0	13.781
Optioner, erhvervede	64	0	0	0	64
Rentekontrakter					
Terminer/futures, køb	-363	-76	0	73	-366
Terminer/futures, salg	69.340	0	0	0	69.340
Swaptioner	0	0	0	0	0
Renteswaps	0	-513	-50.583	-63.746	-114.842
Aktiekontrakter					
Optioner, udstedte	0	0	0	0	0
I alt	84.016	-2.396	-49.737	-63.673	-31.790
Afledte finansielle instrumenter fordelt på løbetider Banken - 2014					
Valutakontrakter					
Terminer/futures, køb	1.948	0	263	0	2.211
Terminer/futures, salg	-21.910	-1.865	-603	0	-24.378
Optioner, erhvervede	-8	0	0	0	-8
Rentekontrakter					
Terminer/futures, køb	816	44	0	0	860
Terminer/futures, salg	-60.172	0	0	0	-60.172
Swaptioner	0	0	0	-10.838	-10.838
Renteswaps	0	-2.224	-35.041	-46.080	-83.345
Aktiekontrakter					
Optioner, udstedte	0	-1.134	0	0	-1.134
I alt	-79.326	-5.179	-35.381	-56.918	-176.804

Note		Positiv Markedsværdi 1.000 kr.	Negativ Markedsværdi 1.000 kr.	Sikkerheder 1.000 kr.	Netto Beløb 1.000 kr.
36	Modregningsmuligheder *				
	Afledte finansielle instrumenter - koncernen 2015	20.326	20.326	0	0
	Afledte finansielle instrumenter - koncernen 2014	3.588	3.537	51	0

* Banken har master-netting-aftaler med en række finansielle modparter, men benytter ikke muligheden for modregning i opgørelsen af bankens aktiver og passiver i regnskabsmæssig eller solvensmæssig henseende

Note		Koncernen		Banken	
		2015 1.000 kr.	2014 1.000 kr.	2015 1.000 kr.	2014 1.000 kr.
37	Likvider				
	Primo				
	Kassebeholdning og anfordringstilgodehavender i centralbanker	426.082	664.402	426.068	664.400
	Tilgodehavender hos kreditinstitutter og centralbanker	2.085.202	2.022.603	2.085.110	2.022.543
	I alt	2.511.284	2.687.005	2.511.178	2.686.943
	Ultimo				
	Kassebeholdning og anfordringstilgodehavender i centralbanker	757.142	426.082	757.133	426.068
	Tilgodehavender hos kreditinstitutter og centralbanker	630.926	2.085.202	630.893	2.085.110
	I alt	1.388.068	2.511.284	1.388.026	2.511.178

Likvider omfatter kassebeholdning mv. og ubelånte tilgodehavender hos kreditinstitutter og centralbanker med løbetid under 3 måneder.

38 Finansielle aktiver og forpligtelser	
Obligationer til dagsværdi, aktier mv., aktiver tilknyttet puljeordninger og afledte finansielle instrumenter er i regnskabet målt til dagsværdi, således at indregnede værdier svarer til dagsværdier.	
Udlån og tilgodehavender i kreditinstitutter er indregnet til amortiseret kostpris. Forskellen til dagsværdier forudsættes at være modtagne gebyrer og provisioner, afholdte omkostninger ved udlånsforretninger samt den renteniveauafhængige kursregulering, som udregnes ved at sammenholde aktuelle markedsrenter med markedsrenter, da udlånene blev etableret. Ændringer i kreditkvaliteten forudsættes at indgå i nedskrivninger på udlån for såvel regnskabsværdier som dagsværdier.	
Indlån, udstedte obligationer og gæld til kreditinstitutter er indregnet til amortiseret kostpris. Forskellen til dagsværdier forudsættes at være den renteniveauafhængige kursregulering, som udregnes ved at sammenholde aktuelle markedsrenter med markedsrenter, da forretningerne blev etableret. Ændringer i dagsværdien af udstedte obligationer og gæld til kreditinstitutter på grund af ændring i Arbejdernes Landsbanks egen kreditværdighed tages ikke i betragtning.	

	Koncernen			
	Regnskabs- værdi	Dagsværdi	Regnskabs- værdi	Dagsværdi
	2015 1.000 kr.	2015 1.000 kr.	2014 1.000 kr.	2014 1.000 kr.
Finansielle aktiver				
Kassebeholdning og anfordringstilgodehavender hos centralbanker	757.142	757.142	426.082	426.082
Tilgodehavender hos kreditinstitutter og centralbanker	644.285	644.285	2.110.289	2.110.289
Udlån til amortiseret kostpris	19.768.336	19.799.905	18.330.380	18.396.590
Obligationer til dagsværdi	15.401.974	15.401.974	14.566.631	14.566.631
Aktier mv.	1.083.859	1.083.859	1.066.333	1.066.333
Aktiver tilknyttet puljeordninger	1.551.741	1.551.741	1.068.920	1.068.920
Afledte finansielle instrumenter og spotforretninger	157.093	157.093	49.516	49.516
I alt finansielle aktiver	39.364.430	39.395.999	37.618.151	37.684.361
Finansielle forpligtelser				
Gæld til kreditinstitutter og centralbanker	3.258.214	3.258.214	2.810.092	2.810.092
Indlån	30.762.236	30.762.236	28.571.814	28.571.814
Udstedte obligationer til amortiseret kostpris	250.000	250.000	262.158	262.158
Indlån i puljeordninger	1.551.741	1.551.741	1.068.920	1.068.920
Øvrige ikke-afledte finansielle forpligtelser til dagsværdi*	174.709	174.709	1.552.628	1.552.628
Afledte finansielle instrumenter og spotforretninger	188.926	188.926	227.108	227.108
I alt finansielle forpligtelser	36.185.826	36.185.826	35.321.670	35.321.670

*) Posten indeholder alene genkøbsforpligtelser vedrørende reverseforretninger.

Note

38 Finansielle aktiver og forpligtelser, fortsat

Metoder til måling af dagsværdi

Dagsværdi er den pris, der kan opnås ved at sælge et aktiv, eller der skal betales for at overdrage en forpligtelse gennem en almindelig transaktion mellem uafhængige markedsdeltagere på målingstidspunktet. Dagsværdien opgøres efter følgende værdiansættelseshierarki:

Noterede priser (level 1): På alle aktive markeder anvendes officielle noterede lukkekurser som dagsværdi.

Værdiansættelsesteknik baseret på observerbare input (level 2): For finansielle aktiver og forpligtelser, hvor lukkekurs ikke er tilgængelig eller ikke vurderes at afspejle dagsværdien, fastsættes dagsværdien på basis af observerbare markedsoplysninger, herunder renter, valutakurser, volatiliteter og kreditspænd samt kursindikationer fra førende markedsdeltagere.

Værdiansættelsesteknik baseret på ikke observerbare input (level 3): I de tilfælde, hvor observerbare priser baseret på markedsoplysninger ikke er tilgængelige eller ikke skønnes at være brugbare til fastsættelse af dagsværdi, anvendes egne forudsætninger til fastsættelsen af dagsværdi. Forudsætningerne kan blandt andet være nylige transaktioner i tilsvarende aktiver, forventede fremtidige pengestrømme eller virksomhedernes indre værdi.

Ikke observerbare input omfatter unoterede aktier, primært i selskaber relateret til den finansielle sektor, hvor dagsværdien blandt andet fastsættes ud fra bestemmelser i aktionæroverenskomster mv. eller input fra gennemførte handler. Brancheforeningen Lokale Pengeinstitutter (LOPI) anbefaler kvartalsvist dagsværdier af visse af de såkaldte sektoraktier, det vil sige de aktier, som bankerne ejer med henblik på at deltage aktivt i den infrastruktur og de produktbud, som understøtter sektorens forretningsgrundlag. De af LOPI anbefalede kurser tager udgangspunkt i aktionæroverenskomster og gennemførte handler i sektoren. I nogle tilfælde tager dagsværdien udgangspunkt i den regnskabsmæssige egenkapital (indre værdi) i den underliggende virksomhed, idet denne danner grundlag for handelskursen, ved omfordeling ejerne imellem. Ved opgørelse af dagsværdien af sektoraktierne i henhold til LOPI's anbefalede kurser, indgår disse således i værdiansættelsen som et ikke observerbart input. Banken foretager en selvstændig vurdering af de anbefalede kurser og verificerer sammenhæng til gennemførte transaktioner og offentliggjorte regnskaber. Værdien af aktierne ændres med 84 mio. kr. ved en ændring i kurserne med 10 pct. Arbejdernes Landsbank vurderer, at alternative metoder til dagsværdimåling af disse aktier ikke vil medføre væsentlige anderledes dagsværdier.

Der har ikke været væsentlige overførsler mellem de 3 værdiansættelseskategorier i 2015 og 2014.

	Noterede priser 1.000 kr.	Observerbare input 1.000 kr.	Ikke observer- bare input 1.000 kr.	I alt 1.000 kr.
Koncernen 2015				
Finansielle aktiver				
Obligationer til dagsværdi	14.169.350	1.232.624	0	15.401.974
Aktier mv.*	167.483	62.490	853.886	1.083.859
Aktiver tilknyttet puljeordninger**	1.328.501	223.240	0	1.551.741
Afledte finansielle instrumenter og spotforretninger	0	157.093	0	157.093
I alt finansielle aktiver	15.665.334	1.675.447	853.886	18.194.667
Finansielle forpligtelser				
Indlån i puljeordninger	0	1.551.741	0	1.551.741
Øvrige ikke-afledte finansielle forpligtelser til dagsværdi	174.709	0	0	174.709
Afledte finansielle instrumenter	0	188.926	0	188.926
I alt finansielle forpligtelser	174.709	1.740.667	0	1.915.376
Koncernen 2014				
Finansielle aktiver				
Obligationer til dagsværdi	13.118.738	1.447.893	0	14.566.631
Aktier mv.*	155.659	70.295	840.379	1.066.333
Aktiver tilknyttet puljeordninger**	873.405	195.515	0	1.068.920
Afledte finansielle instrumenter og spotforretninger	0	49.516	0	49.516
I alt finansielle aktiver	14.147.802	1.763.219	840.379	16.751.400
Finansielle forpligtelser				
Indlån i puljeordninger	0	1.068.920	0	1.068.920
Genkøbsforpligtelser vedr. reverseforretninger	1.552.628	0	0	1.552.628
Afledte finansielle instrumenter	0	227.108	0	227.108
I alt finansielle forpligtelser	1.552.628	1.296.028	0	2.848.656

*) Banken værdiansætter investeringsbeviser efter indre værdi i de pågældende investeringsforeninger. Fra 2015 klassificeret banken denne værdi ansættelsesmetode som observerbare input, hvor metoden tidligere har været klassificeret som noteret priser. Sammenligningstal er tilpasset.

***) Banken værdiansætter aktiver i puljeordninger efter samme metoder som øvrige finansielle aktiver. Fra 2015 klassificeret banken værdiansættelse af puljeaktiver efter samme klassifikationsprincipper, som gælder for bankens øvrige finansielle aktiver, hvor metoden tidligere har været klassificeret som observerbare input. Sammenligningstal er tilpasset.

	2015 1.000 kr.	2014 1.000 kr.
Ikke observerbare input - koncernen		
Dagsværdi primo	840.379	747.054
Omklassificeret fra Associerede virksomheder *)	0	55.505
Årets kursgevinst/tab i resultatopgørelsen **)	5.784	73.458
Årets nettokøb ***)	7.723	-35.639
I alt dagsværdi ultimo	853.886	840.379

*) Bankens ejerandel af Bankens EDB Central BEC blev reduceret til under 20 pct. i forbindelse med en udvidelse af ejerkredsen i BEC i 2014. Ejerandelen i BEC blev herefter klassificeret under regnskabsposten „aktier mv.“.

***) Heraf kan 38,6 mio. kr. i 2014 henføres til salget af aktier i Nets Holding.

****) Banken har solgt aktier i Nets Holding for 109 mio. kr. i 2014. Banken har erhvervet aktier i DLR Kredit for 60 mio. kr. i 2014.

Note	Dagsværdi indregning i resultatopgørelsen		Amortiseret kostpris		I alt 1.000 kr.	
	Handels- portefølje 1.000 kr.	Dagsværdi option 1.000 kr.	Aktiver 1.000 kr.	Forpligtelser 1.000 kr.		
39	Afkast og klassifikation af finansielle aktiver og forpligtelser - koncernen 2015					
Afkast						
	Renteindtægter	238.297	0	1.127.699	0	1.365.996
	Renteudgifter	0	0	0	-112.956	-112.956
	Netto renteindtægter	238.297	0	1.127.699	-112.956	1.253.040
	Udbytte af aktier mv.	13.848	38.315	0	0	52.163
	Kursreguleringer	-239.847	638	-1.333	0	-240.542
	I alt afkast	12.298	38.953	1.126.366	0	1.064.661
Finansielle aktiver						
	Kassebeholdning og anfordringstilgodehavender hos centralbanker	0	0	757.142	0	757.142
	Tilgodehavender hos kreditinstitutter og centralbanker	0	0	644.285	0	644.285
	Udlån til amortiseret kostpris	0	0	19.768.336	0	19.768.336
	Obligationer til dagsværdi	15.401.974	0	0	0	15.401.974
	Aktier mv.	270.423	813.436	0	0	1.083.859
	Afledte finansielle instrumenter	157.093	0	0	0	157.093
	Aktiver tilknyttet puljeordninger	0	1.551.741	0	0	1.551.741
	I alt finansielle aktiver	15.829.490	2.365.177	21.169.763	0	39.364.430
Finansielle forpligtelser						
	Gæld til kreditinstitutter og centralbanker	0	0	0	3.258.214	3.258.214
	Indlån	0	0	0	30.762.236	30.762.236
	Udstedte obligationer til amortiseret kostpris	0	0	0	250.000	250.000
	Afledte finansielle instrumenter	188.926	0	0	0	188.926
	Indlån i puljeordninger	0	1.551.741	0	0	1.551.741
	Øvrige ikke-afledte finansielle forpligtelser til dagsværdi	174.709	0	0	0	174.709
	I alt finansielle forpligtelser	363.635	1.551.741	0	34.270.450	36.185.826
	Afkast og klassifikation af finansielle aktiver og forpligtelser - koncernen 2014					
Afkast						
	Renteindtægter	248.433	0	1.181.475	0	1.429.908
	Renteudgifter	0	0	0	-261.076	-261.076
	Netto renteindtægter	248.433	0	1.181.475	-261.076	1.168.832
	Udbytte af aktier mv.	4.514	31.177	0	0	35.691
	Kursreguleringer	-35.983	57.447	3.671	0	25.135
	I alt afkast	216.964	88.624	1.185.146	-261.076	1.229.658
Finansielle aktiver						
	Kassebeholdning og anfordringstilgodehavender hos centralbanker	0	0	426.082	0	426.082
	Tilgodehavender hos kreditinstitutter og centralbanker	0	0	2.110.289	0	2.110.289
	Udlån til amortiseret kostpris	0	0	18.330.380	0	18.330.380
	Obligationer til dagsværdi	14.566.631	0	0	0	14.566.631
	Aktier mv.	260.005	806.328	0	0	1.066.333
	Afledte finansielle instrumenter	49.516	0	0	0	49.516
	Aktiver tilknyttet puljeordninger	0	1.068.920	0	0	1.068.920
	I alt finansielle aktiver	14.876.152	1.875.248	20.866.751	0	37.618.151
Finansielle forpligtelser						
	Gæld til kreditinstitutter og centralbanker	0	0	0	2.810.092	2.810.092
	Indlån	0	0	0	28.571.814	28.571.814
	Udstedte obligationer til amortiseret kostpris	0	0	0	262.158	262.158
	Afledte finansielle instrumenter	227.108	0	0	0	227.108
	Indlån i puljeordninger	0	1.068.920	0	0	1.068.920
	Øvrige ikke-afledte finansielle forpligtelser til dagsværdi	1.552.628	0	0	0	1.552.628
	I alt finansielle forpligtelser	1.779.736	1.068.920	0	31.644.064	34.492.720

Note	Koncernen		Banken		
	2015 1.000 kr.	2014 1.000 kr.	2015 1.000 kr.	2014 1.000 kr.	
40	Transaktioner med nærtstående parter				
	Mellemværender med tilknyttede virksomheder				
	Udlån til amortiseret kostpris	0	0	3.394.814	2.957.982
	Indlån og anden gæld	0	0	12.730	12.733
	Udstedte garantier	0	0	35.200	35.200
	Modtagne sikkerheder og garantier	0	0	0	0
	Renter vedrørende udlån til amortiseret kostpris	0	0	46.571	50.236
	Renter vedrørende indlån og anden gæld	0	0	22	41
	Gebyrer og andre driftsindtægter	0	0	3.804	3.478
	Mellemværender med associerede virksomheder				
	Udlån til amortiseret kostpris	0	0	0	0
	Indlån og anden gæld	81.641	44.870	81.641	44.870
	Udstedte garantier	0	0	0	0
	Modtagne sikkerheder og garantier	22	4.578	22	4.578
	Renter vedrørende udlån til amortiseret kostpris	22	3	22	3
	Renter vedrørende indlån og anden gæld	91	510	91	510
	Gebyrer og andre driftsindtægter	1.633	711	1.633	711
	Direktion og bestyrelse				
	Udlån til amortiseret kostpris	989	2.182	989	2.182
	Indlån og anden gæld	13.787	11.587	13.787	11.587
	Udstedte garantier	7.551	1.046	7.551	1.046
	Modtagne sikkerheder og garantier	571	2.006	571	2.006
	Renter vedrørende udlån til amortiseret kostpris	102	79	102	79
	Renter vedrørende indlån og anden gæld	96	81	96	81
	Gebyrer og andre driftsindtægter	63	78	63	78
	Storaktionærer				
	Udlån til amortiseret kostpris	18.035	18.053	18.035	18.053
	Indlån og anden gæld	223.219	192.924	223.219	192.924
	Udstedte garantier	0	28.600	0	28.600
	Modtagne sikkerheder og garantier	2.278.173	2.189.869	2.278.173	2.189.869
	Renter vedrørende udlån til amortiseret kostpris	780	942	780	942
	Renter vedrørende indlån og anden gæld	818	3.124	818	3.124
	Gebyrer og andre driftsindtægter	10.520	10.229	10.520	10.229

Nærtstående parter defineres i koncernen som bankens direktion og bestyrelse, herunder nærtstående parter til disse samt tilknyttede og associerede virksomheder. Nærtstående parter omfatter herudover aktionærer, der har en ejerandel på mere end 20 pct. eller besidder mere end 20 pct. af stemmerne.

Alle transaktioner med nærtstående parter, udover de i noterne om lønninger og vederlag anførte, omfatter alene sædvanlige indlån og udlån samt ydede kreditfaciliteter og foretages på markedsvilkår.

Alle mellemværender med tilknyttede og associerede virksomheder samt storaktionærer er almindelige forretningsmæssige mellemværender vedrørende selskabernes aktivitet. Mellemværenderne er forrentet og indgået på forretningsmæssige vilkår svarende til koncernens øvrige kunder og samarbejdspartnere.

Mellemværende med direktion og bestyrelse er oprettet på markedsmæssige vilkår. Rentesafer for lån i 2015 er 3,0 pct. - 11,5 pct. (2014: 4,0 pct. - 11,5 pct.) for direktionen og nærtstående, og 2,0 pct. - 4,0 pct. (2014: 2,0 pct. - 12,75 pct.) for bestyrelsen og nærtstående. Direktionen er ikke tildelt nogle former for incitamentsprogrammer. Honorar for bestyrelsesarbejde i AL Finans A/S udgør 20.000 kr. (2014: 20.000 kr.).

Arbejdernes Landsbank kompenserer medlemmer af direktionen, hvis de fratræder eller afskediges uden gyldig grund, eller deres stilling nedlægges som følge af en overtagelse af banken.

Note	Koncernen		Banken	
	2015 1.000 kr.	2014 1.000 kr.	2015 1.000 kr.	2014 1.000 kr.
41 Koncernoversigt				
Associerede virksomheder				
Forsikrings-Aktieselskabet ALKA, Høje-Taastrup				
Hovedtal				
Aktiekapital	88.099	88.099	88.099	88.099
Egenkapital	2.616.518	2.450.119	2.616.518	2.450.119
Ejerandel (pct.)	32,1	32,1	32,1	32,1
Aktiver	5.166.163	4.943.548	5.166.163	4.943.548
Forpligtelser	2.549.645	2.493.429	2.549.645	2.493.429
Nettoaktiver	2.616.518	2.450.119	2.616.518	2.450.119
Arbejdernes Landsbanks andel af nettoaktiver	841.057	787.570	841.057	787.570
Nettoomsætning i alt	1.528.484	1.958.466	1.528.484	1.958.466
Periodens resultat i alt	243.142	306.914	243.142	306.914
Arbejdernes Landsbanks andel af periodens resultat	78.156	98.655	78.156	98.655
Opgørelsen for 2015 er pr. 30/9-2015 (ej revideret)				
Opgørelsen for 2014 er pr. 31/12-2014				
Nettoomsætning defineres som præmieindtægter for egen regning.				
Forsikrings-Aktieselskabet ALKA er et aktieselskab og udbyder privat-, erhvervs- og gruppelivsforsikring med særlig vægt på lønmodtager-familiernes forsikringsbehov				

Herudover er PR Ejendoms Holding A/S associeret virksomhed. Virksomheden er under afvikling og indregnet med en bogført værdi på 0 kr.

	Banken	
	2015	2014
	1.000 kr.	1.000 kr.
Koncernoversigt, fortsat		
Tilknyttede virksomheder der konsolideres		
AL Finans A/S, København		
Selskabskapital	6.000	6.000
Egenkapital	210.502	177.426
Ejerandel (pct.)	100	100
Resultat	33.076	37.587
Finansieringsselskabet AL Finans A/S er et aktieselskab og tilbyder bilfinansiering, leasing og factoring. Selskabets aktiviteter er finansieret med egenkapital og låntagning i moderselskabet. Selskabet har i 2015 i gennemsnit beskæftiget 76 medarbejdere omregnet til fuldtid.		
Handels ApS Panoptikon, København		
Selskabskapital	500	500
Egenkapital	12.724	12.726
Ejerandel (pct.)	100	100
Resultat	1	3
Handels ApS Panoptikon er et anpartsselskab, og der er aktuelt ikke aktivitet i selskabet. Selskabet har ikke haft medarbejdere ansat i 2015.		

	Danmark	
	2015	2014
	1.000 kr.	1.000 kr.
Koncernens driftssteder fordelt på lande		
Koncernen Arbejdernes Landsbank driver alene virksomhed fra driftssteder etableret i Danmark.		
Omsætning*	2.040.974	2.045.382

* Omsætning defineres som renteindtægter, gebyrer- og provisionsindtægter samt andre driftsindtægter.

Note	2015 1.000 kr.	2014 1.000 kr.	2013 1.000 kr.	2012 1.000 kr.	2011 1.000 kr.
42 Hovedtal for banken					
Resultatopgørelse					
Netto renteindtægter	1.133.793	1.064.491	1.080.265	1.040.163	999.649
Netto gebyr- og provisionsindtægter mv.	424.122	374.164	317.739	291.426	272.706
Basisindtjening, ekskl. handelsindtjening	1.557.915	1.438.655	1.398.004	1.331.589	1.272.355
Handelsindtjening	144.897	130.473	102.805	95.700	87.436
Basisindtjening i alt	1.702.812	1.569.128	1.500.809	1.427.289	1.359.791
Personaleomkostninger	-662.079	-666.959	-637.205	-621.562	-583.143
Administrationsomkostninger og afskrivninger	-498.371	-492.990	-495.701	-440.579	-452.808
Basisresultat før nedskrivninger	542.362	409.179	367.903	365.148	323.840
Nedskrivninger på udlån mv.	-98.991	-224.288	-229.778	-270.887	-199.012
Basisresultat	443.371	184.891	138.125	94.261	124.828
Beholdningsresultat, ekskl. anlægsbeholdning	-151.773	973	285.827	378.919	-195.251
Anlægsbeholdning	73.687	177.396	121.135	103.200	102.831
Resultat før sektorløsninger	365.285	363.260	545.087	576.380	32.408
Bidrag til sektorløsninger	-48.114	-44.602	-41.603	-26.015	-34.756
Resultat før skat	317.171	318.658	503.484	550.365	-2.348
Skat	-32.804	-23.680	-80.122	-93.764	40.419
Resultat	284.367	294.978	423.362	456.601	38.071
Øvrige hovedtal					
Netto rente- og gebyrindtægter	1.704.736	1.541.393	1.461.102	1.390.745	1.342.172
Kursreguleringer	-241.015	22.748	274.724	346.363	-220.870
Udgifter til personale og administration	-1.111.514	-1.094.344	-1.066.358	-1.020.373	-1.008.150
Resultat af kapitalandele i associerede og tilknyttede virksomheder	135.497	152.986	149.336	148.747	127.321
Udlån	19.637.109	18.201.929	18.051.773	17.687.171	16.948.118
Obligationer til dagsværdi	15.401.974	14.566.631	12.748.674	13.843.097	13.034.557
Indlån inkl. puljer	32.314.448	29.640.537	28.134.619	24.100.569	22.932.631
Udstedte obligationer til amortiseret kostpris	250.000	261.164	261.164	3.089.802	3.630.918
Egen kapital	5.279.627	5.049.098	3.929.360	3.607.213	3.157.260
Aktiver i alt	41.978.320	40.060.265	37.567.966	36.773.174	34.570.204
Eventualforpligtelser i alt	4.324.424	3.631.691	2.518.258	2.544.182	3.573.421

Note		2015	2014	2013	2012	2011
43	Nøgletal for banken					
	Solvens					
	Kapitalprocent	pct. 13,3	15,6	14,9	14,6	13,3
	Kernekapitalprocent	pct. 13,3	15,6	13,9	13,5	12,2
	Indtjening					
	Egenkapitalforrentning før skat	pct. 6,1	7,1	13,4	16,3	-0,1
	Egenkapitalforrentning efter skat	pct. 5,5	6,6	11,2	13,5	1,2
	Indtjening pr. omkostningskrone	kr. 1,24	1,22	1,35	1,40	1,00
	Resultat pr. 1.000 kr. aktie	kr. 947,9	983,3	1.411,20	1.522,00	126,9
	Afkastningsgrad	pct. 0,7	0,8	1,1	1,3	0,1
	Markedsrisiko					
	Renterisiko	pct. -1,0	-1,4	-2,3	-1,4	0,2
	Valutaposition	pct. 1,3	3,0	4,5	3,3	7,1
	Valutarisiko	pct. 0,0	0,0	0,1	0,0	0,2
	Likviditet					
	Udlån plus nedskrivninger i forhold til indlån	pct. 65,1	66,1	68,6	77,9	77,6
	Overdækning i forhold til lovkrav om likviditet *)	pct. 199,4	229,9	261,2	268,0	248,0
	Kredit					
	Summen af store eksponeringer **)	pct. 10,6	20,7	46,5	35,5	54,3
	Årets nedskrivningsprocent	pct. 0,3	0,9	1,1	1,3	1,0
	Årets udlånsvækst	pct. 8,1	0,9	2,1	3,5	0,2
	Udlån i forhold til egenkapital		3,6	4,6	4,9	5,4
	Egenkapital					
	Indre værdi	kr. 1.476,9	1.400,0	1.309,8	1.202,4	1.052,4
	Foreslået udbytte pr. 1.000 kr. aktie	kr. 100	150	200	350	80
	Medarbejdere					
	Det gennemsnitlige antal beskæftigede i regnskabsåret omregnet til heltidsbeskæftigede	999	1.006	999	987	988

*) Definitionen af overdækning ift. lovkrav om likviditet er ændret i 2013. Overdækningen beregnes efter største værdi af 10 % - og 15 % kravet. Nøgletallet for 2013-2015 er beregnet efter 15 % kravet, øvrige år efter 10 % kravet.

***) Definitionen af store eksponeringer er ændret i 2014. Sammenligningstal 2011-2013 er ikke tilpasset.

Note

44 Definition af nøgletal	
Nøgletal er opstillet i overensstemmelse med regnskabsbekendtgørelsens krav herom. Resultat pr. aktie (EPS) og udvandet resultat pr. aktie (EPS) opgøres i overensstemmelse med IAS 33, men bankens aktier er ikke i omløb. Øvrige nøgletal er udarbejdet i overensstemmelse med Den Danske Finansanalytikerforenings „Anbefalinger & Nøgletal 2015“.	
Nøgletal beregnet i henhold til Finanstilsynets vejledning, jf. regnskabsbekendtgørelsen	
1. Kapitalprocent =	$\frac{\text{Kapitalgrundlag} \times 100}{\text{Den samlede risikoeksponering}}$
2. Kernekapitalprocent =	$\frac{\text{Kernekapital} \times 100}{\text{Den samlede risikoeksponering}}$
3. Egenkapitalforrentning før skat =	$\frac{\text{Resultat før skat} \times 100}{\text{Egenkapital (gns.)}}$
4. Egenkapitalforrentning efter skat =	$\frac{\text{Resultat efter skat} \times 100}{\text{Egenkapital (gns.)}}$
5. Indtjening pr. omkostningskrone =	$\frac{\text{Indtægter}}{\text{Omkostninger (ekskl. skat)}}$
6. Afkastningsgrad =	$\frac{\text{Resultat efter skat} \times 100}{\text{Aktiver i alt (gns.)}}$
7. Renterisiko =	$\frac{\text{Renterisiko} \times 100}{\text{Kernekapital}}$
8. Valutaposition =	$\frac{\text{Valutakursindikator 1} \times 100}{\text{Kernekapital}}$
9. Valutarisiko =	$\frac{\text{Valutakursindikator 2} \times 100}{\text{Kernekapital}}$
10. Udlån plus nedskrivninger i forhold til indlån =	$\frac{\text{Udlån} + \text{nedskrivninger på udlån}}{\text{Indlån}}$
11. Udlån i forhold til egenkapital =	$\frac{\text{Udlån}}{\text{Egenkapital}}$
12. Årets udlånsvækst*) =	$\frac{(\text{Udlån ekskl. repo ultimo} - \text{udlån ekskl. repo primo}) \times 100}{\text{Udlån ekskl. repo primo}}$
13. Overdækning i forhold til lovkrav om likviditet*) =	$\frac{\text{Overdækning ift. kravet FIL §152}}{\text{Største værdi af 10 pct.- og 15 pct. lovkravet}}$
14. Summen af store eksponeringer*) =	$\frac{\text{Sum af store eksponeringer efter fradrag, ekskl. kreditinstitutter} \times 100}{\text{Kapitalgrundlag}}$
15. Årets nedskrivningsprocent =	$\frac{\text{Årets nedskrivninger på udlån og garantier} \times 100}{\text{Udlån} + \text{nedskrivninger} + \text{garantier}}$
Supplerende nøgletal	
16. Resultat pr. 1.000 kr. aktie =	$\frac{\text{Resultat}}{\text{Antal 1.000 kr. aktier}}$
17. Indre værdi =	$\frac{\text{Abejdernes Landsbanks aktionærers andel af egenkapitalen} \times 100}{\text{Aktiekapital}}$
18. Foreslået udbytte pr. 1.000 kr. aktie =	$\frac{\text{Udbytteprocent} \times \text{aktiens pålydende}}{100}$
19. Ejendoms eksponering*) =	$\frac{(\text{Bruttoudlån og garantier inden for branchen „Gennemførelse af byggeprojekter“} + \text{branchen „Fast ejendom“}) \times 100}{\text{Bruttoudlån} + \text{garantier}}$
20. Stabil funding*) =	$\frac{\text{Udlån}}{\text{Sum af indlån inkl. puljer} + \text{gæld til Danmarks Nationalbank med restløbetid} > 1 \text{ år} + \text{udstedte obligationer med restløbetid} > 1 \text{ år} + \text{efterstillede kapitalindskud} + \text{egenkapital}}$

*) Nøgletallet anvendes i Finanstilsynets pejlemærker.

Ledelse, organisation mv.

Det rådgivende Repræsentantskab

Formand: Claus Jensen <i>Forbundsformand</i> Dansk Metal	Arne Grevsen <i>Gruppenformand</i> Fagligt Fælles Forbund – 3F	Niels Sørensen <i>Administrationschef</i> Fødevarerforbundet NNF
Næstformand: Harald Børsting <i>Fhv. formand</i> Landsorganisationen i Danmark	Marina Hoffmann <i>Direktør</i> LO-Skolen	Ulla Sørensen <i>Hovedkasserer</i> Fagligt Fælles Forbund – 3F
Lars Andersen <i>Direktør</i> AE – Arbejderbevægelsens Erhvervsråd	Frank Jensen <i>Overborgmester</i> Københavns Kommune	Kresten Vendelboe <i>Forbundsformand</i> Malerforbundet i Danmark
Mads Andersen <i>Gruppenformand</i> Fagligt Fælles Forbund - 3F	Mette Kindberg <i>Næstformand</i> HK/Danmark	Ole Wehløst <i>Forbundsformand</i> Fødevarerforbundet NNF
Inger Bolwinkel <i>Forbundssekretær</i> FOA – Fag og Arbejde	Henrik Kjærgaard <i>Næstformand</i> Dansk Metal	MEDARBEJDERREPRÆSENTANTER
Jacob Bundsgaard <i>Borgmester</i> Aarhus Kommune	Jane Korczak <i>Næstformand</i> Fagligt Fælles Forbund – 3F	René Bo Nielsen <i>Bankbetjent</i>
Jens Bærentsen <i>Adm. direktør</i> Forsikrings-Aktieselskabet ALKA	Max Meyer <i>Forbundsformand</i> Blik- og Rørarbejderforbundet i Danmark	Lasse Thorn <i>Fællestillidsrepræsentant</i>
Per Christensen <i>Forbundsformand</i> Fagligt Fælles Forbund – 3F	Torben Möger Pedersen <i>Adm. direktør</i> PensionDanmark A/S	Henrik Thagaard <i>Afdelingsdirektør</i>
John Dybart <i>Forbundsformand</i> Serviceforbundet	Torben Poulsen <i>Hovedkasserer</i> Dansk Metal	
Villy Dyhr <i>Forbundssekretær</i> HK/Danmark	Jørgen Juul Rasmussen <i>Forbundsformand</i> Dansk El-Forbund	
Lone N. Frost <i>Formand</i> Dansk Frisør & Kosmetiker Forbund	Lizette Risgaard <i>Næstformand</i> Landsorganisationen i Danmark	
	Kim Simonsen <i>Forbundsformand</i> HK/Danmark	

Ledelse mv.

BESTYRELSE

Formand:

Per Christensen

Forbundsformand

Fmd. for Nominerings- og

Aflønningsudvalget

Claus Jensen

Forbundsformand,

Mdl. af Revisions- og risikoudvalget

Mdl. af Nominerings- og

Aflønningsudvalget

Formand for Det rådgivende

Repræsentantskab

Lars Andersen

Direktør,

Fmd. for Revisions- og risikoudvalget

Harald Børsting

Fhv. formand for

Landsorganisationen i Danmark

Mette Kindberg

Næstformand,

Mdl. af Revisions- og risikoudvalget

Torben Möger Pedersen

Adm. direktør

Mdl. af Revisions- og risikoudvalget

Mdl. af Nominerings- og Aflønnings-

udvalget

Niels Sørensen

Administrationschef

Arne Grevsen

Næstformand

Valgt af bankens medarbejdere:

John Markussen

Kundekonsulent

Jesper Pedersen

Kunderådgiver

Henrik Thagaard

Afdelingsdirektør

Lasse Thorn

Fællestillidsrepræsentant

DIREKTION

Gert R. Jonassen

Ordførende direktør

Jan W. Andersen

Bankdirektør

ØVRIGE I DEN DAGLIGE LEDELSE

Vicedirektør Svend Randers

Vicedirektør pr. 1. januar 2016

Bent Bøjden

IT direktør

Peter Froulund

Kommunikations- og Marketing-

direktør

Finn Hansen

HR direktør

Kjeld Gosvig-Jensen

Juridisk direktør

Simon Sinding Jørgensen

Strategi- og

Forretningsudviklingsdirektør

Jesper K. Karlsen

Kreditdirektør

Leif Klinge

Økonomidirektør

Susanne Bechsgaard

Forretningsdirektør

Ulrik Duvier Stærmose

Forretningsdirektør

Peter Normand

Formuedirektør pr. 1. november 2015

Lone Kjærgaard

Finansdirektør pr. 1. november 2015

REVISION

Deloitte

Statsautoriseret Revisionspartner-
selskab

Christoffer Max Jensen

Revisionschef

Intern Revision

Stabsfunktioner

JURA:

– Inkasso, Compliance og Bestyrelses- og direktionsssekretariatet

Kjeld Gosvig-Jensen

*Juridisk direktør,
Head of compliance*

Kirsten Fynbo

Inkassochef

Merete Svarre

Compliancechef

Charlotte Jensen

*Leder af Bestyrelses- og
direktionsssekretariatet*

STRATEGI OG LEDELSE:

Simon Sinding Jørgensen

*Strategi- og forretnings-
udviklingsdirektør*

Jesper A. Nielsen

Forretningschef

Filialsupport:

Henrik Thagaard

Afdelingsdirektør

Jann Schärfe

*Centerleder
Odense*

Tina Bundgaard

Funktionschef Glostrup

Christina Skov

Funktionschef Glostrup

Morten Kjær

*Filialsupportchef
Aarhus*

HR:

Finn Hansen

HR direktør

Sarah Vinnes

HR udviklingschef

KOMMUNIKATION & MARKETING:

Peter Froulund

*Kommunikations- og
marketingdirektør*

Jesper Bjerrehuus

Kommunikationschef

Lisbeth Holm Benattia

Marketingchef

Jens Boje Kjeldgaard Ribe

Salgschef

IT:

Bent Bøjden

IT direktør

Henrik Poulsen

IT chef

Lars Dalsgaard

IT driftschef

Bente Egedal

IT forretningschef

Dorte Poulsen

Kortchef

KREDIT:

Jesper K. Karlsen

Kreditdirektør

KREDITRISIKO:

Morten Pii Johannessen

Kreditchef

Gry Bandholm

Kreditrisikochef

LIKVIDITET OG FINANS:

Lone Kjærgaard

Finansdirektør

Lars Theilmann

*Afdelingsdirektør for
forretningsunderstøttelse*

Torben Ravn

Udlandschef

Jørn Pohl Nielsen

Fonds- og administrationschef

Jørn N. Jensen

Afdelingsdirektør for Børs og Finans

Carsten Hammershøj

Børschef

Søren Ødum Nielsen

*Seniorøkonom,
Chef for Intern Risikostyring
i Likviditetsområdet*

PANTEBREVE:

Søren Zak

Pantebrevsdirektør

ØKONOMI:

Leif Klinge

*Økonomidirektør,
ansvarlig for all risk rapportering*

Bent Henckel Jensen

All risk koordinator

Henrik Gliese

*Ejendoms- og administrationschef
pr. 1. januar 2016*

Klaus Gydesen

Chef for Bygning og Indretning

Henrik Schneller

Chef for Facility Management

FORMUE OG BOLIG:

Peter Normand

Formuedirektør

Yvonne Hansen

Pensionschef

Thor Rasmussen

Investeringschef

Asger Friis Pedersen

Boligchef

Jens Damgaard Nielsen

Boligforeningschef

Bankens filialer

JYLLAND

Filialen i Esbjerg

Kongensgade 13
6701 Esbjerg

Filialdirektør Klaus K. Andersen

Filialen i Fredericia

Danmarksgade 6
7000 Fredericia

Filialdirektør Evan Kjelde

Filialen i Frederikshavn

Danmarksgade 67
9900 Frederikshavn

Filialdirektør Bent Fick

Filialen i Frydenlund

Frydenlunds Allé 1
8210 Aarhus V

Filialdirektør John Povlsen

Filialen i Gug

Gugvej 223
9210 Aalborg SØ

Filialchef Lars Frilev

Filialen i Haderslev

Gravene 3
6100 Haderslev

Filialdirektør Henrik Borring

Filialen i Herning

Østergade 44
7400 Herning

Filialdirektør John Dalum

Filialen i Hjørring

Sct. Olai Plads 2
9800 Hjørring

Filialdirektør Jesper Stærmosé

Filialen i Holstebro

Nørregade 32
7500 Holstebro

Filialdirektør Mette Danielsen

Filialen i Horsens

Søndergade 48
8700 Horsens

Filialdirektør René Sommer

Filialen i Kolding

Buen 1
6000 Kolding

Filialdirektør Jan Andersen

Filialen på Nordals

Nordborgvej 24
6430 Nordborg

Filialchef Rene Grau

Filialen i Nørresundby

Brotorvet 4
9400 Nørresundby

Filialchef Kim Witte

Filialen i Randers

Østervold 18
8900 Randers

Filialdirektør Lars Møller

Filialen på Randersvej

Randersvej 69
8200 Aarhus N

Filialchef Anders Graver Pedersen

Filialen i Silkeborg

Tværgade 7
8600 Silkeborg

Filialdirektør Dorthe Bechmann

Filialen i Skanderborg

Adelgade 78
8660 Skanderborg

Filialdirektør Anders Østergaard

Filialen i Skive

Nørregade 34
7800 Skive

Filialdirektør Ellen Sandholm

Filialen i Sønderborg

Jernbanegade 7
6400 Sønderborg

Filialdirektør Dorthe Lykke Jørgensen

Filialen i Vejgaard

Hadsundvej 39
9100 Aalborg

Filialdirektør Carsten Christensen

Filialen i Vejle

Havnegade 22 A
7100 Vejle

Filialdirektør Henrik H. Sørensen

Filialen i Viborg

Sct. Mathias Gade 34
8800 Viborg

Filialdirektør Jesper Grave Andersen

Filialen i Viby

Skanderborgvej 190
8260 Viby J.

Filialdirektør Karen Grøn

Filialen i Aabenraa

H.P. Hanssens Gade 12
6200 Aabenraa

Filialdirektør Anne Marie Jessen

Filialen i Åbyhøj

Haslevej 17
8230 Åbyhøj

Filialchef Flemming Nielsen

Filialen i Aalborg

Vingårdsgade 9
9100 Aalborg

Filialdirektør Morten Juhl

Filialen i Aarhus

M.P. Bruuns Gade 22-24
8100 Aarhus C

Filialdirektør Torben Andersen

STORKØBENHAVN	Filialen i Herlev Herlev Hovedgade 136 2730 Herlev Filialdirektør Kim Dam	Filialen i Taastrup Køgevej 75 2630 Taastrup Filialdirektør Jørgen Palle Jensen
Filialen på Amager Amagerbrogade 60 2300 København S Filialdirektør Lars Alsøe	Filialen i Hvidovre Hvidovrevej 85 2650 Hvidovre Filialdirektør Anita Skov Carlsen	Filialen i Valby Valby Langgade 136 2500 Valby Filialchef Michael N. Kragbæk
Filialen i Ballerup Centrumgaden 35 2750 Ballerup Filialdirektør Thomas Larsen	Filialen i Kastrup Kastrupvej 201 2770 Kastrup Filialdirektør Niels Jørgen Jørgensen	Filialen i Vanløse Jernbane Alle 66 2720 Vanløse Filialchef Michael Dahl Jensen
Filialen på Bispebjerg Frederiksborgvej 98 2400 København NV Filialdirektør Thomas Thørner	Filialen på Kongelundsvej Kongelundsvej 289 2770 Kastrup Filialdirektør Marianne Skov Jacobsen	Filialen på Østerbro Ndr. Frihavnsgade 74 2100 København Ø Filialdirektør Kim Foss Lund
Filialen i Brønshøj Frederikssundsvej 160 2700 Brønshøj Filialdirektør Anette Ryefelt	Filialen i Lyngby Jernbaneplassen 14 2800 Lyngby Filialdirektør Jens Kristian Petersen	Filialen på Østerfælled Torv Østerfælled Torv 38 2100 København Ø Filialchef Dennis Sejling
Filialen i City Vesterbrogade 5 1502 København V Afdelingsdirektør Bo Mellerkær Larsen	Filialen i Mimersgade Mimersgade 49 2200 København N Filialdirektør Jacob H. Christensen	
Filialen på Enghave Plads Enghave Plads 5 1670 København V Filialdirektør Jørgen Petersen	Filialen på Nørrebro Nørrebrogade 52 & Nørrebrogade 62 2200 København N Filialdirektør Helge Olsen	
Filialen på Frederiksberg Falkoner Allé 62 2000 Frederiksberg Filialdirektør Jette Lund	Filialen ved Rundetårn Landemærket 8 1119 København K Filialdirektør Christian Barrett	
Filialen på Gl. Kongevej Gl. Kongevej 51 1610 København V Filialchef Gregor Gudmann N. Pertsas	Filialen i Rødovre Tårnvej 221 2610 Rødovre Filialdirektør Robert Bjarnholt	
Filialen i Gladsaxe Søborg Hovedgade 193 2860 Søborg Filialdirektør Niels Lund Sørensen	Filialen på Sluseholmen Sluseholmen 2-4 2450 København SV Filialdirektør Lisbeth Ringsted	
Filialen i Glostrup Banegårdsvej 9 2600 Glostrup Filialdirektør Anette Meier		

FYN

Filialen i Dalum

Dalumvej 52
5250 Odense SV

Filialchef Malene Louise Givskov

Filialen i Hunderup

Skovsbovænget 10B
5230 Odense M

Filialdirektør John Schmidt

Filialen i Højstrup

Rismarksvej 115A
5210 Odense NV

Filialdirektør Ann Daugaard Skøt

Filialen i Nyborg

Kongegade 4
5800 Nyborg

Filialdirektør Claus Bo Petersen

Filialen i Odense

Fisketorvet 1
5100 Odense C

Filialdirektør Klaus Justesen

Filialen i Seden

Svendsagervej 2A
5240 Odense NØ

Filialchef Robert Abild

Filialen i Svendborg

Voldgade 16
5700 Svendborg

Filialdirektør Tenna Holm Malling

SJÆLLAND

Filialen i Frederikssund

Havnegade 18
3600 Frederikssund

Filialdirektør Per Jørgen Schmidt

Filialen i Helsingør

Klostergade 1
3000 Helsingør

Filialdirektør Anne Jørgensen

Filialen i Holbæk

Smedelundsgade 16
4300 Holbæk

Filialdirektør Annette Jensen

Filialen i Hillerød

Nordstensvej 2
3400 Hillerød

Filialdirektør Claus Lundsgaard

Filialen i Jyllinge

Jyllingecentret 23
4040 Jyllinge

Filialchef Kristian Forman

Filialen i Kalundborg

Bredgade 55
4400 Kalundborg

Filialdirektør Kim Krog

Filialen i Køge

Torvet 9
4600 Køge

Filialdirektør Jane Skouv Lapain

Filialen i Næstved

Vinhusgade 9
4700 Næstved

Filialdirektør Martin Bay Sørensen

Filialen i Roskilde

Algade 14
4000 Roskilde

Filialdirektør John Nielsen

Filialen i Ringsted

Nørregade 25
4100 Ringsted

Filialdirektør Helle Høgsbjerg Bang

Filialen i Slagelse

Jernbanegade 2
4200 Slagelse

Filialdirektør Jan Larsen

LOLLAND-FALSTER

Filialen i Nykøbing F.

Langgade 32
4800 Nykøbing F.

Filialdirektør Flemming Møller

AKTIESELSKABET

 Arbejdernes Landsbank

CVR-nr. 31 46 70 12, København

Panoptikonbygningen

Vesterbrogade 5 · 1502 København V

Telefon 38 48 48 48 · www.al-bank.dk